

30 maart 2007

ADVOCATENBLAD

5

De kracht van beeld in de rechtszaal

Lichtzinnig
procederen
afgestraft

Bram
Moszkowicz
praat terug

Sectoren
kanton oordelen
wisselend
over nakosten

BMW 3 Serie

www.bmw.nl

**BMW maakt
rijden geweldig**

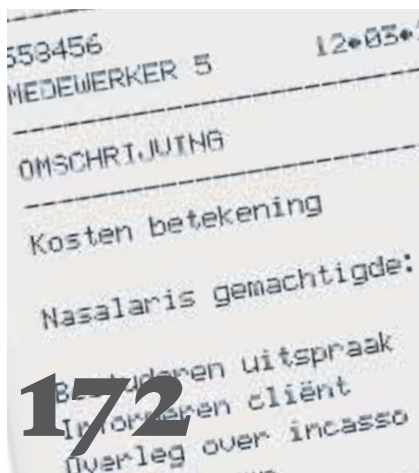
Als je kunt kiezen, is er geen keuze.

De BMW 3 Serie.

Mooi moment, een nieuwe auto uitzoeken. Helemaal als je kunt kiezen. Tot je de BMW 3 Serie ziet. Dan beseft je dat je eigenlijk geen keuze hebt. Is er een auto in die klasse met een vergelijkbare rijdynamiek, wegligging en vormgeving? En die net zo innovatief is? Gelukkig kunt u wel kiezen waar u een proefrit gaat maken. Kijk op bmw.nl voor de dichtstbijzijnde BMW dealer.

U least al een BMW 3 Serie vanaf € 699,- per maand. Het leasetarief is excl. btw en brandstof en gebaseerd op een Full Operational Lease bij 48 maanden en 20.000 km per jaar (BMW Financial Services). Gemiddeld brandstofverbruik van 5,6 tot 10,4 liter/100 km (van 17,9 tot 9,6 km/liter). CO₂-emissie van 150 tot 250 gram/km.

Lichtzinnig procederen afgestraft

Een advocaat kan worden veroordeeld voor de schade die hij de wederpartij toebrengt door steeds weer kansloze procedures te beginnen. Een schets van de jurisprudentie en een kort historisch overzicht van lichtzinnig procederen.

Beoordeling van nakosten

Een rondgang langs de zestig sectoren kanton leerde gerechtsdeurwaarder Wisseborn dat ze de nakosten nogal verschillend beoordelen. Vaak wegen de opbrengsten van het bevelschrift niet op tegen de kosten. Wat zijn de alternatieven?

Kracht van beeldtaal

Advocaten kunnen in de rechtszaal meer visuele middelen gebruiken om hun overtuigingskracht te vergroten. 'Om te overtuigen in de rechtszaal zijn beelden geschikter dan woorden, onder andere omdat de betekenis nooit helemaal aan de oppervlakte komt.'

.....
Bram Moszkowicz krijgt het woord om nu tegenover andere advocaten te vertellen hoe hij het dieptepunt van zijn loopbaan bereikte. **184**

.....
Een wrakingskamer die alsmaar een rechter sauveert die openlijk rechten van verdachten schendt – dat is iets voor de Moordkuil. **129**

.....
Een advocaat die wint heft de handen omhoog, wordt feestelijk onthaald op kantoor en ontkurkt een goede fles. Maar een officier... **177**

.....
Nieuwe witwasregelgeving vereist binnenkort dat advocaten in riskante gevallen de 'uiteindelijk belanghebbende' identificeren. **156**

.....
Na fusie komt desillusie 'Het blijft knagen', zegt de advocaat. 'Het was alsof mijn vrouw samensmolt met de buurvrouw en bij de buurman introk.' **157**

Verder...

Vervolgde advocaten 158 » Agenda 160 » Actueel antiek 163 » Colofon 163
Van de deken 161 » Ordeberichten 189 » Opleidingen 190 » Personalialia 193 » Tuchtrect 200

In de volgende nummers

Kroniek burgerlijk procesrecht » Een 'geschokte rechtsorde' of angst voor de uitzondering? » Wettelijke (handels?)rente

Foto omslag:
Maxwell
Attenborough

Nieuwe witwasregelgeving

'Uiteindelijk belanghebbende' moet worden geïdentificeerd

Minister Bos van Financiën heeft twee anti-witwaswetsvoorstellen naar de Tweede Kamer gestuurd. Advocaten moeten in riskante gevallen de 'uiteindelijk belanghebbende' identificeren. En de intensiteit van het gevraagde cliëntenonderzoek wordt afhankelijk gemaakt van het risico dat een 'cliënt, relatie, product of transactie oplevert in verband met witwassen of financieren van terrorisme'.

Het eerste van de twee wetsvoorstellen betreft de implementatie van de derde witwasrichtlijn, uiterlijk 15 december 2007. Deze richtlijn is in belangrijke mate gebaseerd op veertig aanbevelingen van de Financial Action Task Force (FATF), een samenwerkingsverband van 31 staten. Het tweede wetsvoorstel ziet op het samenvoegen van de Wet identificatie bij dienstverlening en de Wet melding ongebruikelijke transacties. De nieuwe titel: Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme.

Het eerste wetsvoorstel leidt tot twee belangrijke wijzigingen. De eerste is dat meldingsplichtige instellingen, onder wie advocaten, de verplichting krijgen om in bepaalde gevallen de *uiteindelijk belanghebbende* te iden-

tificeren. Zij dienen tevens de structuur van de groep waartoe de cliënt behoort in kaart te brengen, indien de cliënt bijvoorbeeld een rechtspersoon is die wordt bestuurd door weer een andere rechtspersoon. Volgens de toelichting hoeft de uiteindelijk belanghebbende alleen in 'risicovolle gevallen' te worden vastgesteld. 'Het streven is dat het voor maximaal 20% van de rechtspersonen noodzakelijk zal zijn om de uiteindelijk belanghebbende vast te stellen'. De administratieve lasten van deze maatregel zijn door het ministerie van Financiën berekend op € 6.825.000.

De tweede belangrijke wijziging is het 'cliëntenonderzoek op basis van een risicogeoriënteerde benadering'. Dit betekent dat instellingen weliswaar aan alle

maatregelen ter identificatie en verificatie dienen te voldoen, maar dat de 'intensiteit van de toepassing kan worden aangepast al naar gelang het risico dat een bepaald type cliënt, relatie, product of transactie oplevert in verband met witwassen of financieren van terrorisme'. Voor cliënten die geen risico voor witwassen vormen, zoals beursgenoteerde vennootschappen en publiekrechtelijke lichamen, wordt de identificatieverplichting helemaal opgeheven. Deze en andere versoepelingen moeten zorgen voor een administratieve lastenverlichting van in totaal € 3.706.250.

Het samenvoegen van de Wid en de Wet MOT moet 'de bruikbaarheid' van de wetgeving verbeteren. 'Deze samenvoeging biedt de mogelijkheid tot invoering van een uniforme regeling voor aanwijzing van de instellingen die cliëntenonderzoek moeten uitvoeren en onder de meldingsplicht vallen, voor het bewaren van gegevens en het toezicht op de naleving van de bepalingen,' aldus het ministerie.

- Binnenkort in dit blad een nadere analyse van de wetsvoorstellen. De memories van toelichting zijn te vinden op www.minfin.nl.

Het is gezegd

Wij zijn advocaten, geen postduiven. De gebroeders Anker nemen geen enkele boodschap van cliënten in hechtenis naar buiten. PZC, 20 februari

Ja, hij is mijn vriend, en hij houdt van showbizz en mooie kostuums en hij is de beste strafpleiter van het land – en ook hij heeft er recht op dat zijn woorden op de juiste manier behandeld worden en ook heeft hij er recht op van dubieuze beschuldigingen verschoond te blijven. Leon de Winter neemt het op voor Bram Moszkowicz, *de Volkskrant*, 22 februari

Te dure pakken, te dure restaurants, te dure huizen, te dure hoeren, Hollandse topadvocaten zijn altijd pijnlijk zichtbaar omhooggevallen – en omdat een groot deel van Nederland inmiddels een beetje omhooggevallen is en de rest ervan droomt ooit nog eens omhoog te vallen, zijn zowel criminelen als topadvocaten in Nederland mateloos populair. Bas Heijne, NRC *Handelsblad*, 24 februari

Column

Matthijs Kaaks

‘Het knaagt’, zegt de advocaat, die liever anoniem

blijft. Zijn kantoor was een grote cliënt kwijtgeraakt door een fusie. ‘Het was alsof mijn vrouw samensmolt met de buurvrouw en bij de buurman introk.’ Voor wie zijn cliënten vaker ziet dan z’n vrouw is dat ongetwijfeld een treffende gelijkenis. Bij fusies en overnames blijft altijd één advocatenkantoor met lege handen achter. Zeker bij de grote kantoorcliënten blijft een overname door een derde daarom een hachelijke zaak.

Bij de grote beursgenoteerde bedrijven was er jarenlange rust en stabiliteit. De AEX-bedrijven waren verdeeld onder het handjevol grote advocatenkantoren van Nederland. Uitgeverij KSU pleegt daar ieder jaar een overzicht van te geven in de *Stand van de Advocatuur*. Af en toe viel hier en daar een verschuiving te bespeuren, maar niet meer dan dat. Dat is inmiddels anders.

Advocaten in de lucratieve transactiepraktijk staan nog maar aan de vooravond van een collectieve stoelendans. Wie worden straks de huisadvocaten van de nieuwe Barclays the Bank? Ongetwijfeld het kantoor dat Barclays bijstaat bij de fusie met ABN AMRO.

Fuseren

Bij de recent begonnen uitverkoop van Nederland, zoals het inmiddels heet en die voorlopig nog niet is afgelopen, is het zaak om de overnemende partij bij te staan.

Wat zijn de volgende grote beursfondsen die ten prooi zullen vallen aan buitenlandse opkopers?

KPN, ING, Ahold?

Omdat de kopers in overwegende mate gevormd worden door Anglo-Amerikaanse consortia, brengen deze hun internationale huisadvocaten mee. In de *beauty parade* om de mooie deals staan de Anglo-Amerikaanse mammoetkantoren vooraan. Zo werd Vendex evenals VNU gekocht door een consortium van hedgefonds waaronder KKR. Beide transacties werden voor KKR c.s. begeleid door Clifford Chance. Die hield daar vervolgens twee nieuwe cliënten aan over.

Wat moeten de Nederlandse advocatenkantoren doen om te blijven mee draaien in de internationale transactiepraktijk? Ze kunnen allianties te smeden binnen het zogenaamde *best friends network*. Ontbrekende expertise wordt dan in internationale gelegenheidscoalities aangevuld om mee te dingen naar de grote deals. Maar het is de vraag of dit op langere termijn werkt. Over niet al te lange tijd komen de kopers namelijk uit China. Kantoren die in de eredivisie van de M&A praktijk willen blijven meertellen moeten kantoren hebben in Beijing en Shanghai.

Voor Houthoff, De Brauw en Stibbe is er eigenlijk maar één echte oplossing. Een verloofde zoeken met Anglo-Amerikaans en Aziatisch bloed.

En dan fuseren.

Bezuiniging van 12,5% op rechtsbijstandsubsidie

Voor gesubsidieerde rechtsbijstand zal vanaf 2009 structureel 50 miljoen minder worden uitgetrokken. In 2008 wordt € 25 miljoen gekort op het budget.

De bezuinigingen gaan waarschijnlijk gepaard met de invoering van een verzekeringsstelsel.

.....
Lex van Almelo,
journalist
.....

‘Dat is een achtste van de € 400 miljoen die nu beschikbaar is. Het is een grote verrassing, temeer omdat in de tekst van het coalitieakkoord niets over het verzekeringsstelsel of de gesubsidieerde rechtsbijstand te vinden is,’ zegt voorzitter Jan van Dijk van het directeurenoverleg van de Raden voor Rechtsbijstand.

De directeuren van de Raden voor Rechtsbijstand maken zich ‘hele grote zorgen’. Zij vrezen dat de bezuinigingen al worden doorgevoerd voordat het verzekeringsstelsel klaar is. Er is in het verleden namelijk al vaker gesproken over een rechtsbijstandverzekering die een deel van de gesubsidieerde rechtshulp overbodig moet maken. Van Dijk: ‘Op deze manier wordt de toegang tot het recht verder beperkt.’

Het is nog niet duidelijk hoe de bezuiniging precies zal worden uitgevoerd. Ook moeten de plannen voor een verzekeringsstelsel nog worden uitgewerkt. Het ministerie van Justitie overlegt binnenkort met de Orde van Advocaten en de Raden voor Rechtsbijstand over de manier waarop dat moet gebeuren.

De bezuinigingen vloeien voort uit het Coalitieakkoord van het kabinet-Balkenende IV. In de specificatie van het financieel kader (op p. 51) staat achter ‘Verzekeringstelsel rechtsbijstand’ dat er in 2008 € 25 miljoen zal worden bezuinigd en vanaf 2009 jaarlijks structureel € 50 miljoen.

(advertentie)

Zeker van uw zaak!

Uw cliënt het beste bieden? Dan is actuele kennis onmisbaar. Kijk voor ons VSO- en PAO-cursusaanbod op www.cpo.nl

CPO is onderdeel van de Radboud Universiteit Nijmegen

CPO
Juridisch Onderwijs voor Professionals

VAAN stelt lidmaatschap open

De landelijke Vereniging Arbeidsrecht Advocaten Nederland (VAAN) stelt het lidmaatschap open voor individuele arbeidsrechtsspecialisten. Dat heeft de vereni-

ging in een persbericht laten weten. De VAAN werd in 2005 opgericht door de regionale arbeidsrechtverenigingen. Na een voorbereidingsperiode kunnen individuele advocaten zich nu aanmelden als lid. De regionale verenigingen zullen overigens gewoon blijven bestaan. De VAAN wil een 'hoogwaardige

specialisatievereniging zijn, vergelijkbaar met Insolad, VFAS en LSA'. 'De VAAN is bedoeld als kwaliteitskeurmerk, als collegiaal overlegorgaan, maar ook als extern advies- en overlegorgaan, voor bijvoorbeeld de politiek, de rechterlijke macht en de Nederlandse Orde van Advocaten.'

Vervolgde advocaten

Stichting Advocaten voor Advocaten

werd opeens een nieuwe aanklacht aan de tenlastelegging toegevoegd. Deze hield verband met vermeende agressie tegen een vrouwelijke collega. Volgens Alain Werner, een Zwitserse advocaat die getuige was van het incident uit 2002 waaraan deze aanklacht refereerde, missen de beschuldigingen elke grond. Via Amnesty International beschikken wij over een schriftelijke verklaring van Werner waaruit dit blijkt. Werner mocht tijdens het proces echter niet door de rechter als getuige worden gehoord.

Voor zijn arrestatie trad Abbou voornamelijk op als pro-Deoadvocaat in zaken over vrije meningsuiting en andere mensenrechten. Volgens mensenrechtenorganisatie Human Rights First zijn mensenrechtenadvocaten in Tunesië zoals Abbou vaker slachtoffer van onderdrukking en vervolging op basis van gefabriceerde aanklachten en worden onafhankelijke rechters uit hun functie gezet.

In november 2005 kwalificeerde de VN Werkgroep Arbitraire Detentie Abbous gevangenschap als arbitrair en strijdig met de verplichtingen van Tunesië onder internationale mensenrech-

tenverdragen. Het riep de Tunesische autoriteiten op wat aan deze situatie te doen. Ook de Nederlandse autoriteiten brengen de detentie van Abbou geregeld onder de aandacht. Abbou zit echter nog steeds onder erbarmelijke omstandigheden vast in een gevangenis in Le Kef op 170 km afstand van Tunis waar zijn gezin woont. Internationale mensenrechtenorganisaties hebben daarom opnieuw campagne gevoerd voor zijn vrijlating. Advocaten voor Advocaten participeert in een initiatief van Amnesty International om Abbous zaak te bespreken met de Tunesische ambassadeur in Nederland. Inmiddels is een onderhoud toegezegd. Ook hebben wij de Tunesische autoriteiten opnieuw opgeroepen tot Abbou's onmiddellijke vrijlating. Wij vragen u hetzelfde te doen.

- Als u mee wilt doen aan de briefvenactie voor Mohamed Abbou kunt u contact opnemen met Judith Lichtenberg via e-mail info@advocatenvooradvocaten.nl voor een voorbeeldbrief. Voor algemene informatie over de Stichting Advocaten voor Advocaten kunt u hetzelfde doen of bezoek onze website www.advocatenvooradvocaten.nl. Daar leest u ook hoe u donateur kunt worden. Rekeningnummers: ABN 489.938.655; Postbank 433.83.27 (Amsterdam).

Tunesische advocaat al twee jaar vast voor bekritisieren van martelpraktijken

Mohamed Abbou

In 2005 is de mensenrechtenadvocaat Mohamed Abbou na een oneerlijk proces tot drieënhalve jaar gevangenisstraf veroordeeld. Abbou werd op 1 maart 2005 gearresteerd, daags nadat hij zich in een artikel op internet kritisch had uitgelaten over President Zine el-Abidine Ben Ali. De aanklacht tegen Abbou luidde echter dat hij in een eerder internetartikel de situatie in de Tunesische gevangenis had vergeleken met die in de Iraakse Abu Ghraib gevangenis. Een week voor de rechtszitting

Mocht ik ooit ergens van verdacht worden, dan wil ik door iedereen verdedigd worden, behalve door een Nederlandse topadvocaat. Bas Heijne, *NRC Handelsblad*, 24 februari

Nee hoor, ze hadden geen moeite hun werk uit handen te geven. In het begin hoorde ik ook voortdurend dankjewel. De net afgestudeerde hbo'er Danya Emmelot werd met open armen ontvangen op een advocatenkantoor, *Het Financieel Dagblad*, 22 februari

Verzekeraars gaan pas moeilijk doen over de urendeclaratie als ze vinden dat een advocaat lastig is en niet in de pas loopt. Letselschadeadvocaat John Beer, *Trouw*, 27 februari

'Over het ras van het dier ontbreekt elke informatie. Vast staat wel dat het niet ging om een Dalmatiër (...). Een herdershond kan het evenmin geweest zijn, want die zou in zijn poot zijn dagboek hebben vastgehouden en de verbalisante heeft geen melding gemaakt van een "dagboek van een herdershond".' Rechter Peter Vandamme van de rechtbank Brugge over het gebrek aan bewijs in de strafzaak tegen een vrouw die haar hond – een Jack Russel – voor in de auto had zitten; maart.

Symposium *Attitude van de advocaat*

Vraagt u zich wel eens af of het streven naar winstmaximalisatie binnen uw kantoor nog in balans is met de kernwaarden van de advocatuur, zoals de onafhankelijkheid, integriteit en partijdigheid? Ergert u zich aan advocaten die zich uitsluitend als spreekbuis van hun cliënt opstellen? Of acht u de Orderegelgeving (bijvoorbeeld de gedragsregels) een belemmering bij het formuleren van antwoorden op ethische vraagstukken?

De Algemene Raad wisselt over bovenstaande vragen graag met u van gedachten op 8 mei a.s., a.s. 13.30 uur, in de Rode Hoed in Amsterdam. Onze stelling: de vanzelfsprekendheid waarmee de beroepsethiek was ingeweven in de praktijk, is aan het verdwijnen.

Deelt u deze mening? En zo ja, hoe kan de erosie van het ethisch handelen van advocaten worden tegengegaan?

Inleidingen worden verzorgd door:

Mr. J.H. Brouwer, advocaat te Apeldoorn, voormalig deken van de Nederlandse Orde van Advocaten en voormalig deken van de Orde van Advocaten in het arrondissement Zutphen;

Prof. mr. E. Verhulp, advocaat en hoogleraar arbeidsrecht UvA;

Dr. A.M. Verbrugge, universitair hoofddocent Sociale filosofie en cultuurfilosofie VU.

Aansluitend wordt er gedebatteerd met de aanwezigen in de zaal. De Algemene Raad wil mede aan de hand van deze discussie bezien hoe invulling kan worden gegeven aan het onderwerp attitude in de (permanente) opleiding. Uw inbreng wordt daarom zeer gewaardeerd.

• Het symposium is gratis. Aanmelden kan via symposium@advocatenorde.nl. Na aanmelding ontvangt men een bevestiging met het definitieve programma en een routebeschrijving. Informatie: E. Bravenboer, 070-335 35 76.

Redactie zoekt 2 leden voor ondernemingsrecht/ insolventierecht en voor arbeidsrecht

Dit blad is hét algemene vakblad voor advocaten, en het officiële orgaan van de Orde. Voor de redactionele pagina's is een onafhankelijke redactie van zo'n tien advocaten verantwoordelijk. Wegens vertrek van redactieleden zoekt de redactie advocaten die thuis zijn op de gebieden van ondernemingsrecht/ insolventierecht en van arbeidsrecht, en die zijn of haar stage heeft afgerond.

Afgezien van een maandelijkse middag (in Den Haag) bent u ongeveer een halve dag per maand kwijt aan het lezen van de stukken en de

omgang met auteurs. Voor het bijwonen van de redactievergadering is een vacatiegeld beschikbaar

Wat wij bieden: een stimulerende maandelijkse vergadering, verbreding van de horizon, uitbreiden van uw redactionele (of schrijf)ervaring en sowieso: afwijzing in uw advocatenbestaan.

U kunt tot woensdag 11 april aanstaande mailen of schrijven (graag met een kort cv) naar redactiesecretaris Linus Hesselink (zie colofon), bij wie ook informatie is in te winnen: 070-44152 26.

Van de deken

Els Unger

Intervisie

De eerste lichte auditoren (2001) werd nadrukkelijk voorbereid op een koele ontvangst op de advocatenkantoren. Er werd rekening gehouden met aanzienlijke weerstand vanuit de balie.

Terugkijkend kan men stellen dat het met die weerstand uiteindelijk erg meeviel. Een aantal kantoren met principiële bezwaren liet zich niet auditen. En ook in woord en geschrift gaf een groep advocaten aan mordicus tegen de audit te zijn. Maar het gros van de kantoren werkzaam in de gefinancierde rechtshulp accepteerde de audits en heeft het nut ervan inmiddels ervaren.

Sinds het begin van dit jaar is de derde auditronde op gang gekomen op basis van de *Kwaliteitsstandaard 2007*. Daarin is *intervisie* als nieuw element opgenomen. Intervisie is een methode voor structureel collegiaal overleg, waarbij aspecten als ethiek, attitude en bekwaamheid centraal staan. Bespreking van die aspecten gebeurt aan de hand van een ingebrachte casus.

In deze auditronde is het voldoende dat het kantoor ter zake van intervisie voorbereidingshandelingen heeft verricht, bijvoorbeeld door inschrijving van aan het kantoor verbonden advocaten voor een intervisie cursus. U hoeft op het moment van de audit dus nog niet met intervisie te zijn gestart. In de toekomst moet intervisie echter net zo gewoon worden als zaaksbesprekingen of jurisprudentieoverleg.

Voor veel advocaten is intervisie iets nieuws. De eerste berichten van auditoren geven aan dat veel advocaten nog onbekend zijn met het fenomeen. En ook wel dat zij intervisie beschouwen als een 'softe' bezigheid.

Niets is minder waar. Het gaat bij intervisie om het leren en het verkrijgen van inzicht. Op die manier kan de professionaliteit worden verbeterd of op peil gehouden. Intervisie kent een vaste structuur. De inbrenger van het dilemma komt door vragen en analyses van de andere deelnemers tot inzichten die helpen bij de oplossing van het vraagstuk op een wijze die de inbrenger past. De andere deelnemers leren daar ook van. De methode is verrassend eenvoudig en effectief. Toch is het voor advocaten even wennen, omdat we van nature geneigd zijn meteen met onze eigen oplossing te komen.

Ik hoop en verwacht dat, vergelijkbaar met zes jaar geleden, eventuele weerstanden tegen intervisie zullen wegebben. Daarbij helpt wellicht dat intervisie sinds kort ook onderdeel is van de Beroepsopleiding. Sceptici raad ik aan hun oren te luisteren te leggen bij echtscheidingsadvocaten die zijn aangesloten bij de specialisatievereniging VFAS. Die verlangt van haar leden dat ze aan intervisie doen. Zonder uitzondering hoor ik daar positieve berichten over.

Reageren: vandedeken@advocatenorde.nl

agenda

*** BESLAG ONDER DE NOTARIS EN VORMERKUNG**

Op vrijdag **13 april 2007** organiseert de Vereniging Vastgoed Juristen (VVJ) een studiemiddag (15.00 -17.20 uur) over het beslag onder de notaris en Vormerkung. De inleiding wordt verzorgd door mr. L.P. Broekveldt, adviseur te Amsterdam en raadsheer-plaatsvervanger bij het Hof te Amsterdam.

De heer Broekveldt zal ingaan op beslag op registergoederen, beslag onder de notaris en de gevolgen van 'Vormerkung' ten aanzien van de beide soorten beslag. Tevens zal de gerechtigdheid op de notarisrekening in dit verband aan de orde worden gesteld en de rangorde van beslagleggers op (voorwaardelijke) vorderingen op de notarisrekening. Voor meer informatie en aanmelding: mw. J. Janssen, Postbus 85250, 3508 AG Utrecht, fax: 030-21 21 167, e-mail: josee.janssen@cms-dsb.com.

*** ZORG GEVEN & VRIJHEID NEMEN**

Op dinsdag **8 mei 2007** organiseert Medilex een studiedag waarbij in de ochtend pedagogische maatregelen in gehandicaptenzorg en jeugdpsychi-

atrie centraal staan en in de middag beschermende maatregelen in de ouderenzorg. Waar eindigen pedagogische/beschermende maatregelen en waar begint de BOPZ? Een interactieve studiedag met veel casuïstiek, waar de juridische consequenties van sturen, stimuleren en straffen worden behandeld. De studiedag vindt plaats in het congrescentrum In de Driehoek te Utrecht. Voor meer informatie zie: www.medilex.nl.

*** GEORGANISEERDE CRIMINALITEIT EN LUCHTHAVENS**

Op woensdag **9 mei 2007** organiseert de Vrije Universiteit Amsterdam het seminar 'Georganiseerde criminaliteit en luchthavens'. De hoeveelheden goederen en mensen die via luchthavens Europa in- en uitgaan, roepen de vraag op hoe vanuit een veiligheidsoogpunt een deugdelijke controle op deze stromen kan worden gewaarborgd zonder dat de economische belangen al te zeer worden aangetast. Tijdens dit seminar zullen buitenlandse en Nederlandse experts zich over deze vraag buigen. Het seminar vindt plaats in de Vrije Universiteit Amsterdam, De Boelelaan

1105, Hoofdgebouw, Agora-zaal. Voor vragen over dit seminar kunt u zich wenden tot de sectie Strafrecht en Criminologie (VU): 020-598 6231.

*** STEM VAN HET KIND**

Op dinsdag **5 juni 2007** organiseert de vereniging Familie- en Jeugdrecht een studiemiddag over de stem van het kind bij echtscheidings-, gezag- en omgangszaken van zijn ouders, zowel in de mediation, bij de Raad voor de Kinderbescherming als bij procedures ten overstaan van de rechter. Sprekers zijn drs. Liesbeth Groenhuijsen, klinisch pedagoog, psycholoog en orthopedagoog, werkzaam bij de Raad voor de Kinderbescherming te Rotterdam en mr. Cees van Leuven, tot 2006 advocaat en scheidingsbemiddelaar en sinds 2006 raadsheer bij het Gerechtshof 's-Gravenhage. De jaarlijkse studiemiddag wordt gehouden in de Schouwzaal van het ministerie van Binnenlandse Zaken te 's-Gravenhage. De algemene ledenvergadering die aan de studiemiddag vooraf gaat, start om 13.00 uur, de studiemiddag start om 14.00 uur.

• Voor meer informatie zie www.fjr.nu.

Je zou bijna denken dat het land zo wil voorkomen dat het nog vaker wordt veroordeeld.

Moskou blokkeerde een besluit tot het efficiënter maken van de procedures bij het Europese Hof voor de rechten van de mens. De Nederlandse rechter Egbert Myjer vermoedt een opzetje, *Trouw*, 21 februari

Nog even, en de officier van justitie en de rechter blijven ook geheim.

Advocaat Nico Meijering reageert op het verzoek van het Openbaar Ministerie om de deuren van de zittingszaal gesloten te houden tijdens de eerste pro-formazitting in de zaak van de moord op vastgoedhandelaar Endstra, *Splits*, 8 maart

Veel coaches verdienen te gemakkelijk hun geld.

Directeur Paul Esveld van Cedeo, een onderzoeksbureau dat in opdracht van bedrijven onderzoek doet naar de effectiviteit van trainers en coaches, *NRC Handelsblad*, 7 maart

Vrijstelling meldingsplicht voor incassoadvocaten

Met een persbericht van 17 juli 2006 kondigde het College Bescherming Persoonsgegevens een onderzoek aan naar de naleving van de meldingsplicht door bedrijven, waaronder advocatenkantoren, met een incassopraktijk. Naar aanleiding van dit persbericht heeft de Orde zich tot het College Bescherming Persoonsgegevens gewend met de mede-

deling dat naar het oordeel van de Orde advocaten niet meldingsplichtig zijn, ook niet als hun praktijk voornamelijk uit incassozaken bestaat. Het College is gewezen op artikel 15 van het Vrijstellingsbesluit, waarin is opgenomen dat de meldingsplicht ingevolge artikel 27 van de Wet bescherming persoonsgegevens niet van toepassing is op advocaten en

andere juridische dienstverleners, mits de verwerkingen van persoonsgegevens voldoen aan de in artikel 15 van het Vrijstellingsbesluit genoemde eisen. Met een brief van 7 maart 2007 heeft het College Bescherming Persoonsgegevens het standpunt van de Orde bevestigd. Dit betekent dat incassoadvocaten vrijgesteld zijn van de meldingsplicht van artikel 27 van de Wet bescherming persoonsgegevens.

Uw zaak op orde met ElsevierOrde Personen & Familierecht

Met Elsevier Orde kunt u eenvoudig en digitaal uw cliëntdossier opbouwen en aanvullen met relevante informatie, wet®elgeving en jurisprudentie.

Zo houdt u het overzicht, werkt u efficiënt en kunt u zich professioneel onderscheiden van uw concurrent.

Voor meer informatie:

Elsevier Juridisch - T 070 441 51 55 - E Juridisch@reedbusiness.nl

ElsevierOrde

www.elsevierjuridisch.nl

Ondernemers m/v

TeekensKarstens advocaten notarissen is een gerenommeerd Leids kantoor dat een diversiteit aan cliënten full service bedient. Van particulieren tot en met grote multinationals. Ons hoofdkantoor ligt in Leiden, daarnaast hebben we een vestiging in Lisse. De sterke groei van ons kantoor heeft te maken met ons bedrijfs-DNA dat doorspekt is met ondernemendheid. Om verder te groeien zoeken we drie ambitieuze advocaten:

Advocaat Stagiaire Vastgoed

Je werkt op het kantoor in Leiden en bent zelfstandig, communicatief en ondernemend van karakter. Je studierichting is relevant, je studieresultaten zijn bovengemiddeld én je hebt affiniteit met de sectie Vastgoed. Verder ben je een toegankelijk persoon die cliënten snel, goed én persoonlijk van dienst kan zijn.

Advocaat Medewerkers Algemene Commerciële Praktijk

- focus op Arbeids- en Ondernemingsrecht
- focus op Vastgoed- en Bestuursrecht

Voor beide functies geldt: je werkt op de vestiging in Lisse en hebt de ambitie deze verder uit te bouwen naar een prominent kantoor in de regio. De regio vraagt om inlevingsvermogen en een ondernemend karakter. Je hebt minimaal vijf jaar - voor de functie relevante - werkervaring in de advocatuur. Je voelt je thuis in de cultuur van TeekensKarstens, komt snel ter zake en bent toegankelijk.

Interesse?

Stuur dan je sollicitatie met CV naar de HRM manager Nana Le Brun - van Susante, Postbus 1144, 2302 BC Leiden of lebrun@tklaw.nl. Voor meer informatie kun je haar ook bellen, T 071 535 80 00. Meer info vind je op www.teekenskarstens.nl.

Teekens Karstens
advocaten notarissen

POSTBUS 1144 2302 BC LEIDEN T 071 535 80 00

WWW.TEEKENSKARSTENS.NL

‘Beroepsgroep maakt zich terecht zorgen over poenerig imago’, schreef dagblad *Trouw* op 9 maart jl. In 1929 werden Luther en Shakespeare geciteerd. Advocaat mr. H. Verkouteren dook in de boeken en toonde zich optimistisch.

Schedel

‘Toen een predikant eens een loopje met mij wilde nemen, citeerde hij mij de de woorden van Luther: “Jüristen böse Christen”. Daar hij evenwel, evenals de meeste predikanten, een gladgeschoren gezicht had, kon ik hem den mond snoeren met de woorden van De Génetet:

“Geen slechter Christnen hier op aard,
dan Theologen zonder baard”.

Prof. Kalff citeert op dit punt onder meer de stukken van Samuel Coster. Als Hamlet ook op het kerkhof den schedel in handen krijgt, hooren wij de volgende ontboezeming: “Dat is er weer een; waarom zou dit niet de schedel van een rechtsgeleerde zijn? Waar zijn nu zijn haarkloverijen, zijn drogredenen, zijn gewijsden, zijn rechtstitels en streken?”

(...)

In zijn Timon van Athene laat Shakespeare zich evenmin onbetuigd.

“Breek”, zegt Timon,
Des ruiters kracht,
de stem des pleitbezorgers,
dat die geen onrecht ooit meer steun, geen schrille spitsvondigheden krijsche.

Onze dichters hebben den advocaat vroeger niet vergeten. Huygens heeft

meer dan een sneldicht aan hem gewijd. Ik citeer slechts: zijn “Pleiters hulp”, zijn “Man van Eer” en zijn “Advocaat en Doctor”. Er is ook nog een ballade van Ten Kate, waarin hij vertelt van een advocaat en een procureur, die tezamen in een cel werden opgesloten en toen bij gebrek aan cliënten, elkander verslonden.

Op een Kerkraam in Brielle staat ook de volgende, reeds oude ontboezeming:

“Spreek met geen rechtsgeleerden meer,
voordat je veinzen kan mijnheer”
(...)

Dat alles evenwel behoort tot vroeger tijden en dat oude is bijna geheel vergeten. Ik mag het dus bewezen achten, wat ik in den aanvang beweerde, dat de naam van advocaten nu veel beter is dan vroeger, maar juist dat feit legt ons de verplichting op te waken, opdat het eenmaal verworvene niet meer verloren ga en de oude tijden wederkeren.’

‘Waar zijn nu zijn haarkloverijen, zijn gewijsden, zijn streken?’

87e jaargang –
30 maart 2007 – nr.5
Verschijnt elke drie weken.

Het Advocatenblad is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business Information bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie

mr. K.A. Boshouwers
mr. B.J. Th. Bouma
mr. Y. van Gemerden
mr. A. Groenewoud
dr. L. Hesselink
mr. P.T.C. van Kampen
mr. M.H.J. van Maanen
mr. M.R. Maathuis
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. A.P. Ploeger
mr. L.H. Rammeloo
dr. mr. L.W.M. Wopereis

Uitgever

drs. Serge dos Santos Gomes

Eindredactie nr. 5

Charlotte Helmer
Linus Hesselink

Bureau redactie

Charlotte Helmer

Vormgeving

Dimdim, Dmitry de Bruin

Correctie

Sandra Braakmann

Druk

Drukkerij Groen bv, Leiden

Redactionele bijdragen

t.a.v. L. Hesselink
Reed Business Information bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: linus.hesselink@reedbusiness.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Digitaal archief

Advocatenblad
www.advocatenorde.nl,
voor houders van het (gratis)
Baliënetcertificaat

Orde van de dag

Gratis abonneren op de wekelijkse nieuwsbrief voor advocaten? Stuur een e-mail naar enova@reedbusiness.nl met als onderwerp Inschrijven Orde van de dag.

Juridische Vacaturebank

www.jbb.nl

ISSN 0165-1331

Advertenties

Brouwer's Direct Marketing bv
Steekterweg 80 G, 2407 BH
Alphen a/d Rijn
tel. 0172-234460,
fax 0172-233017
e-mail: bdmbv@euronet.nl
Advertentierieven op aanvraag.
Inzendtermijn:
afl. 6: 6 april 2007
afl. 7: 27 april 2007

Abonnementen

Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag, tel. 070-3353535, fax 070-3353531.

Niet-leden betalen € 160 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting.

Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan. Opgave via www.reedbusiness.nl of bij onze Klantenservice. Abonnementen lopen automatisch door, tenzij uiterlijk 30 dagen voor de vervaldatum bij onze Klantenservice wordt opgezegd. Dit kan schriftelijk, telefonisch of per e-mail. Ook voor informatie over uw lopende abonnement kunt u contact opnemen met onze Klantenservice.

Klantenservice

Postbus 808, 7000 AV Doetinchem
Telefoon: 0314-358358
(op werkdagen tussen 8.30 en 17.00 uur).
Fax: 0314-349048
e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl

Reed Business Information bv

legt gegevens vast voor de uitvoering van de (abonnement)overeenkomst. Deze gegevens kunnen worden gebruikt om u te informeren over voor u relevante producten en diensten van Reed Business Information bv, haar groepsmaatschappijen en zorgvuldig geselecteerde derden. Uw e-mailadres wordt alleen gebruikt om u te informeren over gelijksoortige producten en diensten van Reed Business Information bv en haar groepsmaatschappijen. Als u geen prijs stelt op deze informatie, per post of via e-mail, dan kunt u dit schriftelijk doorgeven aan: Reed Business Information bv, t.a.v. Adresregistratie, Postbus 808, 7000 AV Doetinchem.

In Leeuwarden¹ werd een advocaat met succes door zijn vroegere wederpartij aangesproken voor de schade die hij aan die wederpartij had toegebracht door keer op keer kansloze procedures tegen hem te beginnen.² De advocaat was daarvoor al tuchtrechtelijk veroordeeld.³ Een schets van andere jurisprudentie, en een historisch overzicht.

Lichtzinnig procederen

.....
Richard Verkijk

onderzoeker en advocaat Universiteit Maastricht
.....

'...und neben ihm einen Hund hängen lassen wollen'

De Pruisische koning Frederik Wilhelm I hield niet van advocaten. In 1739 verordonneerde hij dat advocaten die hem bleven vervelen met zinloze rekes ten door ophanging ter dood zouden worden gebracht, met een hond ernaast. Al veel eerder gold voor een advocaat de plicht om na te gaan of de zaak van zijn cliënt gefundeerd was in de feiten en het recht. Al bij de Romeinen werd de advocaat aangemaand om bij zijn cliënt op openheid aan te dringen,⁴ zodat de advocaat zich van het begin af aan een goed beeld van de zaak kon vormen. Om

praktische redenen – de advocaat die niet filtert, verliest meer zaken en daarmee zijn goede reputatie – of omdat de advocaat moreel verplicht was een zaak te weigeren die geen grond vond in de feiten of het recht.⁵ Dit laatste is terug te vinden in de Romeinsrechtelijke calumnia-*eed*, die in de Middeleeuwen en daarna nog wel ook door advocaten werd afgelegd. Later schreef de Mechelse rechtsgeleerde Wielant in de zestiende eeuw dat advocaten voor ogen moeten houden dat zij 'de zaken van partijen wel pijnen te verstaan, de gefundeerde aanvaarden en de ongefundeerde laten varen'. Zijn latere collega De Damhouder meende echter dat iedere advocaat dat gebod aan zijn laars lapte, omdat de advocaten er te veel aan gelegen was om geld te verdienen. Dat kon toen overigens ook al leiden tot tuchtrechtelijke veroordelingen van advocaten wegens 'frivoool procederen'.⁶

Daarmee zijn zeer oude voorlopers aangewezen van onze advocateneed, waarin nog steeds de passage voorkomt dat de advocaat geen zaak zal verdedigen die hem in gemoede niet rechtvaardig voorkomt.⁷ De hedendaagse *eed* wordt echter betrekkelijk beperkt uitgelegd⁸ en in (tucht)rechtspraak over advocaten zijn er bovendien in dit verband nauwelijks verwijzingen naar te vinden, zodat het positiefrechtelijk effect ervan minimaal is.⁹ Toch zijn er grenzen aan wat de advocaat op dit punt betaamt. Contouren daarvan vinden we in het gedragsrecht en het civiele aansprakelijkheidsrecht,¹⁰ maar ook in het procesrecht. Nog altijd één van de belangrijkste *rationes* achter de verplichte procesvertegenwoordiging is immers dat de advocaat een filterende werking heeft: hij wordt geacht zijn cliënt objectief te adviseren en hem het voeren van kansloze zaken te ontraden.¹¹

l'ars pour l'ars

afgestraft

Advocaat contra zijn cliënt: gedragrecht en beroepsaansprakelijkheid

De Gedragsregels bevatten geen regel in de zin dat de advocaat niet lichtzinnig

mag procederen. Wel dient de advocaat zich voor ogen te houden dat een regeling in der minne vaak de voorkeur verdient boven een procedure¹² en dient hij de wederpartij de kans te geven om in der minne te voldoen aan de wens

van de cliënt.¹³ Alhoewel het voeren van kansloze procedures minstens in strijd is met de geest van die regels, zijn er weinig tuchtzaken gepubliceerd waarin de advocaat verweten wordt dat hij een zinloze of kansloze procedure is aangevangen. Een voorbeeld stamt uit de jaren zestig.¹⁴ Een 'koper' vordert nakoming van een koopovereenkomst van een huis, dat duidelijk per vergissing voor 21.000 gulden in plaats van 51.000 gulden te koop was gezet. De koper legde zelf de kwestie voor aan de tuchtrechter, nadat hij de civiele zaak had verloren. Het Hof van Discipline oordeelt als volgt, *en passant* verwijzend naar de eed: 'Van een "kansloze zaak" moet een "niet rechtvaardige zaak" onderscheiden worden, dat is een zaak, die naar objectieve maatstaven van moraal, fatsoen en eerlijkheid dusdanig verwerpelijk is, dat een advocaat die zich zelf respecteert, de behandeling behoort te weigeren. I.c. was dat niet het geval: de zaak was onsympathiek en zelfs onredelijk (sic!), doch dat is wat anders. (...) Men mag de advocaat niet vereenzelvigen met zijn cliënt.'

Minder genadig kwam de advocaat ervan af, die kansloze appellaten instelde en zijn cliënt opzadelde met 30.000 gulden proceskosten,¹⁵ net als de advocaat die zijn cliënte het 'uiterst hachelijke' appel had moeten ontraden.¹⁶ Het Hof

1 Eerder gepubliceerd als Rechtbank Leeuwarden 27 juli 2005, NJF 2005, 425.

2 De termen 'kansloze procedures', 'nutteloze procedures', 'zinloze procedures' en 'lichtzinnig procederen' dekken hier alle dezelfde lading.

3 De tuchtrechtelijke veroordeling in beroep is gepubliceerd als Hof van Discipline 31 augustus 2001, *Advocatenblad* 1, 10 januari 2003, p. 48.

4 In Oostenrijk en Duitsland geldt er een verplichting van de cliënt om zijn advocaat de volledige waarheid te

zeggen.

5 Zie J.A. Brundage, *The Ethics of the Legal Profession: Medieval Canonists and Their Clients*, in: *The Profession and Practice of Medieval Canon Law*, Aldershot [etc.]: Ashgate Variorum 2004, II, die onder meer verwijst naar Durantis.

6 Bij C.H. Beekhuis, *Advocatenblad* 9, 15 oktober 1968, p. 594. De Damhouder was van huis uit een criminalist, die het werk van Wielant driftig plagieerde.

7 Uitvoeriger hierover, F. Bannier, die ook wijst op het napoleontisch decreet waar de huidige

tekst op is gebaseerd, F. Bannier, 'Die ik in gemoede niet gelove rechtvaardig te zijn', *Advocatenblad* 12, 9 september 2005, p. 528 e.v.

8 Door juristen, vergelijk N. Christopoulos, *De Advocatenneed*, Den Haag, Boom Juridische uitgeverij 1999, met H.J.R. Kaptein, 'Het recht te doen zegevieren is het vak van den advocaat', *Advocatenblad* 7, 31 maart 1995, p. 38.

9 Zie echter hierna, voetnoot 14 en tekst (koophuis).

10 In de Wet op de rechtsbijstand is een criterium voor het verlenen

van een toevoeging, dat het verzoek om rechtsbijstand 'niet klaarblijkelijk van elke grond moet zijn ontbloot' (art. 12 lid 2 Wrb). Volgens de Minister van Justitie in 1980 moest een marginale controle voorkomen dat gefinancierde rechtsbijstand in volstrekt kansloze zaken zou worden verleend. Citaat bij Rechtbank Breda 3 april 1992, NJ 1992, 452.

11 Onder meer G.R. Rutgers, *De verplichte procesvertegenwoordiging: enige aspecten van de verplichte procesvertegenwoordiging in het burgerlijk geding in Nederland*,

Den Haag, Vuga 1980, p. 6. In Engeland in Wales behoort het tot de case management - bevoegdheden van de rechter '[to] strike out a statement of case if it appears to the court - (a) that the statement of case discloses no reasonable grounds for bringing or defending the claim (...)'. CPR 3.4.2.

12 Regel 3; zelfs als de cliënt daar niet van is gecharmeerd, Hof van Discipline 21 oktober 1996, *Advocatenblad* 16, 5 september 1997, p. 814.

13 Regel 19; zie Raad van Discipline Amsterdam

25 maart 1991, *Advocatenblad* 2, 16 januari 1992, p. 45; Raad van Discipline 's-Gravenhage 12-06-1995, *Advocatenblad* 7, 29 maart 1996, p. 288.

14 Hof van Discipline 1 maart 1965, *Advocatenblad* 11, 15 december 1969, p. 58.

15 Hof van Discipline 8 maart 1999, *Advocatenblad* 1, 7 januari 2000, p. 59.

16 Hof van Discipline 11 maart 1991, *Advocatenblad* 22, 22 november 1991, p. 642.

van Discipline verwijt de beklagde advocaten in deze en vergelijkbare zaken vooral dat zij hun cliënt niet hadden gewezen op de kansloosheid van de appellen (voortkomend uit verstreken termijnen of het niet overschrijden van de appellabiliteitsgrens voor kanton-gerechtsvonnissen).¹⁷ In geen van de gevallen waarin het tot een bestraffing kwam, was dat om het voeren van een kansloze zaak op zich. Die vaststelling is waar het cliënten betreft vanzelfsprekend, want ook kansloze zaken zullen niet tegen de zin van de cliënt gevoerd worden.¹⁸ Diens probleem is dat hij er achteraf achter komt dat zijn advocaat hem onjuist heeft geadviseerd. Waarschijnlijk klagen cliënten vaker over de terughoudendheid van hun advocaat om te procederen – die schikkingson-

zaak uit Duitsland.²¹ Nadat de eiseres, een Amerikaans-Duitse firma haar zaak in eerste aanleg had verloren, besloot zij wijselijk niet te appelleren maar de advocaat aan te spreken die haar de procedure niet had afgeraden. Met succes. Dat er zo weinig van dergelijke zaken zijn, is op zijn minst opvallend. Een deel van de verklaring hiervoor is dat zaken die achteraf kansloos blijken, dat op voorhand niet per se zijn; Stein verzucht:²² '[h]oe dikwijls gebeurt het niet dat kansloze procedures worden gewonnen en kansrijke rechtsvorderingen worden afgewezen bijvoorbeeld als gevolg van ontwikkelingen waar men tevoren geen zicht op heeft, zoals een nieuw verweer, de indiening van nieuwe wetgeving of ontwikkelingen in de binnen- of buitenlandse jurisprudentie'.

Opmaat naar de 'Leeuwardense zaak'

Alhoewel het beslist ongebruikelijk is dat een advocaat wordt veroordeeld wegens lichtzinnig procederen tegen zijn wederpartij, zoals gebeurde in de Leeuwardense zaak, is de uitspraak niet geweest in een vacuüm. Er waren immers al zaken waarin de partijen elkaar verweten lichtzinnig procedures te voeren. Een van de oudst mogelijke sancties op lichtzinnig procederen die ons procesrecht kent, is de proceskostenveroordeling. Het sanctie karakter is echter in de loop van de negentiende eeuw verdwenen, met als gevolg de vrijwel uniforme toepassing van het liquidatietarief.²³ De vraag of er in bepaalde gevallen geen ruimere kostenveroordeling moet worden uitgesproken, is weer actueel geworden met de nieuwe regeling van de veroordeling in de proceskosten in IE-zaken, die niet alleen 'piraten' treft maar mogelijk ook eisers die hun kansen te rooskleurig inschatten en daardoor het deksel op de neus krijgen.²⁴ In de tweede plaats is er de jurisprudentie over misbruik van procesrecht, die echter terughoudend is. Niet kansloos procederen *an sich* levert misbruik van recht op, maar het gebruik maken van het procesrecht met andere doeleinden.²⁵ In een extreem geval kan dreigend misbruik van procesrecht zelfs leiden tot een verbod om nog tegen een bepaalde partij te procederen; dat levert

Van een 'kansloze zaak' moet een 'niet rechtvaardige zaak' onderscheiden worden

derhandelingen voert tegen de wil van zijn cliënt, weigert om kansloze procedures te beginnen of kansloze weren aan te voeren¹⁹ – dan andersom: klachten over advocaten die lichtzinnig procederen zijn er weinig en als ze er zijn, is het verwijt aan de advocaat doorgaans dat hij zijn cliënt niet op voorhand uitdrukkelijk op de risico's heeft gewezen. De op hem rustende bewijslast impliceert overigens dat hij dat advies op schrift moet stellen.

De advocaat is voor de schade van zijn cliënt civielrechtelijk aansprakelijk, wanneer hij tekort schiet in de behartiging van de belangen van de cliënt door lichtzinnig te procederen zonder dat de cliënt goed geïnformeerd is. De maatstaf is de zorgvuldigheid die van een redelijk bekwaam en redelijk handelende advocaat in de gegeven omstandigheden mag worden verwacht.²⁰ Voor zover mij bekend zijn er echter geen Nederlandse vonnissen geweest waarin de advocaat jegens zijn cliënt aansprakelijk is gesteld wegens procederen in een kansloze zaak. Wel maakt het *Advocatenblad* al in 1979 melding van een

een 'anti-suit-injunction' op.²⁶ Na deze schets van zaken waarin partijen elkaar verwijten lichtzinnig te procederen, keer ik terug naar zaken waarin advocaten de hoofdrol spelen – als beklaagde of gedaagde.

Advocaat contra de wederpartij van de cliënt

In welke mate heeft de advocaat rekening te houden met de belangen van de wederpartij van zijn cliënt?²⁷ Oudere sets gedragsregels koppelen nadrukkelijk de opvattingen over advocaten die uit de regels spreken aan diens rol in de rechtspleging en de daarmee corresponderende verantwoordelijkheid. Die geest is minder pregnant, maar nog altijd aanwezig in de huidige gedragsregels. De rol in de rechtsbedeling impliceert een zekere aandacht voor de belangen van de wederpartij, met name voor zover dat bijdraagt aan een goede rechtsbedeling: '[d]at scheidt (...) voor [de advocaat] de plicht om zich in woord en geschrift niet onnodig grievend uit te laten, en rekening te houden met de gerechtvaardigde belangen van wederpartij en derden'. Onder de gerechtvaardigde belangen van de wederpartij kan in de eerste plaats *fair play* worden begrepen, zoals de bepalingen over het benaderen van de rechter en, kort gezegd, het verbod op misleiding.²⁸ Bovendien

zijn er bepalingen die zien op de goede confraternale verstandhouding, al betreffen die uitdrukkelijk niet de eigenlijke wederpartij maar diens advocaat. Meer in de richting van de kwestie waar het hier om gaat, kansloze zaken, is het voorschrift dat de advocaat 'de cliënt van zijn confrère'²⁹ de kans moet geven zich te beraden en eventueel de zaak te regelen.³⁰ Toch staat de klagende wederpartij niet sterk. Uitgangspunt is namelijk, 'dat bij de beoordeling van een klacht over het optreden van een advocaat van de tegenpartij van klager ervan [behoort] te worden uitgegaan, dat die advocaat een grote mate van vrijheid toekomt om de belangen van zijn cliënt te behartigen op de wijze die hem – in overleg met zijn cliënt – passend voorkomt, en dat deze vrijheid niet ten gunste van een tegenpartij mag worden beknot, tenzij daarbij haar belangen nodeloos en op ontoelaatbare wijze worden geschaad'.³¹

Er volgt dan ook pas een veroordeling bij evident onjuist handelen jegens de wederpartij. Dan blijven er nog genoeg gevallen over: mededelingen over schikkingsonderhandelingen, misleiding, beschuldigen van liegen, oneigenlijke dreigementen, zich wenden tot de rechter als vonnis is gevraagd, echtscheiding inschrijven ondanks ingesteld appel, bewust schaden van repu-

tatie wederpartij, hoor- en wederhoor frustreren, tot zekerheid gedeponeerde gelden doorbetalen et cetera.³² Ondanks deze lijst zijn veel klachten van de wederpartij op voorhand kansloos, omdat ze afstuiten op de beleidsvrijheid die een advocaat nu eenmaal toekomt. In dit verband moet ik tot slot nog wijzen op het vrijwel verdwenen fenomeen 'eigen beursje'. Op grond daarvan kon een advocaat immers zelf in de kosten worden veroordeeld van lichtzinnig gevoerde procedures. Kort voor de afschaffing daarvan in 2002 oordeelde de Hoge Raad echter al dat die regeling

Veel klachten van de wederpartij zijn op voorhand kansloos, omdat ze afstuiten op de beleidsvrijheid die een advocaat nu eenmaal toekomt

niet in het belang van de wederpartij was gegeven, waarmee hij 'klachten van die wederpartij over apert onjuiste stellingen of over kansloze incidenten en procedures, buiten het toepassingsbereik van dit artikel gebracht [heeft]'.³³

Dan de civielrechtelijke aansprakelijkheid van de advocaat jegens de wederpartij. Hiervoor heb ik in de 'opmaat' zaken besproken waarin wederpartijen

17 Bijvoorbeeld Geschillencommissie 13 maart 2002, *Advocatenblad* 19, 18 oktober 2002, p. 867; Raad van Discipline Arnhem 4 september 1995, *Advocatenblad* 11, 24 mei 1996, p. 478.

18 Alhoewel het niet is uitgesloten dat de cliënt tegen zijn zin in procedures wordt betrokken, zie bijvoorbeeld Hof van Discipline 16 maart 87, *Advocatenblad* 22, 4 december 1987, p. 542, zonder opdracht faillissement wederpartij aanvragen.

19 Bijvoorbeeld HR 7 maart 2003, *NJ* 2003, 302; Hof Amsterdam 8 juni 2000, *NJ* 2002, 520. De advocaat mag echter een kansloos kort geding niet zonder overleg met cliënt intrekken, Raad van Discipline Amsterdam, 10 oktober 1988, *Advocatenblad* 10, 12 mei 1989, p. 265.

20 Bijvoorbeeld HR 7 maart 2003, *NJ* 2003, 302. De burgerlijke rechter is in principe niet gebonden aan de uitspraak van de tuchtrechter, vaste rechtspraak, toegepast bijvoorbeeld door Hof 's-Gravenhage 11 december 1996, *NJ* 1997, 552.

21 H.W.M.J. Rademaker, Aansprakelijkheid in de advocatuur, *Advocatenblad* 14, 14 september 1979, p. 326. Rademaker wijst erop dat Duitse advocaten dan al, anders dan Nederlandse, verplicht verzekerd zijn tegen beroepsaansprakelijkheid.

22 Noot onder HR 24 oktober 1997, *NJ* 1998, 257 (Baijings) over beroepsaansprakelijkheid advocaat en vaststelling schade.

23 Zie ook C. Ingelse en L. Mölenberg, 'Het tarief voor te liquideren kosten: richtlijn of standaard?', *Advocatenblad* 20, 30 oktober 1998, p. 1141.

24 D. Visser en A. Tsoutsanis, De volledige proceskostenveroordeling in IE-zaken, *NJB* 2006, p. 1940.

25 Onder meer Hof Arnhem 4 mei 2004, *NJF* 2004/367.

26 Vzng. Rechtbank 's-Gravenhage 5 Augustus 2004, *NJ* 2004, 597; zie ook Vzng. Rechtbank Groningen, 21 juli 2006, *NJF* 2006, 456.

27 Ten tijde van het schrijven van dit stuk verscheen het artikel van F. Bannier, De publieke verantwoordelijkheid van de advocaat, *Advocatenblad* 4, 9 maart 2007, p. 122, waarin deze problematiek ook aan de orde komt.

28 Gedragsregels omtrent onnodig grievend taalgebruik en – kortheidshalve – verbod op misleiding, regel 31 en 30. Onnodig grievend taalgebruik, of 'onnutte of scheldige proposten ofte injurieuze woorden, hetzij tegen partij of yemandt anders' werd in de zeventiende eeuw vrij zwaar beboet (Beekhuis, a.w., p. 591).

Een en ander neemt niet weg dat er een soort zorgplicht is voor een onbeschermde wederpartij, al bij W. Schenk, *Twintig jaar Hof van Discipline*, Zwolle, Tjeenk Willink 1975, p. 105.

29 Cf. de aanduiding in de Ereregels 1939.

30 Overigens is dit een regel die in de vigerende gedragsregels terug te vinden is onder het hoofde 'betrekkingen tussen advocaten'.

31 Hof van Discipline 18 november 1991, *Advocatenblad* 20, 4 november 1992, p. 590.

32 Respectievelijk Hof van Discipline 22 augustus 2005, *Advocatenblad* 14, 20 oktober 2006, p. 710 (overleg over mediation is óók schikkingsonderhandeling); Hof van Discipline 21 september 1992, *Advocatenblad* 8, 16 april 1993, p. 238; Raad van Discipline 's-Hertogenbosch, 6 december 1993, *Advocatenblad* 1, 6 januari 1995, p. 35; bijvoorbeeld Hof van Discipline nummer 4027, 6 september 2004 (online); Raad van Discipline te Leeuwarden, 17 november 1995, *Advocatenblad* 18, 27 september 1996, p. 880.

33 Aldus A-G Bakels, HR 3 december 1999, *NJ* 2000, 289, refererend aan HR 12 december 1997, *NJ* 1998, 347.

elkaar verwijten lichtzinnig of met misbruik van recht te procederen. Een wezenlijk verschil tussen die zaken en de Leeuwardense zaak is dat in de laatstgenoemde zaak de advocaat van de (vroegere) wederpartij werd aangesproken en niet de wederpartij zelf. Dat advocaten worden aangesproken door vroegere wederpartijen gebeurt wel vaker, maar ook de civiele rechter respecteert de grote vrijheid die de advocaat toekomt. Zo bijvoorbeeld in een zaak waarin de advocaat al tuchtrechtelijk was veroordeeld voor 'overtreding' van de Gedragsregel dat de advocaat het maken van onnodige kosten behoort te vermijden, ook voor de tegenpartij. De advocaat werd daarna door de klager-wederpartij aangesproken voor de schade, tevergeefs echter, want in de civiele zaak gaf de doorslag 'dat het als het ware inherent is aan het beroep van advocaat, soms onjuiste standpunten in te nemen en ten behoeve van zijn cliënt te veel te verdienen'. Die lankmoedigheid benadrukt het exceptionele karakter van het kort geding, waarin de president een advocaat verbood om aan een groep beleggers rechtsbijstand te verlenen.³⁴ In de Leeuwardense zaak werd het de advocaat kwalijk genomen dat hij verschillende procedures alleen zou hebben gevoerd om de wederpartij nadeel toe te brengen. Het werd hem niet kwa-

lijk genomen dat hij stellingen innam die tegen de heersende leer ingingen,³⁵ maar dat hij zaken entameerde waarover al ten gronde was beslist. De advocaat beriep zich op de opdracht van zijn cliënt. De rechter pareerde dat door de advocaat erop te wijzen dat hij een eigen verantwoordelijkheid heeft. Dat is op zich niet nieuw. De eigen verantwoordelijkheid van de advocaat als *dominus litis* is een gedragsrechtelijk principe dat vaak is tegengeworpen aan advocaten die verzuimd hadden adequate maatregelen te nemen om de belangen van hun

cliënten te beschermen. Een beroep op de beperkte opdracht baat de advocaat dan niet; hij moet zelfstandig nagaan wat de zaak van zijn cliënt kan dienen.³⁶ Nieuw is wel, dat de advocaat in de Leeuwardense zaak werd veroordeeld omdat hij de wederpartij schaadde door te verzuimen zijn eigen verantwoordelijkheid te nemen.³⁷ Hoe zeldzaam deze zaak echter ook is, zij is gebaseerd op het oude principe dat de advocaat in civiele zaken rekening moet houden met de gerechtvaardigde belangen van de wederpartij.

34 Pres. Arrondissementsrechtbank te 's-Gravenhage 6 juni 1997, *Advocatenblad* 14, 8 augustus 1997, p. 666.
35 Dat mag, HR 3 december 1999, NJ 2000, 289. Ook Hof van Discipline in *Advocatenblad* 7, 15

september 1959, p. 448, bij Schenk, a.w., p. 111. Geen verwijtbaar optreden van advocaat die zijn interpretatie van de wet in drie instanties verworpen ziet worden.
36 Bijvoorbeeld. HR 28 juni 1991, NJ 1992,

420, met verwijzing naar Hof van Discipline 17 september 1984, *Advocatenblad* 11, 31 mei 1985, p. 248; zie bijvoorbeeld ook Rechtbank Zutphen 21 april 2004, NJF 2005, 50 en 51.

37 In lijn met B. T. M. van der Wiel, *De rechtsverhouding tussen procespartijen*, Deventer, Kluwer, 2004, p. 291. Een ander, dus betrekkelijk zeldzaam geval waarin de advocaat zelf aansprakelijk werd gehouden

voor de schade als gevolg van het klakkeloos doorsturen van een fax, is te vinden in Hof Amsterdam (KG) 6 juni 1996, NJ 1998, 653.

Irritaties, klachten en andere felle berichten over grote en kleine misstanden kunt u kwijt in deze rubriek.

Wrakingsperikelen

.....
mr. M.J.F. Stelling

raadsman van anti-kernwapenactivisten
.....

Massale demonstraties tegen kernwapens behoren tot het verleden. De dreigende nucleaire vernietiging lijkt ver weg. Alleen als landen zoals Irak, Noord-Korea of Iran de beschikking dreigen te krijgen over die massavernietigingsmiddelen, ontstaat er nog enige onrust. De Amerikaanse regering is dan zelfs bereid oorlog te voeren, onderwijl zelf duizenden kernwapens koestend als een garantie voor de veiligheid.

Toch zijn er in Nederland nog steeds mensen die zich bezorgd maken over kernwapens. Zij houden demonstraties of dringen de vliegbasis Volkel binnen, waar atoombommen liggen. Dat leidt tot strafrechtelijke procedures, waarin de activisten zich stevast beroepen op de misdadigheid van de voorbereidingen voor inzet van kernwapens. Zij vinden daarvoor steun in de uitspraak van het Internationaal Gerechtshof van 8 juli 1996. Daarin werd verklaard dat inzet van kernwapens in het algemeen onrechtmatig zal zijn. Dit omdat ze praktisch onmogelijk kunnen voldoen aan het vereiste dat onderscheid moet worden gemaakt tussen combattanten en burgerbevolking.

Nederlandse rechters vermijden daarom de rechtmatigheidsvraag inzake de voorbereidingen voor kernwapengebruik. En als dat niet kan, wordt willens en wetens het recht geschonden. Zoals de Hoge Raad deed in een arrest van 21 december 2001, waarin hij oordeelde dat de nucleaire vernietiging van steden rechtmatig zou kun-

nen zijn. Een oordeel waarmee het absolute verbod om de burgerbevolking aan te vallen bij de vuilnisbak werd gedeponereerd.

Ook een politierechter in Den Bosch wist van wanten toen hij werd geconfronteerd met activisten die de vliegbasis Volkel waren binnengedrongen. Hun zaken werden gelijktijdig, maar niet gevoegd behandeld. Enkelens voerden preliminair verweer en bepleitten de niet-ontvankelijkheid van het OM wegens *détournement de pouvoir*. In plaats van de misdadige voorbereidingen voor nucleaire massavernietiging aan te pakken, werden degenen vervolgd die opkwamen voor de handhaving van de rechtsorde.

De politierechter verhinderde dat het OM zich terzake zou moeten verdedigen. Hij negeerde het voorschrift van art. 283 Sv en bepaalde terstond, zonder dat de officier één woord had gezegd, dat hij over de niet-ontvankelijkheid zou oordelen in zijn einduitspraak. De raadslieden wezen uitdrukkelijk op art. 283 Sv, maar de politierechter volhardde in zijn beslissing. Daarop werd hij gewraakt. En hoewel onmiskenbaar strafvorderlijke bepalingen opzettelijk waren geschonden, wees de wrakingskamer de wraking af. Zij stelde dat het niet haar taak was om te beoordelen of de rechterlijke beslissing inhoudelijk juist was, alsook dat uit de handelwijze van de politierechter geen partijdigheid bleek.

Dus werd het proces onder leiding van dezelfde politierechter voortgezet. Ten behoeve van drie andere verdachten wilde het verdedigingsteam toen een ander preliminair verweer voeren. De politierechter verbood dat. Een flagrante inbreuk op de rechten van verdachten. Een nieuwe wraking volgde, maar opnieuw achtte de wrakingskamer de wraking ongegrond. De vraag of een onpartijdige rechter ooit bewust rechten van verdachten zou schenden, werd door de wrakingskamer niet beantwoord.

Na de tweede voortzetting van het strafproces deed het verdedigingsteam het verzoek om alsnog deskundigen van defensie te horen over de manier waarop is gewaarborgd dat inzet van kernwapens rechtmatig zal zijn. Terwijl het hierbij ging om een rechtvaardigingsgrond voor de handelwijze van de activisten, wees de politierechter dat verzoek af vanwege te geringe relevantie. Dus volgde een derde wraking, die opnieuw niet werd gehonoreerd. Zodoende voedde de wrakingskamer de gedachte dat een rechter geen eerlijk onderzoek hoeft te doen naar een rechtvaardigingsgrond.

Na de derde voortzetting wilde het verdedigingsteam het verzoek doen tot verwijzing naar de meervoudige kamer. De politierechter snoerde de raadslieden direct de mond en zei het verzoek *'ongeacht de inhoud en de onderbouwing daarvan'* af te wijzen. Terstond volgde de vierde wraking, die nu wél werd gehonoreerd (zie LJN: AZ6000). De politierechter had zijn hand overspeeld in zijn minachting voor rechten van verdachten.

Er bleek in deze zaak een enorme discrepantie tussen enerzijds de ervaringen van de verdachten en hun raadslieden, en anderzijds het oordeel van de wrakingskamer. Deze eersten werden geconfronteerd met een rechter die openlijk strafvorderlijke bepalingen schond. Het lijkt uitgesloten dat een eerlijke en onpartijdige rechter opzettelijk rechten van verdachten schendt. Doet een rechter dat toch, dan is hij kennelijk oneerlijk en partijdig. Een wrakingskamer die aan dit uitgangspunt voorbijgaat, lijkt uit het oog te hebben verloren wat het doel van de wraking is.

Een vergelijkend onderzoek

Nakosten bij

Eenheid is ver te zoek als het gaat om het vorderen van nakosten in een kantonzaak. Wisseborn vergelijkt de reacties van de zestig sectoren kanton op een verzoekschrift dat strekte tot het afgeven van een bevelschrift voor nakosten. De opbrengsten van de bevelschrift-procedure wegen nauwelijkt op tegen de kosten. Wat zijn alternatieven?

.....
J.M. Wisseborn

gerechtsdeurwaarder te Harderwijk
.....

attenderen op het feit dat dit gebruik in de praktijk niet langer kon worden toegepast, omdat deze civielrechtelijk onjuist en tuchtrechtelijk laakbaar werd beoordeeld.

Consequentie: een 'droste-effect'?

Het pleidooi van Heemskerk verdient echter ondersteuning. De nadelen van de recente uitspraken zien immers niet alleen op de kosten van een bevelschrift-procedure ex art. 237 lid 4 Wetboek van

.....
Duidelijk is dat de griffies bij de sector kanton niet voorbereid waren op een dergelijk verzoek
.....

Burgerlijke Rechtsvordering (Rv). Ook de kosten voor de verliezende partij kunnen nu behoorlijk oplopen.

Een eenvoudig voorbeeld: een schuldeiser wiens vordering is toegewezen laat het vonnis aan de tegenpartij betekenen, gevolgd door derdenbeslag en overbetekening daarvan aan de beslagschuldenaar. In de oude situatie werden de nakosten (in dit voorbeeld

€ 199, want na betekening) in het exploit van betekening en bevel en het beslagexploot vermeld en werden deze ingehouden en afgedragen door de derde-beslagene.

In de nieuwe situatie moet er voor de nakosten een separaat bevelschrift worden gehaald op de voet van art. 237 lid 4 Rv, zal de grosse van dit bevelschrift⁴ opnieuw moeten worden betekend, moet voor betaling van de nakosten bevel worden gedaan, waarna opnieuw derdenbeslag moet worden gelegd en zal dit beslag opnieuw moeten worden overbetekend. Het eerdere bevel kan immers, om aan de inhoud van de hoofdveroordeling te voldoen, niet hebben te gelden als een bevel om aan de inhoud van het bevelschrift te voldoen en daarmee kan het beslag dus ook niet gelegd zijn voor de krachtens het bevelschrift verschuldigde gelden.⁵ Er gaan dus twee 'parallele' executies lopen, één voor de hoofdveroordeling en één voor de nakosten.

Dit is in lijn met de formele uitleg die in de hiervoor genoemde uitspraken wordt gegeven aan de problematiek, namelijk op grond van een vonnis zijn alleen bevel en beslag mogelijk voor datgene wat in de titel is vermeld.

Het mag duidelijk zijn dat dit geen

In het *Advocatenblad* van 23 juni 2006 besprak Willem Heemskerk het arrest van het gerechtshof te Den Bosch over nakosten.¹ Hierin pleitte hij voor instandhouding van de sinds jaar en dag bestaande praktijk waarbij de nakosten werden 'meegenomen' in de executie van het vonnis, door bij de betekening en in de beslagexploiten waarin opgave van het krachtens vonnis verschuldigde werd voorgeschreven² ook de nakosten op te nemen.

Zoals Heemskerk omschreef heeft genoemd arrest van het gerechtshof te Den Bosch en, in navolging daarvan de uitspraak van de tuchtrechter,³ er toe geleid dat de KBvG haar leden moest

de sector kanton

aantrekkelijke situatie is, die alleen kan worden voorkomen door direct na vonnis een bevelschrift aan te vragen en de betekening en tenuitvoerlegging daarvan te combineren met die van het vonnis. Dit werkt echter vertragend en het zal lang niet altijd opportuun zijn om de tenuitvoerlegging van de hoofdveroordeling aan te houden in afwachting van het te verkrijgen bevelschrift.⁶

Geen forfaitair tarief bij de sector kanton

Nog lastiger wordt het waar de tarieven voor de nakosten niet vaststaan. Bij de sector kanton bestaat geen liquidatietarief voor de berekening van nasalaris. Bij de integratie van de sector kanton bij de rechtbanken werden gerechtsdeur-

1 Arrest van 4 oktober 2005, LJN: AU5140, NJF 2006: 90.
2 Art. 475 lid 1 onder c Rv (beslag onder derden), art. 479i lid 1 onder c Rv (beslag onder de schuldeiser zelf), art. 565 lid 1 onder c Rv (beslag op schepen), art. 584c lid 1 onder c Rv (beslag op luchtvaartuigen).
3 Hof Amsterdam (Kamer voor Gerechtsdeurwaar-

ders) 9 maart 2006, LJN: AV5233.
4 Welke grosse overigens lang niet altijd automatisch wordt gegeven, zodat daarvoor vaak een herhaalde briefwisseling met de griffier vereist is, zie daaromtrent verderop in dit artikel.
5 Zie hiervoor ook de uitspraak van de Hoge Raad d.d. 26 maart 1999, NJ 1999, 447,

waarin de Hoge Raad oordeelde dat het beslag niet kon liggen voor na de beslaglegging verstreken dwangsommen reeds vanwege het feit dat daarvoor geen bevel was gedaan, r.o. 3.3 en 3.4
6 Zeker waar is gebleken dat een bevelschriftprocedure enige tijd kan duren. In het onderzoek dat de auteur van dit

artikel heeft gehouden bij de sectoren kanton werd slechts in één derde van de zaken een bevelschrift afgegeven binnen een termijn korter dan drie maanden. De termijn voor het verkrijgen van een bevelschrift bedroeg in meerdere gevallen ruim meer dan een halfjaar.
7 Met een maximum van een half punt van het

tarief dat toepasselijk is bij de maximale competentiegrens voor een 'niet aard-vordering', thans nog € 5.000).
8 Het kwam ook meerdere keren voor dat wel een stempel 'voor grosse' onderaan de beschikking werd gezet, maar de wettelijke voorgeschreven bewoordingen 'In Naam der Koningin' (art. 430 lid 2 Rv) aan het

hoofd van de grosse van de beschikking ontbraken.
9 Hetgeen onder meer blijkt uit gelijklopende motiveringen voor de toe- of afwijzing van het verzoek.
10 Niet voor niets heet het rapport Voorwerk.

waarders in toenemende mate geconfronteerd met verzoeken om bij de executie nasalaris in rekening te brengen volgens het geldende tarief van de sector civiel. Gezien het verschil tussen de tarieven voor de sector civiel en de sector kanton leek het zomaar overnemen van deze tarieven geen optie en heeft de beroepsgroep, na vruchteloze pogingen te hebben ondernomen bij de Raad voor de Rechtspraak en het LOK om meer duidelijkheid, maar aangegeven dat een tarief gebaseerd op een half punt van het daadwerkelijk toepasselijke tarief⁷ redelijk in lijn ligt met het geldende tarief voor de sector civiel.

Onderzoek

In juni 2006 heb ik bij elk van de zestig sectoren kanton in Nederland een verzoekschrift ingediend dat strekte tot het afgeven van een bevelschrift voor nakosten inzake een vonnis van die sector. Daarbij is uitdrukkelijk aangeknoopt bij het door de KBvG geadviseerde forfaitaire tarief.

Duidelijk is dat de griffies bij de sector kanton niet voorbereid waren op een dergelijk verzoek. De termijn waarin werd gereageerd op zo'n verzoek varieerde van een paar dagen tot meer dan acht maanden(!). In vijf gevallen werd er een nota voor vast recht ontvangen. Dit ten onrechte, nu ingevolge art. 2 lid 7 van de Wet tarieven in burgerlijke zaken geen vast recht verschuldigd is bij verzoeken ex art. 237, vierde lid, Rv. Na op deze bepaling te zijn gewezen volgde overigens direct creditering.

Ook werd het bevelschrift niet altijd in executoriale vorm afgegeven. Soms werd een uitgetypte beschikking gegeven, soms stond op de minuut van het rekest een stempel 'toegestaan als verzocht'. In dat laatste geval was er dan weer nadere correspondentie nodig met de griffie om een voor tenuitvoerlegging vatbaar afschrift van de beslissing te verkrijgen die aan de eisen van art. 430 Rv voldeed.⁸

Vermeldenswaard is ook de situatie waarin een verzoek werd toegewezen (conform het KBvG-tarief) voor een

bedrag aan nakosten van € 87,50 en dat daarbij eveneens een proceskostenveroordeling werd uitgesproken van € 60 gemachtigde salaris. Hoewel de verleiding daartoe bestond heeft de auteur ervan afgezien om voor deze uitspraak wederom een verzoek ex art. 237 lid 4 Rv in te dienen (dit zou het genoemde droste-effect zijn geweest).

De vrees die Van Heemskerck heeft geuit voor een uitgebreide behandeling van een verzoek om een bevelschrift lijkt gegrond. In nagenoeg alle zaken werd de wederpartij in de gelegenheid gesteld een verweerschrift in te dienen. In vijftien gevallen werd er door de kantonrechter een mondelinge behandeling gelast. De correspondentie beliep

Het verkrijgen van een bevelschrift voor het toekennen van nasalaris blijkt een relatief arbeidsintensieve operatie

in totaal 205 aan de diverse griffies toegezonden stukken en 173 ontvangen bescheiden.

Van de zestig door de auteur ingediende verzoekschriften hebben er 43 geleid tot een afwijzing en 17 tot een toewijzend bevelschrift (waarvan 12 met toepassing van het door de KBvG geadviseerde tarief). Er werd in totaal € 5.172,50 aan nasalaris gevorderd, waarvan uiteindelijk € 1.285 is toegewezen.

Uiteraard is het bovenstaande een momentopname aan de hand van een inhoudelijk gelijklopend verzoekschrift,

uitsluitend gebaseerd op het forfaitaire KBvG-tarief zonder uiteenzetting van de specifiek verrichte werkzaamheden. In ogenschouw moet worden genomen dat de materie voor de meeste sectoren kanton nieuw is en mogelijk het beleid nog zal worden bijgesteld.

Duidelijk is wel dat eenheid ver te zoeken is. Hoewel per rechtbank meestal afstemming lijkt te hebben plaatsgevonden⁹ komt het ook voor dat binnen één rechtbank de sectoren kanton verschillend oordelen. Het antwoord op de vraag of de schuldeiser zijn nakosten in een kantonzaak kan verhalen (en tot welk bedrag) is dus per rechtbank en soms per kanton verschillend.

Opvallend is dat bij toewijzing van nasalaris, behoudens het niet onrechtmatig en ongegrond achten van de vordering, daarvoor geen motivering wordt gegeven.

De meest voorkomende afwijzingsgronden zijn (al dan niet in combinatie):

- gezien de eenvoud van de werkzaamheden na vonnis en de huidige stand van de automatisering zijn de werkzaamheden van een zodanig minimale omvang dat afzonderlijke beloning niet nodig is (37 keer);
- lezen en bestuderen vonnis, bespreking met cliënt, aanschrijven van gerequesteerde en voorbereiden executie zijn werkzaamheden die geacht worden in de kostenveroordeling en/of de incassokosten te zijn begrepen en vormen geen reden voor toekenning nasalaris (19 keer);
- niet is gebleken dat de wederpartij een termijn voor betaling is gegund (2 keer).

Opvallend is de meest voorkomende afwijzingsgrond: de stand van de automatisering waardoor verwerking van vonnissen eenvoudig(er) wordt. De auteur is het hiermee niet eens en wijst daartoe op de conclusie van A-G mr. Huydecoper bij HR 11 juli 2003 (NJ 2003, 566). Deze ageert hierin tegen de aanname dat werkzaamheden 'met één druk op de knop' kunnen worden verricht en

om die reden geen noemenswaardige kosten zouden opleveren. Er zijn aanzienlijke bedragen gemoeid met het verwezenlijken, in stand houden en gebruiksgereed krijgen van de automatisering. Daarbij moet hoe dan ook werk worden verricht door (betaalde) krachten. Kort gezegd: er is geld nodig om automatisering aan te schaffen, up-to-date te houden en te bedienen. Bij procesgemachtigden worden deze kosten niet uit de algemene middelen bekostigd.

De argumentatie dat de werkzaamheden na vonnis onder de incassokosten zijn begrepen lijken niet te stroken met het rapport Voorwerk dat immers enkel ziet op de vóór de procedure gemaakte buitengerechtelijke kosten.¹⁰

Alternatieven

Al met al lijkt de vrees van Heemskerk, dat de opbrengsten van de bevelschrift-procedure niet opwegen tegen de kosten, terecht. Het verkrijgen van een bevelschrift voor het toekennen van nasalaris blijkt, in ieder geval bij de sector kanton, een relatief arbeidsintensieve operatie. Zeker gezien de toch geringe bedragen lijkt het zaak om een forfaitair tarief vast te stellen.

Ook is alle reden voor een proceskostenveroordeling, waarin op voorhand de nakosten – conform het liquidatietarief – worden begroot. Nog eenvoudiger is het om de nakosten te ‘integreren’ met de proceskostenveroordeling door een opslag te maken in geval betekening van de titel nodig is. Vaststaat dat er dan doorgaans extra werkzaamheden vereist zijn die goed door middel van een forfaitair vastgesteld bedrag kunnen worden gedekt. De schuldenaar kan deze kosten dan voorkomen door voor betekening te voldoen aan het vonnis.

De procedure van art. 237 lid 4 Rv kan dan worden beperkt tot de uitzonderlijke situaties waarvoor deze is bedoeld.

Hieronder volgt een overzicht van de beslissingen gegroepeerd per arrondissement:

Rechtbank Alkmaar (kantons Den Helder, Hoorn en Alkmaar)	het verzoek wordt afgewezen;
Rechtbank Almelo (kantons Almelo en Enschede)	het verzoek wordt afgewezen;
Rechtbank Amsterdam (kantons Amsterdam en Hilversum)	het verzoek wordt afgewezen;
Rechtbank Arnhem (kantons Arnhem, Nijmegen, Tiel en Wageningen)	Hier is er sprake van een verschil van inzicht binnen de rechtbank. Het verzoek wordt toegewezen conform het tarief van de KBvG in het kanton Nijmegen, maar wordt afgewezen in Arnhem, Tiel en Wageningen;
Rechtbank Assen (kantons Assen, Emmen en Meppel)	het verzoek wordt afgewezen;
Rechtbank Breda (kantons Bergen op Zoom, Breda en Tilburg)	het verzoek wordt toegewezen conform het tarief van de KBvG;
Rechtbank Dordrecht (kantons Dordrecht, Gorinchem en Oud-Beijerland)	het verzoek wordt afgewezen;
Rechtbank Groningen (kantons Groningen en Winschoten)	het verzoek wordt afgewezen;
Rechtbank Haarlem (kantons Haarlem en Zaandam)	het verzoek wordt toegewezen met toepassing van een eigen tarief (H 25);
Rechtbank Leeuwarden (kantons Heerenveen, Leeuwarden, Opsterland en Sneek)	het verzoek wordt afgewezen;
Rechtbank Maastricht (kantons Heerlen, Maastricht en Sittard)	Hier is er sprake van een verschil van inzicht binnen de rechtbank. De sectoren kanton Heerlen en Sittard wijzen het verzoek toe conform het tarief van de KBvG. De kantonrechter te Maastricht wijst het evenwel af;
Rechtbank Middelburg (kantons Middelburg, Terneuzen, Tholen en Zierikzee)	het verzoek wordt toegewezen conform het tarief van de KBvG;
Rechtbank Roermond (kantons Roermond en Venlo)	het verzoek wordt toegewezen met toepassing van een eigen maximumtarief (H 50);
Rechtbank Rotterdam (kantons Brielle, Middelharnis, Rotterdam en Schiedam)	het verzoek wordt afgewezen;
Rechtbank 's-Gravenhage (kantons Alphen a/d Rijn, Delft, Gouda, Leiden, 's Gravenhage)	Hier is er sprake van een verschil van inzicht binnen de rechtbank. De sectoren kanton Alphen aan den Rijn, Delft en Leiden wijzen het verzoek toe conform het tarief van de KBvG. De kantonrechters te Gouda en 's Gravenhage wijzen het evenwel af;
Rechtbank 's Hertogenbosch (kantons Boxmeer, Eindhoven, Helmond en 's Hertogenbosch)	het verzoek wordt afgewezen;
Rechtbank Utrecht (kantons Amersfoort en Utrecht)	het verzoek wordt afgewezen;
Rechtbank Zutphen (kantons Apeldoorn, Groenlo, Harderwijk, Terborg en Zutphen)	het verzoek wordt afgewezen;
Rechtbank Zwolle-Lelystad (kantons Deventer, Lelystad en Zwolle)	het verzoek wordt afgewezen.

De 'Bossche draak' waakt sinds 1903 over 's-Hertogenbosch vanaf het Stationsplein.

Voor mensen met
uitstraling en inhoud
hebben wij de
volgende vacatures:

Arbeidsrecht:

1 advocaat-stagiaire

Bouwrecht:

1 advocaat-stagiaire en
1 advocaat-medewerker

Huurrecht:

1 advocaat-medewerker

Ondernemingsrecht:

2 advocaat-medewerkers (M&A) en
2 advocaat-stagiaires

Personen- & Familierecht:

1 advocaat-stagiaire

Wetenschappelijk Bureau:

1 advocaat-medewerker

Insolventierecht en herstructurering:

2 advocaat-medewerkers

Kijk op www.banning.nl voor meer
informatie over deze vacatures.

BANNING
ADVOCATEN

www.banning.nl

Het Tauw perspectief

Tauw is een internationaal opererend advies- en ingenieursbureau met een geheel eigen visie. Zo is langetermijnwinst voor de samenleving belangrijker dan kortetermijnprofijt voor onszelf. Vanuit dit toekomstgerichte perspectief werken we aan duurzame oplossingen voor overheden en bedrijven, waarbij de verbetering van de kwaliteit van de leefomgeving voorop staat. Kernwaarden voor ons handelen zijn: ingenieus, gedreven, onafhankelijk en deskundig.

Tauw Juridisch & Financieel Advies is een snelgroeiend bedrijfs onderdeel van Tauw. Een team van juristen en planeconomen die vroeg in het planproces opdrachtgevers adviseren over strategische keuzes, juridische en financiële haalbaarheid en exploitatie-scenario's.

Momenteel zijn we op zoek naar:

(Ervaren) jurist bouw- en aanbestedingsrecht

Expert in contractvorming en Europese aanbesteding

Medior Vastgoedjurist

Ervaren strateeg in overeenkomsten

Tauw University

In je werk heb je te maken met een grote diversiteit aan disciplines, opdrachtgevers en planfasen. Tauw University biedt cursussen en trainingen om je kennis en vaardigheden op een hoog niveau te houden en om professioneel en persoonlijk te blijven doorgroeien. Want niet voor niets biedt Tauw je 'alle ruimte om je uit te leven'.

Kijk op www.werkenbijtauw.nl voor uitgebreide informatie. Voor meer informatie over de vacatures kun je ook contact opnemen met Josine Bossink, groepshoofd Tauw Juridisch & Financieel Advies, telefoon (0570) 699231.

Alle ruimte om je uit te leven

Le Tableau

VOOR DE ADVOCATUUR EN HET NOTARIAAT

Le Tableau bemiddelt exclusief in tijdelijke functies voor het notariaat en de advocatuur.

Wij kunnen voorzien in ervaren, gespecialiseerde advocaten ten behoeve van ondermeer: sabbatical leave, zwangerschapsverlof, begeleiding stagiaires of omvangrijke projecten, zoals een grote transactie of reorganisatie. Ook financieel interessant!

Belt u voor meer informatie met Mr. T.S. Verheij, tel 020-5237600 of kijk op onze website www.letableau.nl

FIF 33

RECHERCHE- EN INFORMATIEBUREAU

Voor bedrijven, particulieren en advocatuur

- Onrechtmatig ziekteverzuim
- Alimentatiezaken
- Controle werkzaamheden
- Handelsinformatie
- Fraude / Bedrijfsdiefstal
- Privé-onderzoeken

010 - 477 33 22 www.fif33.nl

Goedgekeurd door Min. van Justitie POB 238
Heemraadssingel 186 • 3021 DM Rotterdam
Fax: 010 - 477 08 30 • e-mail: info@fif33.nl

Alt Kam Boer a d v o c a t e n

Civiele cassatie?

- prijsafspraken mogelijk
- ook op basis van toevoeging

Info: mr H.J.W. Alt, Pb. 82228, 2508 EE Den Haag,
tel.: 070 358 94 79, fax: 070 358 51 97

alt@altkamboer.com, www.altkamboer.com

rechter schrijft terug

Jan van der Does

Officier buiten de orde

Zet een groep advocaten en officieren van justitie in een ongeregelde situatie, zoals een avondlijke discussiebijeenkomst, en de een na de andere advocaat neemt het woord. De advocaat oreert, laat de diverse ingevingen passeren, raakt overtuigd van zichzelf, krijgt blossen op de wangen van opwinding, en heeft de neiging een beetje tegen die officieren aan te stompen. En des te meer aan te stompen, naar mate die officieren maar blijven luisteren. De advocaten lijken jonge honden die vruchteloos storm lopen tegen oudere reumatische soortgenoten.

De officieren blijven beleefd en blijven luisteren. Maar hier ligt geen causaal verband. Het is hen aan te zien dat ze

zich ongemakkelijk voelen. Het luisteren is uiteraard beleefd maar tevens een time-out. Het ongeregelde van de situatie is verwarrend. Wanneer krijgen zij nou het woord? Trouwens, wat moeten zij zeggen op die enorme woordenbrij die zij over zich heen krijgen? Zij zijn gewend om eerst de waarden te formuleren, dan de daaruit voortvloeiende normen, om vervolgens af te dalen naar de concrete zaak, want daarin krijgt het recht gestalte.

Soms, ter zitting, overkomt een officier het ook dat hij een ongestructureerde woordenvloed van een advocaat over zich heen krijgt, maar dan is er altijd nog een rechter die de regie voert, en hem de gelegenheid geeft om te reageren. En als hij elk houvast is kwijt geraakt, dan kan hij altijd nog zeggen: 'Ik persisteer.' Maar juist die laatste reddingsboei zou in een discussiebijeenkomst alleen maar tot hilariteit aanleiding geven.

Een collega-rechter uit een ander arrondissement was het karaktersverschil ook opgevallen. Hij gaf mij de volgende beeldspraak, en ik vind die zo treffend, dat ik hem gaarne doorgeef. Observeer een advocaat wanneer een rechter hem in een uitspraak gelijk geeft. De advocaat had de hele zitting al gezocht als een getuige iets onwelgevalligs zei, en grimassen getrokken bij het requisitoir. En nu wordt de verdachte vrijgesproken. De advocaat heft de handen omhoog. Hij slaat de cliënt op de schouder. Hij rent de zaal uit om de pers te woord te staan. Hij wordt feestelijk onthaald op zijn kantoor, en 's avonds ontkurkt hij een goede fles. Hij is nog net geen voetballer die zijn bovenlijf ontbloot, maar hij zal zich verwant voelen.

Dan de officier van justitie. Gedurende de zitting heeft hij al ondoorgrondelijk gekeken, en gedurende de uitspraak van de rechter blijft hij ondoorgrondelijk kijken. De verdachte wordt veroordeeld conform de eis, en de officier geeft geen krimp. Mismoedig kijkt hij naar een denkbeeldig punt even boven de publieke tribune en het lijkt eerder dat hem een windje dwars zit, dan dat hij een zaak heeft gewonnen. Hij doet nog het meest denken aan een gewetensvol man na de geslachtsdaad, triste post coitum, somber peizend over een gebeuren dat hij per se heeft gewild, maar dat duister is in zijn consequenties. Hij is verantwoordelijk, maar waarvoor, dat moet de toekomst nog uitwijzen. Straffen doe je niet voor je plezier.

Worden die mensen zo, of zijn ze zo?

Ik denk dat een pur sang advocaat ongelukkig zou zijn als officier. En andersom. Het moet een kwestie van selectie zijn, en veel minder van aanpassing. Er zijn natuurlijk saaie advocaten, en kleurrijke officieren, en die kunnen uitblinken in hun saaiheid of in hun veelkleurigheid, maar in de regel niet langdurig in hun vak. Vraag twee advocaten om advies en je krijgt drie meningen. Dat kan het OM zich niet veroorloven.

We spelen allemaal een rol, maar de casting is belangrijk.

Beeldmateriaal speelt een grote rol in de Amerikaanse rechtszaal. Susanne Hoogwater verslaat een Amerikaans congres over deze visuele retoriek en bespreekt de vraag hoe Nederlandse advocaten met visuele middelen hun overtuigingskracht kunnen vergroten. ‘Beeldmateriaal brengt vooral emoties over, en versterkt de natuurlijke neiging om ontbrekende informatie in te vullen.’

Kracht van beeld in de

Susanne Hoogwater

juriste en grafisch ontwerper¹

Het verbale spektakel in de Amerikaanse rechtszaal kennen we uit films en tv-drama’s. Minder bekend is dat de zittingen in strafzaken en civiele zaken een multimediebeleving bieden: elektronische presentaties, films en 3d-animaties. Advocaten ontwikkelen dit beeldmateriaal in nauwe samenwerking met ‘litigation support’-bedrijven. Dit lijkt typisch iets voor een stelsel van juryrechtspraak en dus niet relevant voor andere stelsels. Met deze snelle conclusie zouden Nederlandse pleiters hun cliënten en de innovatie van hun vakgebied echter tekort doen. Visualiseren past in een bredere context en is ook toepasbaar in het Nederlandse rechtssysteem. Bovendien worden ‘trial graphics’ in Amerika ook gebruikt in niet-juryprocedures.

Alleen maar lijntje trekken

Op het Amerikaanse congres ‘Graphic and visual representations of evidence in legal settings’² waren de sprekers afkomstig uit verschillende disciplines, uit wetenschap en praktijk, en uit vijf landen, waaronder Nederland.

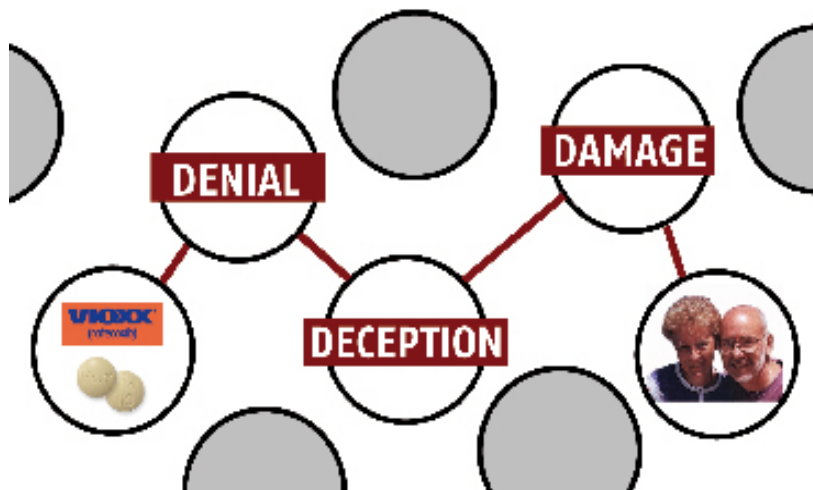
Neil Feigenson, hoogleraar in cognitieve psychologische effecten in

juridische besluitvorming,³ spreekt over de impliciete betekenis en de psychologische effecten van beelden. Beeldmateriaal doet een beroep op associatieve logica. Mensen gebruiken intuïtieve en onbewuste elementen om tot conclusies te komen. Feigenson betoogt dat beelden geschikter zijn dan woorden om te overtuigen en te beïnvloeden in de rechtszaal, juist omdat de betekenis nooit helemaal aan de oppervlakte komt en mensen de beelden beter onthouden.

Hij illustreert dit met de afgebeelde

dia uit een presentatie, die door *Fortune Magazine* ‘frighteningly powerful’ is genoemd. Een weduwe houdt de medicijnenfabrikant Merck aansprakelijk voor de dood van haar man (een gezonde triatleet) door een plotselinge hartaanval na het gebruik van de ontstekingsremmer Vioxx. De kracht van de afbeelding zit in de gebruikte metafoor van ‘connect the dots’. Een tekenoefening die iedereen zich van vroeger herinnert. Het beeld suggereert een eenvoudig lineair verhaaltje, een duidelijke en

And now as you enter the jury room, you have to connect the dots

‘Deze man is overleden door het gebruik van deze pillen’⁴

rechtszaal

.....
**Om te overtuigen in de
rechtszaal zijn beelden
geschikter dan woorden,
onder andere omdat de
betekenis nooit helemaal aan
de oppervlakte komt**
.....

korte weg naar een onvermijdelijke conclusie: 'Deze man is overleden door het gebruik van deze pillen'. Het is ook een impliciete hint aan de jury: de emotionele voldoening van een eindoordeel is in zicht.

Met deze visuele basis zijn de tekstelementen een schot voor open doel. Het resultaat? De zaak is gewonnen: de jury heeft een schadevergoeding van \$253 miljoen toegekend. Vioxx is van de markt gehaald en er lopen nog vele procedures.

Visuele geletterdheid

Professor Richard Sherwin is directeur van het 'Visual Persuasion Project' aan de New York Law school.⁵ Hij benadrukt dat het bij gebruik van beeldmateriaal niet zozeer gaat om het overbrengen van informatie, als wel

om het overbrengen van emoties. Ook versterkt beeldmateriaal de natuurlijke neiging om ontbrekende informatie in te vullen. Deze twee elementen zijn de bouwstenen van overtuigende, en potentieel manipulatieve, 'trial graphics'. Sherwin stelt dat 'visuele geletterdheid' bij juristen, rechters en het publiek onmisbaar is om de beelden te deconstrueren. De impliciete effecten kunnen zo onderwerp worden van expliciete argumentatie en zondig worden gecorrigeerd.

Samuel Solomon, directeur van Doar Litigation Consulting,⁶ noemt twee nieuwe redenen om argumenten te visualiseren. Men verwacht visuele prikkels, en het is een manier om de controle op het proces te vergroten. Zijn strategie richt zich op de belangrijkste factor in beslissingen: de

persoonlijke waarden en overtuigingen in de hoofden van juryleden. Dit is het niveau waarop je mensen met grafische weergaven wilt bereiken en overtuigen.⁷

De afbeelding in de zaak *Lenny versus Entergy* spreekt voor zich (zie volgende pagina). Het origineel is een bewegend filmpje, waarbij de rode kolom langzaam volloopt en de verantwoordelijkheden van het energiebedrijf zich opstapelen. De zaak sprak niet voor zich. De advocaten en communicatie-experts hebben dagenlang gebrainstormd over een passende kwalificatie voor de feiten: een roekeloze puber die in een energiepaal klimt om zijn vriendinnetje te imponeren en daarbij armen en benen verliest. 'Een enkele impulsieve

1 Gespecialiseerd in visuele communicatie voor het juridisch vakgebied. Zij is oprichter van Legal Visuals® en auteur van *Beeldtaal*

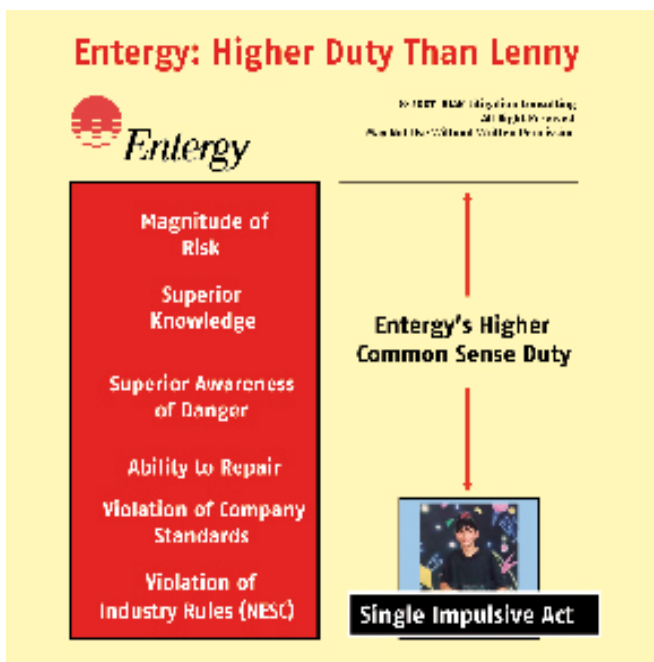
2 Het congres werd gehouden op 28 en 29 januari jl.; zie <http://til-ers.net/conference.html> voor het volledige

3 Verbonden aan de Quinipiac University School of Law.

4 Overgenomen met toestemming van prof. Feigenson en de makers: advocaat Mark Lanier, www.lanierlawfirm.com en Cliff Atkinson, visual consultant,

5 De homepage van het project is te vinden via www.nyls.edu/pages/2734.asp.

6 Zie www.doar.com. Doar heeft 150 medewerkers.

daad' is een welgetroffen eufemisme, dat de vooroordelen en intuïtieve conclusies heeft kunnen keren. De zaak is gewonnen.

Ook in Nederlandse rechtszalen

Wat is hiervan nuttig en relevant voor de Nederlandse procespraktijk? De overeenkomsten tussen de Nederlandse en Amerikaanse rechtszaal zijn hier groter dan de verschillen: het doel is de argumenten zo goed mogelijk te presenteren, de beslisser te overtuigen en de zaak voor de cliënt te winnen. De voordelen van beeldmateriaal zijn universeel. Het verlevendigt de presentatie en houdt de aandacht langer vast. Toehoorders onthouden de essentie van het betoog beter. Met consistente grafische weergaven vergroot je als advocaat de regie over de zaak. Zorgvuldig ontworpen beeldmateriaal structureert de informatie en biedt daardoor overzicht en inzicht.

Het belangrijkste verschil blijft dat tussen de rechter en de jury. Maar hoe groot is dit verschil nu werkelijk? Rechters zijn weliswaar professionele

beslissers, maar doorgaans zijn ze geen expert in alle relevante aspecten van een zaak. Er is extra informatie nodig over feitelijke en technische aspecten, bijvoorbeeld over de berekening van milieunormen of de werkprocessen in de organisatie; evenals over juridische aspecten, zoals gedetailleerde uitvoeringsregelgeving. Het maakt geen wezenlijk verschil om de rechter of de leden van een jury bij te spijkeren. De rechter is hieraan beroepsmatig meer gewend dan een gemiddeld jurylid, maar beiden werken met omvangrijke en complexe dossiers. Intuïtieve en irrationele aspecten spelen een rol in de afweging, ook bij rechters.⁸ En rechters zijn tegelijk ook gewone burgers, die buiten de rechtszaal leven in een beeldschermcultuur.

'Laten zien, in plaats van omschrijven' is al gangbaar in Nederlandse procedures. Geen IE-zaak zonder voorbeeld van het origineel en het namaakartikel. Foto's, situatieschetsen, bouwtekeningen en video-opnames zijn onderdeel van de producties bij processtukken of pleidooi. De Amerikaanse 'trial graphics' vormen de volgende stap in deze ontwikkeling. Beeldmateriaal om naast de feiten ook de argumenten te illustreren. Niet alleen de feitelijke tastbare voorwerpen en weergaven overleggen, maar ook grafische symbolische weergaven.

En het doel van de beelden verbreedt zich: van zuiver informeren naar analyseren en uiteindelijk overtuigen. Er is een breed scala van infografieken en diagrammen bruikbaar, zoals tijdsbalken, schematische weergaven van de redenering en stroomdiagrammen.⁹

Drie waarborgen

Waar ligt de grens tussen overtuigen en manipuleren? Sherwin toont een filmpje uit een voorkenniszaak, waarin uitspraken van de verdachte directeur waren gemonteerd in het format van een bekend tv-spelprogramma. Alsof voormalig Ahold-bestuurder Cees van der Hoeven in een Rad van Fortuin-beeld wordt gepresenteerd. Een gemakkelijk recept om de geloofwaardigheid van een partij of een getuige te ondermijnen. Foto's met een opschrift dat niet klopt met de oorspronkelijke context zijn een andere bekende vorm van manipulatie. In de Nederlandse procescultuur ligt een meer gematigd gebruik van grafisch materiaal voor de hand, maar zonedig is er een drietal waarborgen tegen visuele manipulatie of misleiding.

In de eerste plaats de integriteit van de advocaat in het bepalen van zijn processtrategie. De gedragsregels voor advocaten geven een volgende grens aan: geen onnodig grievende uitlatingen en geen verstrekking van onjuiste feitelijke gegevens. En als laatste het contradictoire oog van de kijker. De wederpartij, zijn advocaat en de rechter nemen tenslotte ook niet alles uit het pleidooi of de processtukken voor waar aan. Het is aan hen om het beeldmateriaal en de expliciete en impliciete boodschappen te ontrafelen, met vragen zoals: Wat zie ik wel, en wat zie ik niet? wat wil de maker van dit beeld mij nu vertellen of laten geloven? Wat is daarvoor het bewijs, en hoe kan ik dit weerleggen?

Effectief

Visuele retoriek is onderdeel van effectief communiceren en overtuigen. Grafische weergaven maken procedures makkelijker én leuker, mits de beelden geloofwaardig zijn, de beslissers serieus worden genomen en het belang van de cliënt optimaal wordt gediend.

7 S. Solomon e.a., 'What juries want to hear – reverse engineering the verdict', in: *Temple Law Review*, Spring 2001. Zie www.doar.com.

8 J.E. Soeharno, 'Over rechterlijke intuïtie'; artikel te vinden op <http://igitur-archive>.

library.uu.nl/law/2006-0803-202519/Soeharno_05Overrechtelijkeintuïtie.doc.

9 *Beeldtaal voor juristen*, Susanne Hoogwater, Sdu, 2005; www.legalvisuals.nl; www.doar.com; www.visualpersuasion-project.com

THE OPPOSITE
OF A CORRECT
STATEMENT
IS A FALSE
STATEMENT.

THE OPPOSITE
ADVOCaat STAGIAIRE /
OF A PROFOUND
TRUTH
MAY WELL BE
ANOTHER
PROFOUND
TRUTH.

Niels Bohr

ARBEIDSRECHT ADVOCATEN

SØRENSEN WEIJERS & KO

MAAKT BAAN VOOR EEN

MEDEWERKER

WWW.SWNK.NL/VACATURES

Bram Moszkowicz

‘Dieptepunt uit mijn loopbaan’

In het vorige nummer sloten we de serie af waarin het optreden van Bram Moszkowicz in de zaak-Holleeder werd gevolgd. Nu geven we hemzelf het woord, zodat hij tegenover andere advocaten kan verklaren wat hem stoorde in die verhalen over belangenverstrengeling, in het maffiamaatje-vonnis en natuurlijk: in de media.

.....
Micha Kat
journalist
.....

Illustratie: Dimitry de Bruin

Bram Moszkowicz heeft heel wat te vertellen. Achter zijn bureau een grote afbeelding van Al Pacino in *Scarface* (film van Brian de Palma, 1983). Hij zal dus wel een mafiamaatje zijn, leek *Elsevier* te denken. In een coververhaal van dat blad ('de val van Bram Moszkowicz') stond te lezen: 'Tijdens twee gesprekken op zijn kantoor maakte hij een opgejaagde indruk. Soms deed hij denken aan Al Pacino in zijn briljante rol als Scarface, de mafia-baas die zich vlak voor zijn ondergang nog even moed insnoof. Diens door Peter Donkersloot geschilderde portret hangt prominent en enigszins provocerend achter het antieke bureau van Moszkowicz.' In het stuk wordt niet alleen de ondergang van Bram, maar van zijn hele familie als vaststaand feit ('de onttakeling van de beroemde advocatendynastie is compleet') gepresenteerd.

Bram vecht terug. Tegen Elsevier, dat inmiddels aansprakelijk is gehouden voor alle schade die uit de publikatie voortvloeit, maar ook tegen Jort Kelder, die een topzware memorie van grieven om de oren heeft gekregen van Oscar Hammerstein die Moszkowicz in deze zaak bijstaat met meer dan 70 Europese arresten. Hammerstein heeft twee stagiairs zelfs naar de bibliotheek van de Hoge Raad gestuurd om de munitie te verzamelen die Kelder het zwijgen moet opleggen.

Bram Moszkowicz wordt aangevalen. Hij verdedigt zich, en krijgt steun: 400 e-mails van burgers, 80 boeketten bloemen, een volle zak met kaarten. Toch noemt hij de verwickelingen die in het weekeind van 17 februari tot een climax kwamen en leidden tot het neerleggen van de verdediging van Willem Holleeder, 'het dieptepunt' uit zijn 'loopbaan'.

Op de vlakte

'Ik zie de Orde niet als onderdeel van de kongsi tegen mijn persoon. De Amsterdamse deken heeft zich op de vlakte gehouden. Hij zal daar zijn redenen voor hebben gehad. De eerste contacten met Van Veggel dateren van februari vorig

jaar. Toen belde hij mij naar aanleiding van mijn plaats in het straf dossier van het OM over Holleeder. Ik vind dat hij prudent is omgegaan met alle belangen die hij moet dienen. Lian Mannheims, de plaatsvervangend deken, heeft zich zeer in mijn voordeel uitgesproken.

Mijn afspraken met Van Veggel over de verdediging van Holleeder waren waterdicht. Ik kreeg geen applaus, maar ook geen bezwaar. Er zijn meerdere gesprekken geweest, maar de deken heeft nooit ingegrepen en zelfs geen

.....
Mensen zeiden dat ik te weinig steun kreeg van de Orde waarvan ik verplicht lid ben, maar zij weten natuurlijk niet exact wat zich allemaal heeft afgespeeld
.....

advies gegeven de zaak neer te leggen. Wel hebben we samen geconstateerd dat het een moeilijke kwestie is gezien de persoon van Willem Endstra. De deken vroeg me in de pers terughoudend te zijn over Endstra. Daar heb ik me aan gehouden. Wel is het zo dat mensen om mij heen zeiden: je krijgt te weinig steun van de Orde waarvan ik verplicht lid ben. Maar deze mensen weten natuurlijk niet exact wat zich allemaal heeft afgespeeld.

Wat ook verbazing wakte was dat de deken zich niet heeft uitgesproken over de wijze waarop het OM het dossier tegen Holleeder heeft opgebouwd gezien mijn plaats in dat dossier. Derden vinden dat de deken zich daarover had moeten uitspreken. Professor Banner heeft gezegd dat ik de verdediging van Holleeder veel eerder had moeten

neerleggen. Ik vind dat hij dat niet kan beoordelen. Hij had dat niet moeten zeggen.

Ik wil niet al te veel kwijt over de relatie tussen de strafpleiters en de Orde in meer algemene zin. Het was terecht dat Gerard Spong destijds optrad tegen de kwalificaties van deken Marek Guensberg [die zich in 2001 keerde tegen het etiket 'topadvocaten' dat door het media-optreden van 'sommige advocaten' zou zijn ontstaan, *red.*]. Mijn vader en ik voegden zich in zijn tucht klacht. Maar we zijn nu alweer vele jaren verder. Ik heb geen slechte relatie met de Orde.'

No further questions

'Taru Spronken en anderen hebben in het *Advocatenblad* een juiste analyse gemaakt [*Advocatenblad* 2007-3, 16 februari, p. 78-82, *red.*]. De essentie van het verbod op de behartiging van tegenstrijdige belangen is dat een advocaat niet *gelijktijdig* belangen van cliënten mag dienen als deze tegenstrijdig zijn. Spronken e.a. zegt dan: als een van de betrokkenen niet meer leeft, kan er van gelijktijdigheid geen sprake meer zijn. Of het verbod op het behartigen van tegenstrijdige belangen ook nog doorwerkt na de dood van een cliënt, is in de tuchtrechtspraak tot nu toe niet beantwoord. *No further questions*. Ik hield dus mijn mond.

Het onderwerp tegenstrijdige belangen is in deze zaak enorm uitvergroet. In andere zaken kraait er geen haan naar. Gerard Spong heeft gezegd dat als je grote strafzaken doet, het dan onmogelijk is niet in situaties te geraken waarin belangen van cliënten en ex-clieënten elkaar raken. Elke situatie moet dan goed worden geanalyseerd. Dat is in de onderhavige situatie dus ook gebeurd. De deken kan daarvan getuigen.'

Zes maanden oud

'Ik kreeg die vrijdag een telefoontje van Hans van Veggel. Kun je langskomen? Er was een tip binnengekomen. Het OM had van Veggel benaderd. De tip was: ik moest goed mijn best blijven doen voor

Holleeder anders zou mij wat overkomen. Mij werd gezegd dat die tip twee weken oud was. Ik weet nu dat deze tip zes maanden oud was. Een oude tip is actueel gemaakt, ik vind dat ernstig. Het OM zei: wij gaan Moszkowicz niet beschermen, want dan “zouden we een belang krijgen”. Ik heb toen een afspraak gemaakt met Van Veggel dat ik zou worden opgehaald van mijn kantoor door de Dienst Beveiliging Koninklijk Huis. Hiermee verschoof ik in juridische zin van het private naar het publieke domein. Ik wist wanneer deze mensen zouden komen. Ik ben niet afgevoerd door “gewapende agenten” in een “geblindeerde auto” zoals Elsevier schreef.

Met deze mensen ben ik naar Den Haag gereden alwaar een gesprek plaatsvond met de heer Joustra in zijn hoedanigheid van Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding. Vervolgens begaf ik mij naar Frankrijk voor het doorbrengen van een reeds gepland weekeind. Nimmer in dit proces is mij gevraagd of aangeraden te “vluchten”. Het is bizar hoe de media met deze gang van zaken zijn omgegaan. Lex Runderkamp van het Journaal heeft een extreem scenario uitgedokterd en stond daarmee aan de wieg van het “vluchtverhaal”.

Ziek

De tuchtklacht die de “erven Endstra” pas na ruim een jaar tegen mij indienden en het opduiken van het Rijksrechercherapport uit 2003, dat kort voor die tuchtklacht opeens was toegevoegd aan het strafdossier-Holleeder, heb ik samen met de acties tegen mij van Jort Kelder een “tripartite kongsi” genoemd. Een gecoördineerde actie om mij te beschadigen. Men wilde Holleeder zijn advocaat ontnemen. Wellicht wilde men dat hij een andere, een minder goede advocaat krijgt. Ook wilde men Holleeder via mij verder belasteren. De boodschap die men wilde overbrengen zou dan zijn: kijk eens hoe smerig Holleeder opereert dat hij zelfs zijn advocaat in de tang neemt.

Ik weet dat wordt gezegd dat de hele gang van zaken bewust door mij is geconstrueerd om een reden te krijgen de verdediging van Holleeder neer te

kunnen leggen. Dit bedenksel geeft aan hoe ziek alles wordt uitgelegd. Het is gemakkelijk te pareren. Kan ik ervoor zorgen dat Jort Kelder dingen gaat roepen? Kan ik ervoor zorgen dat een rapport van de Rijksrecherche aan het dossier wordt toegevoegd? Heb ik de tip over mijn veiligheid zelf geactualiseerd? Zou ik in dat scenario het vonnis van de voorzieningenrechter in mijn zaak tegen Kelder “abject en infaam” hebben kunnen noemen als het volgens die theorie dus in mijn voordeel zou zijn?

Ze stelden geen vraag

“Op mijn persconferentie op 19 februari heb ik kritiek geuit op *NRC Handelsblad* die dat weekeind daarvoor met

.....
Spong heeft gezegd dat het bij grote strafzaken onmogelijk is niet in situaties te geraken waarin belangen van cliënten en ex-clianten elkaar raken
.....

de kop kwam ‘Moszkowicz slaat op de vlucht na ernstige dreiging’. Na de persconferentie nodigde ik de journalisten uit om vragen te stellen. Daar stonden de Leistraatjes en de Runderkampjes. Ze stelden geen vraag. Blijkbaar wisten ze alles al uit zichzelf. Het *Jeugdjournaal* stelde wel een vraag. Ik zeg bij die gelegenheid dat er nooit bankafschriften van Holleeder op mijn kantoor zijn bezorgd. De *Volkskrant* schrijft dan dat dat niet kan kloppen omdat ik eerder zou hebben ‘toegegeven’ dat Holleeder ‘domicile heeft gekozen’ bij mij op kantoor. Ze stellen mijn geloofwaardigheid ter discussie. Mijn vriend Leon de Winter repliceert, gevoed door mij met feiten, maar zijn tweede brief wordt uit de krant gehouden. Later heeft de

Volkskrant de complete berichtgeving moeten rectificeren.

Ik zeg op die persconferentie met de grootst mogelijke nadruk dat het rapport van de Rijksrecherche mij niet als verdachte bestempelt en dat de conclusie niet is dat er door mij of een van mijn medewerkers is gelekt. Ik zeg daarbij dat ik namens de deken van de Orde en de Hoofdofficier van het Landelijk Parket gemachtigd ben te verklaren, dat ik mijn geheimhoudingsplicht niet heb geschonden. Ik vraag de journalisten dat op te schrijven. Ik heb het in geen enkel artikel kunnen terugvinden. Daarentegen schreef de heer Leistra (van Elsevier, *red.*): “De Rijksrecherche beschikt over bewijzen dat in 2002 gelekte, belastende stukken over Endstra afkomstig waren van het kantoor van Moszkowicz. Als dat klopt, is er sprake van een strafbaar feit.”

Het VARA-documentaireprogramma Zembla bereidt een uitzending voor die gepland staat voor 2 april, de dag van het begin van het proces tegen Holleeder. Journalisten van Zembla hebben mijn ex-vrouw bezocht van wie ik al meer dan tien jaar ben gescheiden en waar een van mijn kinderen woont.’

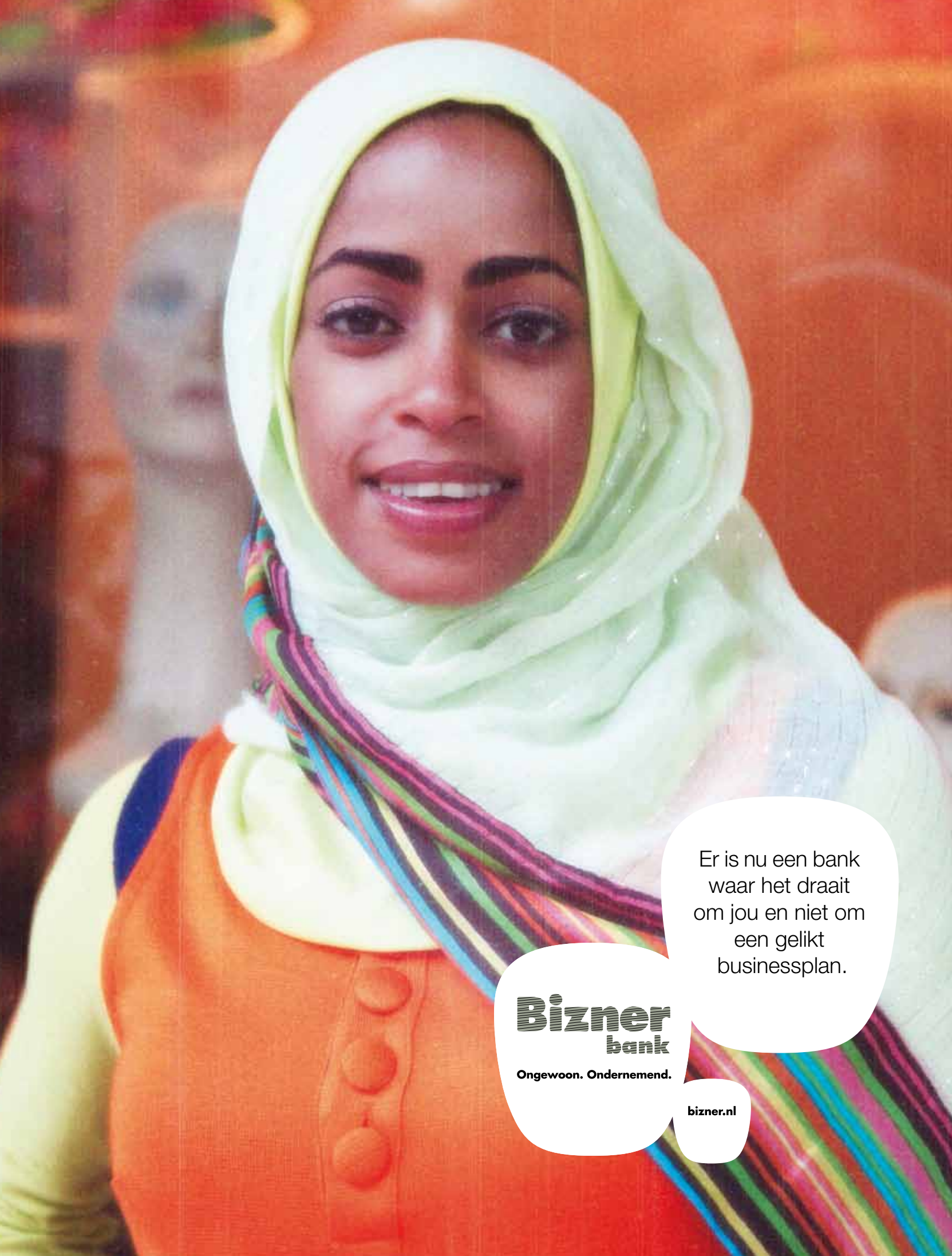
Feiten maken van producties

‘Je hebt altijd een kans een zaak te verliezen. Maar de motivering van dit vonnis [in de zaak tegen Jort Kelder, *red.*] is voor mij niet aanvaardbaar. Voorzieningenrechter Poelmann maakt feiten van producties van Kelder die deels door hemzelf zijn geschreven en door mensen als Leistra. Maar wat in die stukken staat zijn geen feiten.

Ik voeg daar nog aan toe dat ik de kwalificatie ‘abject en infaam’ over dit vonnis heb geuit als rechtzoekende en niet als advocaat. Het lijkt me niet dat ik in die hoedanigheid op dit punt over de schreef kan gaan.”

Zijn fouten

‘U vraagt mij of ik fouten heb gemaakt. Ik had op de persconferentie beter en geduldiger moeten uitleggen waarom er bij mijn verdediging van Willem Holleeder geen sprake was van een belangenconflict. Verder kan ik niets bedenken dat ik als fout zou kunnen kwalificeren.’

Er is nu een bank
waar het draait
om jou en niet om
een gelikt
businessplan.

Bizner
bank

Ongewoon. Ondernemend.

bizner.nl

“

Brilliant!

Today was
exactly the
same as
yesterday.

”

Who needs variety at work? Not you. You obviously enjoy knowing what your day, week, even month has in store for you. But is that really the best way to realise your legal potential? Not in our opinion. Our Dutch office is a small, but beautifully-formed outfit with major organic growth plans. With an entrepreneurial culture, and a passion for innovation, we have plenty of scope for new ways of working, and the luxury of international back-up. This is the chance to broaden your experience with complex global deals, deepen your knowledge with intellectual challenge, and widen your skills base with hands-on client relationships. Talented lawyers with around 3-6 years' experience in Corporate, Banking or Capital Markets please contact Linklaters@confius.nl For more information please call Lodewijk Lugard, on +31 6 46467997

Linklaters

www.experience-linklaters.nl

Ontslag is niet het einde maar een nieuw begin...

Je baan kwijtraken betekent vaak het begin van een zoektocht. Op deze dikwijls niet gemakkelijke tocht is Van Ede & Partners uw reisgenoot die u zorgvuldig ondersteunt, helpt en adviseert. De ervaring leert dat onze cliënten hierdoor hun échte bestemming weten te vinden. Ook al is de weg daarnaartoe vaak onvoorspelbaar. Aan Van Ede & Partners zijn ruim 110 consulenten en psychologen uit vele sectoren van het bedrijfsleven, overheden en vrije beroepen verbonden.

VAN EDE & PARTNERS
OUTPLACEMENT EN LOOPBAANBEGELEIDING

...bij een zorgvuldige begeleiding.

Tel: 070-3514011 www.vanede.nl

AMSTERDAM • ARNHEM • BREDA • DEN HAAG • EINDHOVEN • ENSCHEDE • GRONINGEN • MAASTRICHT • NIJMEGEN • ROTTERDAM • ZEIST • ZWOLLE

UNIT

unit-1 is een ontwerpvervolgmaatschappij
 een werkzamenheden:
 grafisch & typografisch ontwerp, ontwerp
 reclamevondst & internet ontwerp

kijk voor meer informatie op www.unit-1.nl
of mail naar info@unit-1.nl

TOGA'S
Fa. G.J. Rhebergen
specialisten sinds 1894

Maatnemen na telefonische afspraak
 Nu ook advocatentoga's in standaardmaten!
 Compleet met 2 beffen.

Amsteldijk 18 E
 1074 HR Amsterdam
 Tel./faxnr: 020-6629514
www.togamakerijrhebergen.nl
info@togamakerijrhebergen.nl

Beffen uit voorraad leverbaar

Procederen in Duitsland?

**Duitse advocaten, vloeiend tweetalig,
gespecialiseerd in Nederlands-Duitse rechtszaken**

Blankestijn & Oortman Advocaten en Rechtsanwältinnen
Postbus 7550 AP HENGELO

Telefoon 074 - 259 38 67

Fax 074 - 259 38 68

www.blankestijnoortman.nl

Het bureau van de orde

Onderwerp	Telefoonnummer	E-mailadres
Algemene informatie	070-335 35 35	info@advocatenorde.nl
N.a.w. -gegevens advocatuur	070-335 35 29	info@barbeheer.nl
Auditbureau (kwaliteitszorg)	070-335 35 71 / 82	audit@advocatenorde.nl
Centrale Controle Verordeningen	070-335 35 26	ccv@advocatenorde.nl
Landelijke financiële bijdrage	070-335 35 23	finorg@advocatenorde.nl
Communicatie (o.a. brochures)	070-335 35 52	pr@advocatenorde.nl
BalieNet-certificaten	070-335 35 71 / 86	certificaat@advocatenorde.nl
Overige vragen van advocaten	070-335 35 71 / 86	helpdesk@advocatenorde.nl

Opleiding	Telefoonnummer	E-mailadres
Beroepsopleiding (09.00-12.00 uur)	070-335 35 55	opl@advocatenorde.nl
Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO)	070-335 35 58 / 78	vso-po@advocatenorde.nl
Permanente Opleiding (PO)	070-335 35 58 / 78	vso-po@advocatenorde.nl
Permanente Opleiding (ontheffingen)	070-335 35 41 / 89	jz@advocatenorde.nl
Vrijstellingen BO en VSO	070-335 35 41 / 89	jz@advocatenorde.nl

Neuhuyskade 94, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag
Telefoonnummer algemeen +31 (0)70 - 335 35 35
Faxnummer algemeen +31 (0)70 - 335 35 31

Ordeberichten

Wijziging beleid op grond van artikel 5 Verordening op de Permanente Opleiding 2000 (VPO)

In de VPO is het uitgangspunt neergelegd dat een regelmatige scholing noodzakelijk is voor een goede beroepsuitoefening en het op niveau houden van het vak van advocaat. In dat licht is een strikte toepassing van de opleidingsplicht gewenst en past een terughoudend ontheffingsbeleid. Aanleiding tot heroverweging van het beleid vormt het steeds vaker voorkomen van burn-out als reden van arbeidsongeschiktheid en het weer gedeeltelijk hervatten en geleidelijk opbouwen van de praktijk. In zijn vergadering van 5 februari jl. heeft de Algemene Raad besloten het ontheffingsbeleid zodanig te wijzigen

dat er wel ontheffing verleend wordt als er sprake is van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid indien aan een aantal voorwaarden is voldaan. Tevens dient bij verzoeken die zien op 2007 een verklaring ter onderbouwing bijgevoegd te worden.

Op grond van artikel 5 VPO kan ontheffing worden verleend in geval van arbeidsongeschiktheid, zwangerschap/bevalling en verblijf in het buitenland als toepassing van artikel 3 VPO leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard.

- Op schriftelijk verzoek kan volledig of gedeeltelijk naar rato en voor zover nodig ontheffing worden verleend – onder overlegging van een verklaring¹ van de behandelend arts of een verzekeringsmaatschappij – indien:
 - Er sprake is van in totaal ten minste drie maanden volledige arbeidsongeschiktheid en de praktijk niet wordt uitgeoefend.
 - Er sprake is van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid die direct volgt op een periode van volledige arbeidsongeschiktheid en omge-

rekend in totaal ten minste drie maanden heeft geduurd. De reden dat voor gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid – ongeacht het percentage – ontheffing kan worden verkregen, is dat het kan voorkomen dat door een advocaat na volledige arbeidsongeschiktheid de praktijkuitoefening geleidelijk wordt hervat.

- Er sprake is van in totaal ten minste drie maanden gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid van minimaal 50%, waarbij de arbeidsongeschiktheid verdeeld kan zijn over meer dan drie maanden. Dit betekent dat als een advocaat bijvoorbeeld gedurende twee maanden 100% en vervolgens – al dan niet aansluitend – gedurende twee maanden 50% arbeidsongeschikt is, eveneens wordt voldaan aan het vereiste van ten minste drie maanden.
- Op grond van het Besluit zwangerschap en bevalling en advocaten in het buitenland komt een advocaat eveneens in aanmerking voor ontheffing op grond van artikel 5 VPO, indien aan de in dat besluit neergelegde voorwaarden is voldaan. Voor het verkrijgen van ontheffing op grond van dit besluit hoeft geen verzoek ingediend te worden. Een advocaat kan op het formulier voor de Centrale Controle Verordeningen (CCV) aangeven dat op grond van dit besluit recht op ontheffing bestaat. Indien de advocaat in de steekproef valt of het CCV-formulier te laat retour zendt, dient wel bewijs te worden meegezonden.

¹ Uit deze verklaring dient te blijken dat de advocaat gedeeltelijk of volledig arbeidsongeschikt is en de praktijk niet kan uitoefenen.

VSO

Arbeidsrecht

Arbeidsrecht: Module 1 - Aan de slag in de ontslagpraktijk: systematiek en casusanalyse
18-06-2007 09:45 - 16:30
25-06-2007 09:45 - 16:30
Plaats Utrecht
Doelgroep VSO/PO
Niveau *
Instelling OSR Juridische Opleidingen,
tel. 030-2315314
Docent(en) mr. O. van der Kind, mr. D.J.L. Siegers, mr. M.V. Ulrici, mr. P. Vestering
Cursusprijs
VSO € 745
PO € 795 geen BTW
Opleidingspunten
10 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
10 Totaal

Bank- en effectenrecht en financiering

VSO-cursus Financiering & Zekerheden
21-06-2007 09:30 - 20:00
22-06-2007 09:00 - 17:00
Plaats Zeist
Doelgroep VSO/PO
Niveau *
Instelling CPO Radboud Universiteit Nijmegen,
tel. 024-3612022
Docent(en) mr. M.L.S. Kalff, mr. E. Loesberg, mr. M.C.J. Lommen, mr. A. Stenekker, mr. T.H.D. Struycken
Cursusprijs € 695 geen BTW
Opleidingspunten
13 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
13 Totaal

Beslag- en executierecht

VSO-cursus Beslag- en Executierecht
25-06-2007 09:30 - 19:30
26-06-2007 09:30 - 17:00
Plaats Zeist
Doelgroep VSO/PO
Niveau *
Instelling CPO Radboud Universiteit Nijmegen,
tel. 024-3612022
Docent(en) mr. J.A. Stal,

mr. H.A. Stein, mr. M.M. Verhoeven, mr. S.P.J.F. Zwanen
Cursusprijs € 695 geen BTW
Opleidingspunten
13 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
13 Totaal

Vreemdelingenrecht

Vreemdelingenpraktijk Module 1: Regulier Vreemdelingenrecht I
14-05-2007 09:45 - 16:30
21-05-2007 09:45 - 16:30
31-05-2007 09:45 - 16:30
Plaats Utrecht
Doelgroep VSO/PO
Niveau *
Instelling OSR Juridische Opleidingen,
tel. 030-2315314
Docent(en) mr. G.J.K. van Andel, mr. J.C.L. de Lyon, mr. A.C.M. Nederveen
Cursusprijs € 1.065 geen BTW
Opleidingspunten
15 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
15 Totaal

PO

Aansprakelijkheidsrecht

WMO vergroot de schadelast!
24-05-2007 09:45 - 16:30
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling OSR Juridische Opleidingen,
tel. 030-2315314
Docent(en) E.P. Audenaerde, mr. M.F. Vermaat, mr. E. Wytema
Cursusprijs € 540 geen BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Arbeidsrecht

Disfunctioneren en wangedrag
29-05-2007 10:00 - 16:45
Plaats Bilthoven
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Vermande Studiedagen,
tel. 070-3150760

Docent(en) mr. D.J. Buijs, drs. R. Heida, P.J. IJfs, mr. M.M. Koevoets, prof. mr. W.A. Zondag
Cursusprijs € 645 exclusief BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Grensoverschrijdende Arbeid

05-06-2007 10:00 - 16:45
Plaats Rotterdam
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974889
Docent(en) mr. D.J. Buijs, mr. C.L.J.R. Douven, mr. J. Heuts, drs. J.J.G. Sijstermans
Cursusprijs € 949 exclusief BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Tussentijdse wijziging van het arbeidscontract

12-06-2007 10:00 - 16:30
Plaats Rotterdam
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Vermande Studiedagen,
tel. 070-3150760
Docent(en) mr. dr. S.F.H. Jellinghaus, mr. P.G. Vestering, prof. dr. T. Wilthagen, prof. mr. W.A. Zondag
Cursusprijs € 645 exclusief BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Arbeidsrecht: Module 1 - Aan de slag in de ontslagpraktijk: systematiek en casusanalyse

18-06-2007 09:45 - 16:30
25-06-2007 09:45 - 16:30
Plaats Utrecht
Doelgroep VSO/PO
Niveau *
Instelling OSR Juridische Opleidingen,
tel. 030-2315314
Docent(en) mr. O. van der Kind, mr. D.J.L. Siegers, mr. M.V. Ulrici, mr. P. Vestering
Cursusprijs
VSO € 745
PO € 795 geen BTW
Opleidingspunten
10 Juridisch

- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
10 Totaal

Nationaal Arbeidsrecht diner

28-06-2007 15:30 - 21:00
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau * Actualiteiten
Instelling Kluwer Opleidingen,
tel. 0570-673568
Docent(en) Nog niet bekend
Cursusprijs € 300 exclusief BTW
Opleidingspunten
02 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
02 Totaal

Bank- en effectenrecht en financiering

Actualiteiten MiFID
25-04-2007 10:00 - 16:30
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau * Actualiteiten
Instelling Academie voor Toegepaste Rechtswetenschappen,
tel. 0570-751230
Docent(en) mr. W.A. Hazeleger, mr. L.J. Silverentand
Cursusprijs € 675 exclusief BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Actualiteiten Effectenrecht

15-05-2007 15:30 - 20:00
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Academie voor Toegepaste Rechtswetenschappen,
tel. 0570-751230
Docent(en) mr. F.M.A. 't Hart, mr. G.P. Roth
Cursusprijs € 595 exclusief BTW
Opleidingspunten
04 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
04 Totaal

Bankgaranties- escrow

arrangements en art.403 hoofdelijkheidsverklaring
22-05-2007 14:00 - 20:00
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Academie voor Toegepaste Rechtswetenschappen,

tel. 0570-751230
Docent(en) mr. dr. R.I.V.F. Bertrams
Cursusprijs € 675 exclusief BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
05 Totaal

Clearing & Settlement

07-06-2007 14:00 - 20:00
14-06-2007 14:00 - 20:00
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Academie voor Toegepaste Rechtswetenschappen,
tel. 0570-751230
Docent(en) mr. B.M. van Beek, mr. R.K.Th.J. Smits
Cursusprijs € 1295 exclusief BTW
Opleidingspunten
10 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
10 Totaal

VSO-cursus Financiering & Zekerheden

21-06-2007 09:30 - 20:00
22-06-2007 09:00 - 17:00
Plaats Zeist
Doelgroep VSO/PO
Niveau *
Instelling CPO Radboud Universiteit Nijmegen,
tel. 024-3612022
Docent(en) mr. M.L.S. Kalff, mr. E. Loesberg, mr. M.C.J. Lommen, mr. A. Stenekker, mr. T.H.D. Struycken
Cursusprijs € 695 geen BTW
Opleidingspunten
13 Juridisch
- Beroepsvaardigheden
- Management/Organisatie
13 Totaal

Beslag- en executierecht

VSO-cursus Beslag- en Executierecht
25-06-2007 09:30 - 19:30
26-06-2007 09:30 - 17:00
Plaats Zeist
Doelgroep VSO/PO
Niveau *
Instelling CPO Radboud Universiteit Nijmegen,
tel. 024-3612022
Docent(en) mr. J.A. Stal, mr. H.A. Stein, mr. M.M. Verhoeven, mr. S.P.J.F. Zwanen
Cursusprijs € 695 geen BTW
Opleidingspunten
13 Juridisch

In deze rubriek het cursusaanbod in het kader van de Permanente Opleiding (PO) en het cursusaanbod voor de Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO). De door de Orde erkende opleidingsinstellingen naast PO-cursussen kunnen tevens VSO-cursussen voor advocaat-stagiaires organiseren.

– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
13 Totaal

Bouwwrecht

Hoe goed kent u uw bouwcontract?
10-05-2007 09:30 – 16:30
Plaats Leiden
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Vermande Studiedagen,
tel. 070-3150760
Docent(en) mr. J.P.F.W. van Eijck, mr. F. Huisman, mr. H.R.W.A.M. Janssen, mr. R.J. Roks, mr. A.G. Uijterwijk
Cursusprijs € 695 exclusief BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Geschillen rond de koop- / aannemingsovereenkomst
31-05-2007 10:00 – 17:00
Plaats Baarn
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Vermande Studiedagen,
tel. 070-3150760
Docent(en) mr. P.L. Alers, mr. T.B. van Dijk, mr. J.C.H. Smit, mr. R. van Veen, mr. P. van Zoelen
Cursusprijs € 695 exclusief BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

GIW woningen: nieuw arbitragerecht – nieuwe contracten
14-06-2007 10:00 – 16:15
Plaats Baarn
Doelgroep PO
Niveau * Actualiteiten
Instelling Vermande Studiedagen,
tel. 070-3150760
Docent(en) mr. P.L. Alers, mr. R. van Veen
Cursusprijs € 695 exclusief BTW
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Contracten maken in de bouw
19-06-2007 09:30 – 17:30
20-06-2007 09:30 – 17:30
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Euroforum,
tel. 040-2974889
Docent(en) prof. mr. J.M. van Dunné, mr. H.W.R.A.M.

Janssen, mr. L.D.G. Reeser
Cuperus, mr. R.J. Roks
Cursusprijs € 1.799 exclusief BTW
Opleidingspunten
11 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
11 Totaal

Burgerlijk (proces)recht
Internationale aspecten in het Nederlandse civiele proces
15-06-2007 13:00 – 17:30
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Kluwer Opleidingen,
tel. 0570-673568
Docent(en) mr. dr. J.J. van Haersolte-van Hof
Cursusprijs € 525 exclusief BTW
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Failissements- en insolventierecht
JOR Toegelicht Insolventie-financiering en zekerheden
20-06-2007 13:00 – 17:30
Plaats Maarssen
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling CPD Radboud Universiteit Nijmegen,
tel. 024-3612022
Docent(en) mr. N.E.D. Faber
Cursusprijs € 575 geen BTW
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Gedrags- en tuchtrecht
Wat de advocaat betaamt
25-05-2007 09:15 – 16:00
01-06-2007 09:15 – 16:00
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling OSR Juridische Opleidingen,
tel. 030-2315314
Docent(en) mr. J.D. Loorbach, mr. W.A.M. van Schendel
Cursusprijs € 795 geen BTW
Opleidingspunten
10 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
10 Totaal

Internationaal privaatrecht
IPR voor de financiële en commerciële praktijk
12-06-2007 14:00 – 20:00
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Academie voor Toegepaste

Rechtswetenschappen,
tel. 0570-751230
Docent(en) mr. dr. R.I.V.F. Bertrams
Cursusprijs € 675 exclusief BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Lettselchade
Praktijkmiddag tactisch procederen in lettselchadezaken
22-05-2007 13:00 – 18:00
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau *
Instelling KSU Studie,
tel. 020-4496420
Docent(en) mr. R. de Graaf, mr. R.H.J. Wildenburg
Cursusprijs € 360 exclusief BTW
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Studium
06-06-2007 16:00 – 21:00
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau *** Actualiteiten
Instelling Laumen Expertise,
tel. 0318-629429
Docent(en) prof. mr. S.D. Lindenbergh, mr. J. van der Meyst-Michels
Cursusprijs € 290 exclusief BTW
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Ondernemingsrecht
Kerk en recht
17-04-2007 15:30 – 17:15
24-04-2007 15:30 – 17:15
01-05-2007 15:30 – 17:15
08-05-2007 15:30 – 17:15
15-05-2007 15:30 – 17:15
22-05-2007 15:30 – 17:15
29-05-2007 15:30 – 17:15
05-06-2007 15:30 – 17:15
12-06-2007 15:30 – 17:15
19-06-2007 15:30 – 17:15
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling VU Law Academy,
tel. 020-5986255
Docent(en) dr. J. Bruin, drs. L.C. van Drimmelen, prof. mr. J.J. Hallebeek, drs. A.J.M. van der Helm, prof. dr. L. Koffeman, mr. drs. T. van Kooten, mr. dr. A.P.H. Meijers, mr. F.T. Oldenhuis, prof. mr. T.J. van Ploeg, prof. mr. B.P. Vermeulen
Cursusprijs € 300 inclusief BTW
Opleidingspunten

Onroerendgoedrecht
Beslag onder de notaris en Vormerkung
13-04-2007 15:00 – 17:20
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Vereniging voor Vastgoed Juristen,
tel. 030-2121667
Docent(en) mr. L.P. Broekveldt
Cursusprijs € 50 exclusief BTW
Opleidingspunten
02 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
02 Totaal

Het niveau van de opleidingen is als volgt weergegeven:

- * *Basisniveau* (doorgaans minder dan 1 jaar ervaring in het betreffende vakgebied; weinig tot geen voorkennis aanwezig).
- ** *Verdiepingsniveau* (doorgaans meer dan 1 jaar ervaring in het betreffende vakgebied; basiskennis aanwezig en gerichte praktijkervaring vereist).
- *** *Specialisatieniveau* (doorgaans meer dan 3 jaar ervaring in het betreffende vakgebied; hoog kennisniveau aanwezig en gerichte praktijkervaring vereist).

15 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
15 Totaal

Congres Corruptie
01-06-2007 10:00 – 16:35
Plaats Rotterdam
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling ORP Erasmus Universiteit Rotterdam,
tel. 010-4081597
Docent(en) mr. G. Demmink, prof. mr. H. de Doelder, mr. M.L.J. de Jong, mr. H. Moyer, Nog niet bekend, mr. D. Pijl
Cursusprijs € 225
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Flexibilisering van het BV-recht
13-06-2007 09:00 – 17:00
Plaats n.n.b.
Doelgroep PO
Niveau * Actualiteiten
Instelling Elsevier Congressen,
tel. 070-4415745
Docent(en) mr. drs. A.R.J. Croiset-van Uchelen, mr. R.J.C. van Helden, mr. W.J.M. van Veen
Cursusprijs € 799 exclusief BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Overige rechtsgebieden
Actualiteitenworkshops voor trustkantoren
12-04-2007 10:00 – 12:00
10-05-2007 10:00 – 12:00
14-06-2007 10:00 – 12:00
13-09-2007 10:00 – 12:00
11-10-2007 10:00 – 12:00
08-11-2007 10:00 – 12:00
13-12-2007 10:00 – 12:00
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Academie voor Toegepaste

Rechtswetenschappen,
tel. 0570-751230
Docent(en) mr. dr. J.A. Booij, mr. J.T.C. Leliveld, mr. R.-J.P. Lugard, prof. mr. dr. P.M. van der Zanden RA
Cursusprijs € 1.495 exclusief BTW
Opleidingspunten

14 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Werken met het DB(F)M-contract
19-04-2007 09:30 – 17:00
Plaats Leiden
Doelgroep PO
Niveau *** Actualiteiten
Instelling Elsevier Congressen,
tel. 070-4415745
Docent(en) mr. M.R. Birnage,
drs. W.W. Korving, mr. J.H.W.
Koster
Cursusprijs € 799 exclusief BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Succesvol aanbesteden met het ARW 2005
08-05-2007 09:30 – 16:30
Plaats Maarssen
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Elsevier Congressen,
tel. 070-4415745
Docent(en) B. van Brunshot,
mr. H. Leemreize, mr. R. Roks,
mr. M. Strijker, mr. D.E. van
Werven, ir. H.L.J.M. Wijnen
Cursusprijs € 699 exclusief BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Pensioenwet in de praktijk
29-05-2007 09:30 – 17:00
Plaats Leiden
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Elsevier Congressen,
tel. 070-4415745
Docent(en) R. van Gaalen, mr.
H.J.H. van den Hurk, mr. H.M.
Kappelle, prof. dr. E. Lutjens
Cursusprijs € 799 exclusief BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Ruimtelijke- ordeningsrecht en milieurecht

De nieuwe Wro en Grond-exploitatiewet in aantocht!
23-05-2007 13:00 – 17:15
Plaats Bilthoven
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling Vermande
Studiedagen,
tel. 070-3150760
Docent(en) ir. I. Faber, mr. dr.
A.G.A. Nijmeijer, mr. S.M. van
Velsen, dr. J.W. van Zundert
Cursusprijs € 495 exclusief BTW
Opleidingspunten

04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Sociaal zekerheidsrecht
WMO & Bijzondere Bijstand
30-05-2007 09:45 – 16:30
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau *
Instelling OSR Juridische
Opleidingen,
tel. 030-2315314
Docent(en) mr. H.W.M.
Nacinovic, mr. M.F. Vermaat
Cursusprijs € 450 geen BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Straf(proces)recht
Methoden en technieken van criminologisch onderzoek
22-06-2007 09:00 – 17:00
Plaats Leiden
Doelgroep PO
Niveau * Actualiteiten
Instelling PAO Universiteit
Leiden,
tel. 071-5278666
Docent(en) dr. H. Goudriaan,
dr. H. Kaal, dr. J. van der Leun,
dr. J. van Wilsem
Cursusprijs € 425 geen BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Vreemdelingenrecht
Actualiteiten vrijheidsontneming vreemdelingen

17-04-2007 09:45 – 16:30
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling OSR Juridische
Opleidingen,
tel. 030-2315314
Docent(en) mr. P.J.A.M.
Baudoin, mr. J.F.M.J.
Bouwman
Cursusprijs € 470 geen BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Vreemdelingenpraktijk
Module 1: Regulier
Vreemdelingenrecht I
14-05-2007 09:45 – 16:30
21-05-2007 09:45 – 16:30
31-05-2007 09:45 – 16:30
Plaats Utrecht
Doelgroep VSO/PO
Niveau *
Instelling OSR Juridische
Opleidingen,

tel. 030-2315314
Docent(en) mr. G.J.K. van
Andel, mr. J.C.L. de Lyon, mr.
A.C.M. Nederveen
Cursusprijs € 1.065 geen BTW
Opleidingspunten
15 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
15 Totaal

Actualiteiten vrijheidsontneming vreemdelingen
20-06-2007 09:45 – 16:30
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling OSR Juridische
Opleidingen,
tel. 030-2315314
Docent(en) mr. P.J.A.M.
Baudoin, mr. J.F.M.J.
Bouwman
Cursusprijs € 470 geen BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Professionele ontmoeting Vreemdelingenprocesrecht
29-06-2007 09:45 – 16:30
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau ***
Instelling OSR Juridische
Opleidingen,
tel. 030-2315314
Docent(en) mr. G.M.H.
Hoogvliet, mr. O.L.H.W.I. Korte
Cursusprijs € 585 geen BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

ADR/Mediation
Mediation in de Nederlandse
multiculture samenleving

13-06-2007 10:00 – 17:00
Plaats Bilthoven
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Mediation & Training
Network The Lime Tree,
tel. 030-2255910
Docent(en) E. Salama, prof. J.
van Zwieten RA
Cursusprijs € 495 geen BTW
Opleidingspunten
– Juridisch
05 Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Onderhandelen
Onderhandelen voor advocatuur
25-04-2007 09:00 – 17:00
26-04-2007 09:00 – 17:00
Plaats Amsterdam-Airport
Doelgroep PO

Niveau **
Instelling Kenneth Smit
Training,
tel. 040-2511337
Docent(en) P.J. Sies
Cursusprijs € 1.730 exclusief BTW
Opleidingspunten
– Juridisch
08 Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
08 Totaal

Onderhandelen voor advocatuur
07-06-2007 09:00 – 17:00
08-06-2007 09:00 – 17:00
Plaats Eindhoven
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Kenneth Smit
Training,
tel. 040-2511337
Docent(en) P.J. Sies
Cursusprijs € 1.730 exclusief BTW
Opleidingspunten
– Juridisch
08 Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
08 Totaal

Overige vaardigheden
Acquisitie voor advocatuur
16-05-2007 09:00 – 17:00
Plaats Eindhoven
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Kenneth Smit
Training,
tel. 040-2511337
Docent(en) P.J. Sies
Cursusprijs € 750 exclusief BTW
Opleidingspunten
– Juridisch
04 Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Rechten en plichten van de BVE-instelling
07-06-2007 10:00 – 16:45
Plaats Nijmegen
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Studiecentrum voor
Bedrijf & Overheid,
tel. 040-2974889
Docent(en) mr. A. Bijloo, mr.
drs. F. Brekelmans, mr. M.F.
Groen, mr. J. Janse-Velema,
prof. mr. dr. D. Mentink
Cursusprijs € 849 exclusief BTW
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Good governance in het onderwijs
13-06-2007 09:45 – 16:15
Plaats Leiden
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling Studiecentrum voor
Bedrijf & Overheid,

tel. 040-2974889
Docent(en) mr. drs. F.
Brekelmans, mr. dr. P.W.A.
Huisman, dr. H. Klifman, mr. P.
Kwikkers, mr. W. Lindeboom,
prof. mr. dr. D. Mentink,
dr. F.J. de Vijlder, drs. G.J.
Wammes, drs. J. Zuurmond
Cursusprijs € 599 exclusief BTW
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Snelenzen- Mind Mapping en Geheugentechnieken
14-06-2007 09:30 – 18:00
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau ***
Instelling Vermande
Studiedagen,
tel. 070-3150760
Docent(en) G. Essers
Cursusprijs € 645 exclusief BTW
Opleidingspunten
– Juridisch
06 Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
06 Totaal

Algemeen management
Clubseminar De Ondernemende Advocaat
28-06-2007 13:00 – 18:00
Plaats Amsterdam
Doelgroep PO
Niveau **
Instelling KSU Studie,
tel. 020-4496420
Docent(en) mr. C. Dullaert, mr.
M. van de Griend
Cursusprijs € 450 exclusief BTW
Opleidingspunten
– Juridisch
– Beroepsvaardigheden
04 Management/Organisatie
04 Totaal

Kwaliteitszorg
Kennismaking met intervisie
In overleg 09.00-12.30 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau*
Instelling SKiR,
tel. 070-3353542
Docent(en) mr. H.C.A. de
Groot, mr. W. de Smit
Cursusprijs € 250 geen BTW
Opleidingspunten
– Juridisch
– Beroepsvaardigheden
03 Management/Organisatie
03 Totaal

Kennismaking met intervisie
In overleg 13.30-17.00 uur
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau*
Instelling SKiR,
tel. 070-3353542

Docent(en) mr. H.C.A. de Groot, mr. W. de Smit
Cursusprijs € 250 geen BTW
Opleidingspunten
– Juridisch
– Beroepsvaardigheden
03 Management/Organisatie
03 Totaal

Overige management/organisatie
Customer Relationship Management in de advocatuur
28-06-2007 13:30 – 17:30
Plaats Utrecht
Doelgroep PO
Niveau ** Actualiteiten
Instelling OSR Juridische Opleidingen,
tel. 030-2315314

Docent(en) mr. E. Kalis, mr. J. Quant, mr. G. Tanja
Cursusprijs € 310 geen BTW
Opleidingspunten
– Juridisch
– Beroepsvaardigheden
03 Management/Organisatie
03 Totaal

Beëdigd als advocaat en procureur:

Aben, mr. S.H.O., Rijksweg Zuid 136 (6134 AE) Sittard, tel. 046-4513699, fax 046-4521303, e-mail info@danielsadvokaten.nl

Aerts, mr. H.J.R. van, Orlyplein 10 (1043 DP) postbus 59280 (1040 KG) Amsterdam, tel. 020-5825249, fax 020-5825260, e-mail hvanaerts@akd.nl

Analbers, mr. R.J.W., Droogbak 1-a (1013 GE) postbus 251 (1000 AG) Amsterdam, tel. 020-7119000, fax 020-7119999, e-mail rik.analbers@cliffordchance.com

Andel, mw. mr. S.A.F. van, Apollolaan 15 (1077 AB) postbus 75440 (1070 AK) Amsterdam, tel. 020-6741000, fax 020-6741111

Apeldoorn, mr. S.C.J., Prof. Dr. Dorgelolaan 14 (5613 AM) postbus 3 (5600 AA) Eindhoven, tel. 040-2626419, fax 040-2626421, e-mail sjors.apeldoorn@hollandlaw.nl

Apon, mr. J., Haarlemmerweg 333 (1051 LH) postbus 8188 (1040 HD) Amsterdam, tel. 020-5506666, fax 020-5506777, e-mail jochem.apon@kvdl.nl

Arkesteijn, mr. B.C.J.L., Boompjes 258 (3011 XZ) postbus 2295 (3000 CG) Rotterdam, tel. 010-4065055, fax 010-4065091, e-mail boud.arkesteijn@hollandlaw.nl

Arnoldus, mr. R., Zuidkade 6 (5462 CD) postbus 92 (5460 AB) Veghel, tel. 0413-311777, fax 0413-367865, e-mail r.arnoldus@bierensadvocaten.com

Baas, mr. D.L., Fred. Roeskestraat 100 (1076 ED) postbus 71170 (1008 BD) Amsterdam, tel. 020-5785631, fax 020-5785800, e-mail diederik.baas@loyensloeff.com

Baghery Ziabari, mw. mr. E., Deken van Oppensingel 23 (5911 AA) postbus 490 (5900 AL) Venlo, tel. 077-3548951, fax 077-3545330, e-mail venlo@boelszanders.nl

Bais, mw. mr. H., Frederiksplein 42 (1017 XN) postbus 545 (1000 AM) Amsterdam, tel. 020-5533630, fax 020-5533773, e-mail hester.bais@lovels.com

Bakelaar, mw. mr. E.H.M., Bredewater 12 (2715 CA) postbus 3020 (2700 LA) Zoetermeer, tel. 079-3303577, fax 079-3303960, e-mail ebr@srk.nl

Bakker, mw. mr. A.C., Tielweg 30 (2803 PK) postbus 155 (2800 AD) Gouda, tel. 0182-518433, fax 0182-522684, e-mail email@lagrolaw.nl

Balrak, mr. A.C.C., Burgemeester Verderlaan 13 (3544 AD) postbus 257 (3454 ZM) De Meern, tel. 030-6622444, fax 030-6621367

Ben Ahmed, mw. mr. S., Mauritsweg 32-a (3012 JT) Postbus 25142 (3001 HC) Rotterdam, tel. 010-4331192, fax 010-4138771, e-mail info@advocatenkantoorbenahmed.nl

Ben Michael, mw. mr. O., Vendelier 4 (3905 DA) postbus 237 (3900 AE) Veenendaal, tel. 0348-559300, fax 0348-559301, e-mail info@blemadvocaten.nl

Berenschot, mw. mr. M.A.B., Johannes Geradtsweg 182 (1222 RB) Hilversum, e-mail m.berenschot@mbja.nl

Berkel, mr. D.A. van, Strawinskyalaan 2001 (1077 ZZ) postbus 75640 (1070 AP) Amsterdam, tel. 020-5460327, fax 020-5460838, e-mail dennis.vanberkel@stibbe.nl

Berkel, mr. P.P. van, Fred. Roeskestraat 100 (1076 ED) postbus 71170 (1008 BA) Amsterdam, tel. 020-5785344, fax 020-5785351, e-mail peterpaul.vanberkel@loyensloeff.com

Bezemer, mw. mr. M., Dijsselhofplantsoen 16-18 (1077 BL) postbus 76729 (1070 KA) Amsterdam, tel. 020-5747474, fax 020-5747475, e-mail m.bezemer@vandiepen.com

Bingöl, mw. mr. K., Leyweg 1132 (2545 GZ) postbus 45627 (2504 BA) Den Haag, tel. 070-3885988, fax 070-3882865

Bodegraven, mw. mr. N.W. van, P Cornelisz Hooftstraat 5-11 (1071 BL) postbus 1031 (1000 BA) Amsterdam, tel. 020-2060700, fax 020-2060750, e-mail info@devos.nl

Boekel, mr. T.C.P.M. van, Ringbaan West 306-c (5025 VB) Tilburg, tel. 013-4687600, fax 013-4688305, e-mail info@vanboekelnederlof.nl

Boer, mw. mr. S. de, Gustav Mahlerplein 2 (1082 MA) postbus 75510 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-7953432, fax 020-7942829, e-mail sophie.deboer@bnd.nl

Bom, mr. M.P., Strawinskyalaan 1999 (1077 XV) postbus 7113 (1007 JC) Amsterdam, tel. 020-7171855, fax 020-7171111, e-mail maarten.bom@nautadutilh.com

Bonder, mr. A., Boompjes 40 (3011 XB) postbus 546 (3000 AM) Rotterdam, tel. 010-4005100, fax 010-4005111, e-mail mail@kneppelhout.nl

Bongers, mw. mr. J.L., St. Annastraat 15 (6524 EC) Nijmegen, tel. 024-3603955, fax 024-3603933, e-mail info@compriadvocaten.nl

Bosshardt, mr. H.A., Tupolevlaan 22-a (111 NX) Schiphol-Rijk, postbus 112 (1430 AC) Aalsmeer, tel. 020-3548060, fax 020-3548070, e-mail office@levenbach-gerritsen.nl

Bouwes, mr. A.M., Koninginnegracht 105 (2514 AL) postbus 16100 (2500 BC) Den Haag, tel. 070-3383040, fax 070-3383060, e-mail info@duijsens.net

Boven, mw. mr. K.M. van, Zwaansvliet 20 (1081 AP) postbus 75314 (1070 AH) Amsterdam, tel. 020-3058250, fax 020-3058260, e-mail officent@hvm.law.nl

Braat, mw. mr. J., Pythagoraslaan 2 (3584 BB) postbus 85250 (3508 AG) Utrecht, tel. 030-2121698, fax 030-2121152, e-mail janneke.braat@cms-dsb.com

Braber, mw. mr. K., Van Leijenberghlaan 199 (1082 GG) postbus 75140 (1070 AC) Amsterdam, tel. 020-3013030, fax 020-3013040, e-mail mail@steinhoog.nl

Brand, mw. mr. M.M.H. van den, Zuidkade 6 (5462 CD) postbus 92 (5460 AB) Veghel, tel. 0413-311777, fax 0413-367865, e-mail info@bierensadvocaten.com

Breuls, mw. mr. H.M.A., Bloemendalstraat 18 (8011 PJ) postbus 1278 (8001 BG) Zwolle, tel. 038-4255999, fax 038-4255975, e-mail s.breuls@bolwerkadvocaten.nl

Briët, mr. M., Pythagoraslaan 2 (3584 BB) postbus 85250 (3508 AG) Utrecht, tel. 030-2121631, fax 030-2121157, e-mail menno.briet@cms-dsb.com

Broekhof, mw. mr. E., Gustav Mahlerplein 2 (1082 MA) postbus 75510 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-7953234, fax 020-7942838, e-mail eline.broekhof@bdn.nl

Bruijn, mr. M.B.A. de, Bredewater 12 (2715 CA) postbus 3020 (2700 LA) Zoetermeer, tel. 079-3303245, fax 079-3427990, e-mail mbn@srk.nl

Bülbüli, mr. E., Jonagoldstraat 13 (6679 EM) Oosterhout-Nijmegen, tel. 024-3481333, fax 024-3482892, e-mail info@verheijenadvocaten.nl

Bunge, mw. mr. N. van, Zuid-Hollandlaan 7 (2596 AL) postbus 90851 (2509 LW) Den Haag, tel. 070-3285328, fax 070-3285325, e-mail thehague@debrauw.com

Cammelbeek, mr. B.N., Strawinskyalaan 2001 (1077 ZZ) postbus 75640 (1070 AP) Amsterdam, tel. 020-5460191, fax 020-5460719, e-mail boris.cammelbeek@stibbe.com

Carstens, mw. mr. F.C., Haarlemmerweg 333 (1051 LH) postbus 58188 (1040 HD) Amsterdam, tel. 020-5506823, fax 020-5506777, e-mail lawyers@kvdl.nl

Coenders, mw. mr. Y.G.F.M., Eusebiusbuitensingel 5 (6811 BW) postbus 5418 (6802 EK) Arnhem, tel. 026-3531860, fax 026-3531865, e-mail y.coenders@sranl.nl

Meldingen voor deze rubriek kunnen worden
doorgegeven aan: adres@advocatenorde.nl

Creusen, mw. mr. A.K.,
Dr Holtropaan 42 (5652
XR) postbus 8727 (5605 LS)
Eindhoven, tel. 040-2501414,
fax 040-2501450, e-mail
advocaten@boskampwillems.
nl

Cuppen, mr. M.W.A., Gustav
Mahlerplein 50 (1082 MA)
postbus 75505 (1070 AM)
Amsterdam, tel. 020-6056000,
fax 020-6056713, e-mail
m.cuppen@houthoff.com

Dam, mw. mr. F.G. van, Weena
690 (3012 CN) postbus 2888
(3000 CW) Rotterdam, tel.
010-2246224, fax 010-4125839,
e-mail info@loyensloeff.com

Delden-Tuftak, mw. mr.
S. van, Weena 355 (3013
AL) postbus 1507 (3000 BM)
Rotterdam, tel. 010-2172921,
fax 010-2172707, e-mail s.van.
delden@houthoff.com

Diepersloot, mw. mr. A.E.,
Wittevrouwenstraat 44 (3512
CV) postbus 13078 (3507 LB)
Utrecht, tel. 030-2318534, fax
030-2321646

Dominguez Y Sainza, mw.
mr. S., Zuidplein 120 (1077
XV) postbus 79087 (1070
NK) Amsterdam, tel. 020-
5754930, fax 020-5754939,
e-mail dominguez@slangen-
advocaten.nl

Dorland, mw. mr. M., Dr.
Hub van Doorneweg 181 (5026
RD) postbus 1270 (5004 BG)
Tilburg, tel. 013-5114420, fax
013-5114290, e-mail info@
schelstraete.nl

Dreef, mw. mr. C.M., Piet
Heinstraat 7 (7204 JN) postbus
210 (7200 AE) Zutphen, tel.
0575-583758, fax 0575-583737,
e-mail info@nysingh.nl

Dubelaar, mr. J.M.V.,
Stadhouderslaan 9 (2517
HV) postbus 82158 (2508 ED)
Den Haag, tel. 070-3568738,
fax 070-3568626, e-mail
j.dubelaar@dkonet.nl

Dumoulin, mw. mr. drs.
E.M.C., Spoorlaan 388 (5038
CD) postbus 211 (5000 AE)
Tilburg, tel. 013-5841484, fax
013-5841485, e-mail jlinssen@
jlinssen.nl

Düpper, mw. mr. M.L.,
Utrechtseweg 9 (3704 HA)
postbus 775 (3700 AT) Zeist, tel.
030-6993030, fax 030-6992222,

e-mail info@labor-advocaten.
nl

Dijck, mw. mr. A.C.W.M. van,
Deken van Oppensingel 23
(5911 AA) postbus 490 (5900
AL) Venlo, tel. 077-3548951, fax
077-3545330, e-mail venlo@
boelszanders.nl

Dijk, mw. mr. S.M. van,
Boompjes 258 (3011 XZ) postbus
2295 (3000 CG) Rotterdam, tel.
010-4065000, fax 010-4065001,
e-mail siona.van.dijk@
hollandlaw.nl

Eikenhorst, mw. mr. F.I., Dreef
22 (2012 HJ) postbus 5287 (2000
CG) Haarlem, tel. 023-5125025,
fax 023-5125026, e-mail info@
kad.vnl

Ende, mw. mr. H. van der,
Burg. van Rijnsingel 15 (5913
AN) postbus 389 (5900 AJ)
Venlo, tel. 077-3982100, fax
077-3513166, e-mail info@
heuvelmansadvocaten.nl

Geel, mr. D.M. van, Prof.
Cobbenhagenlaan 75 (5037 DB)
postbus 414 (5000 AK) Tilburg,
tel. 013-4668888, fax 013-
4668866, e-mail advocaten@
devoort.nl

Gelaudie, mw. mr. N.,
Professor Dr Dorgelolaan 14
(5613 AM) postbus 3 (5600 AA)
Eindhoven, tel. 040-2626600,
fax 040-2626400, e-mail
info@hollandlaw.nl

Gemert, mr. B.L.G.M. van,
St. Canisiusingel 19-f (6511
TE) postbus 1126 (6501 BC)
Nijmegen, tel. 024-3810810,
fax 024-3810820, e-mail info@
poelmannvandenbroek.nl

Ginderen, mw. mr. A.A.T.
van, Bredaseweg 161 (4872
LA) postbus 301 (4870
AH) Etten-Leur, tel. 076-
5022080, fax 076-5013933,
e-mail a.vanginderen@
asselbergsklinkhamera.nl

Goedhart, mr. E.A.,
Koninginnegracht 27 (2514 AB)
Den Haag, tel. 070-3560422,
fax 070-3638191, e-mail info@
solonlegal.nl

Goeman, mr. M.S., Noordeinde
33 (2514 GC) postbus 305 (2501
CH) Den Haag, tel. 070-3023537,
fax 070-3023677, e-mail
m.goeman@houthoff.com

Goes, mw. mr. B.M.M. van
der, Frederiksplein 42 (1017
XN) postbus 545 (1000 AM)

Amsterdam, tel. 020-5533600,
fax 020-5533792, e-mail bianca.
vandergoes@lovells.com

Goofers, mw. mr. M.M.L.,
Koningin Julianaplein 10 (2595
AA) postbus 11756 (2502 AT) Den
Haag, tel. 070-5153000, fax
070-5153100, e-mail info@
pelsrijcken.nl

Goos, mw. mr. A.G., Singel 243
(3311 KS) postbus 635 (3300 AP)
Dordrecht, tel. 078-6393737,
fax 078-6393739, e-mail d@
borsboomhamm.nl

Grimbergen, mw. mr. I. van,
Goirkestraat 185-01 (5046 GJ)
Tilburg, tel. 013-5821987, fax
013-5821895

Grimminck, mw. mr. E.S.,
Diakenhuisweg 11 (2033
AP) postbus 5037 (2000 CA)
Haarlem, tel. 023-5300444, fax
023-5300402, e-mail info@
pesman.nl

Grooss, mw. mr. F.L.,
Apollolaan 15 (1077 AB) postbus
75440 (1070 AK) Amsterdam, tel.
020-6741711, fax 020-6741834,
e-mail kiki.grooss@allenovery.
com

Gulikers, mr. M.J.M.A., De
Hesselleplein 5 (6411 GG)
postbus 6 (6400 AA) Heerlen,
tel. 045-5742800, fax 045-
5715703, e-mail info@
acsadvocaten.nl

Güngörmez, mw. mr. M.,
Strawinskylaan 2001 (1077
ZZ) postbus 75640 (1070 AP)
Amsterdam, tel. 020-5460334,
fax 020-5460715, e-mail
meltem.gungormez@stibbe.
com

Haeften, mw. mr. G.J.J.A. van,
Bredewater 12 (2715 CA) postbus
3020 (2700 LA) Zoetermeer, tel.
079-3448181, fax 079-3427990,
e-mail site@srk.nl

Haentjens, mw. mr. E.L.,
Sweelinckplein 1 (2517 GK)
postbus 18558 (2502 EN) Den
Haag, tel. 070-3654833, fax
070-3452140

Ham, mw. mr. L.B.,
Bredewater 12 (2715 CA) postbus
3020 (2700 AL) Zoetermeer, tel.
079-3303659, fax 079-3303660,
e-mail lha@srk.nl

Hattum, mw. mr. B. van,
Claude Debussylaan 54 (1082
MD) postbus 2720 (1000 CS)
Amsterdam, tel. 020-5517892,
fax 020-6267949, e-mail

bonne.vanhattum@bakernet.
com

Have, mw. mr. S. ten, Flight
Forum 1 (5657 DA) postbus
666 (5600 AR) Eindhoven, tel.
040-2345600, fax 040-2345001,
e-mail info@akd.nl

Heitman, mr. D., Euclideslaan
1 (3584 BL) postbus 3053 (3502
GB) Utrecht, tel. 030-2595252,
fax 030-2595255, e-mail david.
heitman@hollandlaw.nl

Hel, mr. J.A. van de,
Apollolaan 15 (1077 AB) postbus
75440 (1070 AK) Amsterdam, tel.
020-6741134, fax 020-6741902,
e-mail janbart.vandehel@
allenovery.nl

Heurkens, mr. J.A., Droogbak
1-a (1013 GE) postbus 251
(1000 AG) Amsterdam, tel.
020-7119000, fax 020-7119999,
e-mail joost.heurkens@
cliffordchance.com

Heussen, mr. G.J.,
Polanerbaan 15 (3447 GN)
postbus 162 (3440 AD) Woerden,
tel. 0348-405275, fax 0348-
405205, e-mail gheussen@
vosabb.nl

Heijlaerts, mr. M.W.M.,
Sophialaan 33 (1075 BL)
Amsterdam, tel. 020-6762500,
fax 020-4714443, e-mail mail@
dekonig-renes.nl

Hien-Brahim, mw. mr. J.E.
van, Parkstraat 31 (2514 JD)
postbus 30311 (2514 JD) Den
Haag, tel. 070-3538901, fax
070-3538895, e-mail joy.van.
hien@twobirds.com

Hoegen Dijkhof, mr. A.C.,
De Lairestraat 127 (1075 HJ)
Amsterdam, tel. 020-4624070,
fax 020-4624080, e-mail ac@
hd-dutchlawyers.nl

Hohmann, mw. mr. N.E.,
Amstelplein 8-a (1096 BC)
postbus 94700 (1090 GS)
Amsterdam, tel. 020-3016320,
fax 020-3016331, e-mail nienke.
hohmann@cms-dsb.com

Hollander, mw. mr. F.S. den,
Gustav Mahlerplein 50 (1082
MA) postbus 75505 (1070 AM)
Amsterdam, tel. 020-6056977,
fax 020-6056700, e-mail f.den.
hollanders@houthoff.com

Hollenbeek Brouwer, mw.
mr. J.H., Haarlemmerweg
333 (1051 LH) postbus 58188
(1040 HD) Amsterdam, tel.
020-5506647, fax 020-5506747,

e-mail hilleke.hollenbeek@
kvdl.nl

Holthuis, mw. mr. J.D., Van
Eeghenstraat 8 (1071 GL) postbus
74654 (1070 BR) Amsterdam, tel.
020-5777700, fax 020-6719710,
e-mail holthuis@hocker.nl

Holtrop, mr. N.B.,
Jachthavenweg 121 (1081
KM) postbus 75265 (1070 AG)
Amsterdam, tel. 020-6789241,
fax 020-7954241, e-mail info@
van-doorne.com

Honders, mr. J-M.F., Jan
Luykenstraat 2 (3521 VC) postbus
4063 (3502 HB) Utrecht, tel.
030-2321508, fax 030-2314914

Horst, mr. R. van der, Van
Nelleweg 1307 (3044 BC) postbus
13307 (3004 HH) Rotterdam, tel.
010-7502828, fax 010-7502829

Houben, mw. mr. J.E.F.,
Droogbak 1-a (1013 GE) postbus
251 (1000 AG) Amsterdam, tel.
020-7119246, fax 020-7100246,
e-mail jannica.houben@
cliffordchance.com

Houtkooper, mw. mr. C.E.,
Strawinskylaan 2001 (1077
ZZ) postbus 75640 (1070 AP)
Amsterdam, tel. 020-5460306,
fax 020-5460817, e-mail corine.
houtkooper@stibbe.com

Hubben, mw. mr. M.C.B.,
Stationsplein 99-101 (5211 BM)
postbus 396 (5201 AJ) Den
Bosch, tel. 073-6161100, fax
073-6161199, e-mail info@
hollapoelman.nl

Hulsen, mw. mr. S.M.M.,
Meent 94 (3011 JP) postbus
21390 (3001 AJ) Rotterdam, tel.
010-4137000, fax 010-4145719,
e-mail hulsen@vantraa.nl

Hulten-van den Tillaart, mw.
mr. K. van, Margrietstraat 13
(5401 CH) postbus 18 (5400 AA)
Uden, tel. 0413-339033, fax
0413-339066, e-mail uden@
vil.nl

Hunnik, mr. B. van,
Strawinskylaan 1999 (1077
XV) postbus 7113 (1007 JC)
Amsterdam, tel. 020-7171000,
fax 020-7171111, e-mail bas.
vanhunnik@nautadutilh.com

Hijink, mr. O.A.M.,
Weesperstraat 400 (1018 DN)
Amsterdam, tel. 020-4459987,
fax 020-6205799, e-mail info@
vandewint.com

Hijzen, mr. M., Kousteensedijk 3 (4331 JE) postbus 240 (4330 AE) Middelburg, tel. 0118-656060, fax 0118-636178, e-mail info@avdw.nl

Jacobs, mw. mr. E., Conradstraat 38 (3013 AP) postbus 29215 (3001 GE) Rotterdam, tel. 010-2811811, fax 010-2133111, e-mail eveline.jacobs@boonkvanleeuwen.nl

Jacobs, mr. R.M., Eijgelshovenerweg 2 (6374 KC) postbus 32060 (6370 JB) Landgraaf, tel. 045-5321300, fax 045-5324288, e-mail beulen@hetnet.nl

Jansen, mw. mr. D.W., Graafseweg 54 (6512 CD) postbus 378 (6500 AJ) Nijmegen, tel. 024-3239016, fax 024-3232619, e-mail e.jansen@bon-moors.nl

Jong, mw. mr. N.M. de, Gustav Mahlerplein 2 (1082 MA) postbus 75510 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-7953417, fax 020-7942822, e-mail nienke.dejong@bdn.nl

Kaiser, mr. P.C., Rijswijkse Landingslaan 109 (2497 BE) Den Haag, tel. 070-4153016, fax 070-4156696, e-mail info@kaiservansteijn.nl

Kappert, mr. J.J.-W., Winthorstlaan 2 (3526 KV) postbus 4085 (3502 HB) Utrecht, tel. 030-2850300, fax 030-2850301, e-mail jurgen.kappert@dvan.nl

Kleverkamp, mw. mr. H.G., Galvanistraat 15 (3029 AD) postbus 6575 (3002 AN) Rotterdam, tel. 010-4894121, fax 010-4897565, e-mail e.kleverkamp@obr.rotterdam.nl

Koelman, mr. K.J., Weteringschans 126 (1017 XV) Amsterdam, tel. 020-5219999, fax 020-5219990, e-mail koelman@bousie.nl

Koeslag, mr. P., Statenlaan 55 (5223 LA) postbus 1714 (5200 BL) Den Bosch, tel. 073-6927777, fax 073-6927790, e-mail p.koeslag@banning.nl

Kok, mw. mr. E.C.P.M., Klepperheide 29 (6651 KM) postbus 88 (6650 AB) Druten, tel. 0487-512181, fax 0487-516060, e-mail info@voetsenvanderplas.nl

Kolthof, mw. mr. C.E., Veembroederhof 109 (1019 HD) postbus 11184 (1001 GD) Amsterdam, tel. 020-4212145, fax 020-4217410, e-mail kolthof@pontius.nl

Komen, mr. B.J.P., Kennemerstraatweg 2 (1815 LA) postbus 1035 (1810 KA) Alkmaar, tel. 072-5121300, fax 072-5121133, e-mail b.komen@vandiepen.com

Koning, mw. mr. J. de, Van Eeghenstraat 98 (1071 GL) postbus 74654 (1070 BR) Amsterdam, tel. 020-5777700, fax 020-6719710, e-mail dekonings@hocker.nl

Koning, mr. T.O. de, Fred. Roeskestraat 100 (1076 ED) postbus 71170 (1008 BD) Amsterdam, tel. 020-5785361, fax 020-5785351, e-mail thomas.de.koning@loyensloeff.com

Koorn, mr. P., Strawinskyalaan 3127 (1077 ZX) postbus 75306 (1070 AH) Amsterdam, tel. 020-3017413, fax 020-3017350, e-mail koornp@eu.gtllaw.com

Kooten, mr. A.J.M. van, Bredewater 12 (2715 CA) postbus 3020 (2700 LA) Zoetermeer, tel. 079-3303214, fax 079-3303760, e-mail ajk@srk.nl

Kooij, mw. mr. S.M., Zuid-Hollandlaan 7 (2596 AL) postbus 90851 (2509 LW) Den Haag, tel. 070-3285328, fax 070-3285325, e-mail thehague@debrauw.com

Kotan, mr. A., Vuursteen 14 (2496 RZ) Den Haag, tel. 070-3805638, fax 070-3030653

Kraaijpoel, mr. B.L., Van Eeghenstraat 98 (1071 GL) postbus 74654 (1070 BR) Amsterdam, tel. 020-5777728, fax 020-6719710, e-mail kraaijpoel@hocker.nl

Krieger, mw. mr. W.T.M., 2^e Daalsedijk 8 (3511 EJ) postbus 10136 (3505 AB) Utrecht, tel. 030-2513948, fax 030-2515730, e-mail kantoor@woutvanveenadvocaten.nl

Kruisinga, mw. mr. K.Y., Haagweg 5 (2311 AA) postbus 11231 (2301 EE) Leiden, tel. 071-7502200, fax 071-7502201, e-mail k.kruisinga@rmw.nl

Kuijer, mw. mr. N.E., Oude Engweg 2 (1217 JC) postbus

272 (1200 AG) Hilversum, tel. 035-6721821, fax 035-6721888, e-mail hilversum@cms-dsb.com

Laar, mr. T.A.H.M. van de, Pythagoraslaan 2 (3584 BB) postbus 85250 (3508 AG) Utrecht, tel. 030-2121111, fax 030-2121333, e-mail utrecht@cms-dsb.com

Lagrouw, mw. mr. H.C., Gustav Mahlerplein 2 (1082 MA) postbus 75510 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-7953309, fax 020-7953900, e-mail boekel.de.neree@bdn.nl

Lambrechtsen, mw. Mr. S.C., Sun Street 33 (EC2PM 2PY) London/GB, tel. 0044-20-7422-5050, fax 0044-20-7422-5055, e-mail london@houthoff.com

Lampe, mr. T., Velperweg 1 (6824 BZ) postbus 3045 (6802 DA) Arnhem, tel. 026-3538300, fax 026-3510793, e-mail info@dirkzwager.nl

Lankeren Matthes, mr. D.D. van, Fred. Roeskestraat 100 (1076 ED) postbus 71170 (1008 BD) Amsterdam, tel. 020-5785069, fax 020-5785351, e-mail dick.van.lankeren.matthes@loyensloeff.com

Later, mw. mr. D.R., Delflandlaan 1 (1062 EA) postbus 7266 (1007 JG) Amsterdam, tel. 020-2060435, fax 020-2060250, e-mail didi.later@pellicaan.nl

Lautenbach, mw. mr. J.J.R., Strawinskyalaan 1999 (1077 XV) postbus 7113 (1007 JC) Amsterdam, tel. 020-7171000, fax 020-7171111, e-mail info@nautadutilh.com

Leeuwen, mw. mr. L. van, Bredewater 12 (2715 CA) postbus 3020 (2700 LA) Zoetermeer, tel. 079-3303235, fax 079-3303960, e-mail lle@srk.nl

Leeuwen, mr. M.S. van, Amstelveinplein 1 (1096 HA) postbus 94142 (1090 GC) Amsterdam, tel. 020-4629300, fax 020-4629333

Lelie, mw. mr. M.E. van der, Professor Dr Dorgelolaan 14 (5613 AM) postbus 3 (5600 AA) Eindhoven, tel. 040-2626600, fax 040-2626400, e-mail info@hollandlaw.nl

Leliveld, mw. mr. M., Apollolaan 15 (1077 AB) postbus 75440 (1070 AK)

Amsterdam, tel. 020-6741000, fax 020-6741111, e-mail marijke.leliveld@allenovery.com

Levinson-Arps, mw. mr. D.I.N., Keizersgracht 442 (1016 GD) Amsterdam, tel. 020-5210130, fax 020-5210131

Leijsen, mr. T.J., Strawinskyalaan 1441 (1077 XX) Amsterdam, tel. 020-5753063, fax 020-5753064, e-mail info@bos-partners.nl

Lisman, mr. J.A., Strawinskyalaan 1999 (1077 XV) postbus 7113 (1007 JC) Amsterdam, tel. 020-7171778, fax 020-7171334, e-mail john.lisman@nautadutilh.com

Lok, mw. mr. W.J.B., Rijnsburgerweg 141 (2334 BM) postbus 788 (2300 AT) Leiden, tel. 071-5155843, fax 071-5172720, e-mail w.lok@groenendijk.com

Londen, mw. mr. S. van, Strawinskyalaan 1999 (1077 XV) postbus 7113 (1000 JC) Amsterdam, tel. 020-7171961, fax 020-7171348, e-mail sofie.vanlonden@nautadutilh.com

Loon, mr. J. van, Prinses Margrietplantsoen 76 (2595 BR) postbus 29702 (2502 LS) Den Haag, tel. 070-3633555, fax 070-3651051, e-mail info@ruigpartners.nl

Lukaszewicz, mr. B.J.V., Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-6056000, fax 020-6056700, e-mail info@houthoff.com

Maarle, mw. mr. M.J.M.T. van, Bredewater 12 (2715 CA) postbus 3020 (2700 LA) Zoetermeer, tel. 079-3303248, fax 079-3427990, e-mail mma@srk.nl

Mac Donald, mw. mr. S., Biesbosch 225 (1181 JC) postbus 678 (1180 AR) Amstelveen, tel. 020-4458445, fax 020-4457445, e-mail info@eisenmann.org

Maessen, mr. D.J.J., Zuid-Hollandlaan 7 (2596 AL) postbus 90851 (2509 LW) Den Haag, tel. 070-3285328, fax 070-3285325, e-mail diederik.maessen@debrauw.com

Melenhorst, mw. mr. L.M., Koningin Julianaplein 10 (2595 AA) postbus 11756 (2502 AT) Den Haag, tel. 070-5153000, fax

070-5153100, e-mail info@pelsrijcken.nl

Menalda van Schouwenburg, mr. J., Apollolaan 15 (1077 AB) postbus 75440 (1070 AK) Amsterdam, tel. 020-6741116, fax 020-6741078, e-mail jelle-menalдавanschouwenburg@allenovery.com

Meijer, mr. R., Apollolaan 15 (1077 AB) postbus 75440 (1070 AK) Amsterdam, tel. 020-6741000, fax 020-6741111

Mil, mw. mr. C.M.M. van, Weena 666 (3012 CN) postbus 190 (3000 AD) Rotterdam, tel. 010-4042203, fax 010-4041997

Minkes, mw. mr. P., Marktplein 2 (1421 AC) Uithoorn, tel. 0297-566064, fax 0297-532513, e-mail info@oudaen-advocaten.nl

Mobron, mw. mr. J., Winthontlaan 2 (3526 KV) postbus 4085 (3502 HB) Utrecht, tel. 030-2850300, fax 030-2850301, e-mail info@dvan.nl

Molenaar, mr. M., Strawinskyalaan 1999 (1077 XV) postbus 7113 (1000 JC) Amsterdam, tel. 020-7171643, fax 020-7171327, e-mail martijn.molenaar@nautadutilh.com

Moosj, mw. mr. S., Weteringschans 28 (1017 SG) postbus 20660 (1001 NR) Amsterdam, tel. 020-5247474, fax 020-5247475

Mulder, mr. J., Strawinskyalaan 2001 (1077 ZZ) postbus 75640 (1070 AP) Amsterdam, tel. 020-5460606, fax 020-5460123, e-mail info@stibbe.com

Mulder, mw. mr. R., Vondellaan 51 (2332 AA) postbus 1144 (2302 BC) Leiden, tel. 071-5358000, fax 071-5358001

Muntinghe-Leeffers, mw. mr. ir. C., Koningin Julianaplein 10 (2595 AA) postbus 11756 (2502 AT) Den Haag, tel. 070-5153000, fax 070-5153100, e-mail c.muntinghe@pelsrijcken.nl

Muijen, mw. mr. M. van, President Kennedylaan 1-3 (1079 MB) postbus 74019 (1070 BA) Amsterdam, tel. 020-5464724, fax 020-5464201

Neeve, mw. mr. S.J.M. de, Kerkstraat 22 (3764 CT) Soest, tel. 035-6479601, fax 035-

6479601, e-mail s.deneeve@legal-alliance.nl

Netiv, mw. mr. A.A.F., Strawinskylaan 1999 (1077 XV) postbus 7113 (1007 JC) Amsterdam, tel. 020-7171673, fax 020-7171335, e-mail antonia.netiv@nautadutilh.com

Nollen, mw. mr. C.M., Kapellerlaan 33-37 (6041 JD) postbus 196 (6040 AD) Roermond, tel. 0475-319146, fax 0475-330800, e-mail roermond@boelszanders.nl

Noordoven, mr. T.L.C.W., Haarlemmerweg 333 (1051 LH) postbus 58188 (1040 HD) Amsterdam, tel. 020-5506653, fax 020-5506777, e-mail t.noordoven@kvdl.nl

Nourhussen, mw. mr. J., Eusebiusbuitensingel 5 (6811 BW) postbus 5418 (6802 EK) Arnhem, tel. 026-3531860, fax 026-3531865, e-mail j.nourhussen@sranl.nl

Nijdam, mr. R., Winthontlaan 2 (3526 KV) postbus 4085 (3502 HB) Utrecht, tel. 030-2850300, fax 030-2850301, e-mail info@sranl.nl

Oass, mr. A., A. Hofmanweg 5-a (2031 BH) postbus 6030 (2001 HA) Haarlem, tel. 023-7505115, fax 023-7505116, e-mail oass@parmentieroass.nl

Overes, mw. mr. L.M., Jan van Goyenkade 8 (1075 HP) postbus 75687 (1070 AR) Amsterdam, tel. 020-5722788, fax 020-5722780

Overhoff, mr. R.W., Schuttersweg 8 (1217 PZ) Hilversum, tel. 035-6223340, fax 035-6280065, e-mail overhoff@gravendeeladvocaten.nl

Overkleefft, mr. F.G.K., Strawinskylaan 1999 (1077 XV) postbus 7113 (1007 JC) Amsterdam, tel. 020-7171573, fax 020-7171349, e-mail frans.overkleefft@nautadutilh.com

Özkar, mr. I., Biltstraat 110-112 (3572 BJ) postbus 13273 (3507 LG) Utrecht, tel. 030-2733122, fax 030-2735311

Pals, mw. mr. M., Broerenstraat 41 (6811 EB) postbus 1015 (6801 BA) Arnhem, tel. 026-3530882, fax 026-3530883, e-mail arnhem@bolwerkadvocaten.nl

Pannekoek, mr. M., Amstelveenseweg 638 (1081 JJ) postbus 75258 (1070 AG) Amsterdam, tel. 020-5419858, fax 020-5419970, e-mail maarten.pannekoek@dlapiper.com

Pardijs, mw. R.J., Louise Henriëttestraat 25 (1814 XC) postbus 1094 (1810 KB) Alkmaar, tel. 072-5157474, fax 072-5157829, e-mail info@vdgnp.nl

Perey, mw. mr. A., Tempsplein 21-22 (6411 ET) postbus 608 (6400 AP) Heerlen, tel. 045-5719005, fax 045-5718172, e-mail info@thuispartners.nl

Peters Veluthamaningal, mw. mr. M.E., Frederiksplein 42 (1017 XN) postbus 545 (1000 AM) Amsterdam, tel. 020-5533695, fax 020-5533773, e-mail mink.peters@lovels.com

Pierik, mr. T.H.I.M., Emmastraat 3 (8011 AE) postbus 574 (8000 AN) Zwolle, tel. 038-4556055, fax 038-4556060, e-mail t.pierik@ckv-advocaten.nl

Piet, mw. mr. H.C., Strawinskylaan 1999 (1077 XV) postbus 7113 (1007 JC) Amsterdam, tel. 020-7171554, fax 020-7171328, e-mail helene.piet@nautadutilh.com

Poel, mw. mr. M.J.C.M. van der, Zuid-Hollandlaan 7 (2596 AL) postbus 90851 (2509 LW) Den Haag, tel. 070-3285328, fax 070-3285325, e-mail monique.vanderpoel@debrauw.com

Pol, mw. mr. E.G., Parkstraat 107 (2514 JH) postbus 30457 (2500 GL) Den Haag, tel. 070-3760606, fax 070-3651856, e-mail info-adv@barentskrans.nl

Procée, mr. J.S., Koningin Julianaplein 10 (2595 AA) postbus 11756 (2502 AT) Den Haag, tel. 070-5153000, fax 070-5153100, e-mail info@pelsrijcken.nl

Putten, mr. M.C. van, Veerkade 2 (3016 DE) postbus 23352 (3001 KJ) Rotterdam, tel. 010-2810111, fax 010-2810077

Radja, mw. mr. U.S., Zuidplein 100 (1077 XV) postbus 79023 (1070 NB) Amsterdam, tel. 020-8909942, fax 020-8909842, e-mail soesma.radja@simmons-simmons.nl

Rappard, mr. G.F. van, Strawinskylaan 1999 (1077 XV) postbus 7113 (1007 JC) Amsterdam, tel. 020-7171000, fax 020-7171111, e-mail info@nautadutilh.com

Reiss, mw. mr. Z.L.F., Velpenweg 1 (6824 BZ) postbus 3045 (6802 DA) Arnhem, tel. 026-3538300, fax 026-4459381, e-mail info@dirkzwager.nl

Rens, mw. mr. L.M., Weena 666 (3012 CN) postbus 190 (3000 AD) Rotterdam, tel. 010-4042537, fax 010-4042049, e-mail linda.rens@simmons-simmons.com

Rietjens, mw. mr. M.M.E., Nijenburg 75 (1081 GE) postbus 71880 (1008 EB) Amsterdam, tel. 020-5400170, fax 020-5400179, e-mail info@rietjensadvocatuur.nl

Roethof, mr. M.R., Heemskerckstraat 2 (6828 ZE) postbus 30363 (6803 AJ) Arnhem, tel. 026-3705070, fax 026-3704590, e-mail roethof@roethof-advocaten.nl

Roks, mr. P.L.T., Uiverlaan 118 (5701 AC) Helmond, tel. 0492-551478, fax 0492-551671, e-mail info@oeyadvocaten.nl

Rollingswier, mr. R.W., Strawinskylaan 2001 (1077 ZZ) postbus 75640 (1070 AP) Amsterdam, tel. 020-5460384, fax 020-5460739, e-mail roelantrollingswier@stibbe.com

Roode, mw. mr. L. de, Naaierstraat 6 (2801 NE) Gouda, tel. 0182-511211, fax 0182-522028, e-mail l.derode@mvdhadvocaten.nl

Roos, mw. mr. F.F.M. de, Stationsplein 99-101 (5211 BM) postbus 396 (5201 AJ) Den Bosch, tel. 073-6161000, fax 073-6161199, e-mail fderoos@hpla.nl

Rooy, mw. mr. A.E.S. de, Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-6056909, fax 020-6056713, e-mail a.de.rooy@houthoff.com

Schaik, mr. N. van, Maliebaan 57 (3581 CE) postbus 2169 (3500 GD) Utrecht, tel. 030-2333502, fax 030-2315674, e-mail mail@deleon.nl

Schoenaker, mw. mr. M.M.J., Maliesingel 20 (3581 BE) postbus 354 (3500 AJ) Utrecht, tel. 030-2320800, fax 030-2341644, e-mail schoenaker@wijnstael.nl

Schouwenaar, mw. mr. H.A., Dijkshofplantsoen 14-18 (1077 BL) postbus 76729 (1070 KA) Amsterdam, tel. 020-5747474, fax 020-5747475, e-mail h.schouwenaar@vandiepen.com

Schreuders, mw. mr. K.N., Zuid-Hollandlaan 7 (2596 AL) postbus 90851 (2509 LW) Den Haag, tel. 070-3285328, fax 070-3285325, e-mail kimberly.schreuders@debrauw.com

Schwab, mw. mr. M., Roelof Hartstraat 31 (1071 VG) Amsterdam, tel. 020-6731548, fax 020-6795568, e-mail msc@plasmanadvocaten.nl

Smeets, mr. W.R., Oeverwal 2 (6221 EN) Maastricht, tel. 043-3284171, fax 043-3261566

Smit, mr. G., Zuidplein 180 (1077 XV) Amsterdam, tel. 020-7996200, fax 020-7996300

Spoek, mw. mr. M.G., Strawinskylaan 2001 (1077 ZZ) postbus 75640 (1070 AP) Amsterdam, tel. 020-5460606, fax 020-5460123, e-mail marieke.spoek@stibbe.com

Spreksel, mr. C.F.P.M., Sint Annalaan 34-b (6217 KA) Maastricht, tel. 043-3432859, fax 043-3430324, e-mail info@sprekseladvocaten.nl

Stapert, mr. B., Keizersgracht 560-562 (1017 EM) Amsterdam, tel. 020-3446200, fax 020-3446201, e-mail info@bflkw.nl

Steen, mw. mr. M.S., Hoge Rijdijk 306 (2314 AM) postbus 11051 (2301 EB) Leiden, tel. 071-5815320, fax 071-5815322, e-mail m.steen@declercq.com

Stelten, mr. G.F., Zwaansvliet 20 (1081 AP) postbus 75314 (1070 AH) Amsterdam, tel. 020-3058250, fax 020-3058260, e-mail g.stelten@hvm-law.nl

Stiebner Bergman, mw. mr. M., Burgerweeshuispad 301 (1076 HR) postbus 75084 (1070 AB) Amsterdam, tel. 020-5771000, fax 020-5771775

Stoetzer-van Esch, mw. mr. M., Eusebiusbuitensingel 5

(6811 BN) postbus 5418 (6802 EK) Arnhem, tel. 026-3531860, fax 026-3531865, e-mail m.stoetzer-vanesh@sranl.nl

Strien, mr. J.C. van, Stokdijkkade 2 (2671 GW) postbus 150 (2670 AD) Naaldwijk, tel. 0174-673381, fax 0174-673600, e-mail jvanstrien@gemeentewestland.nl

Stroux, mw. mr. S.A.G.T., Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-6056976, fax 020-6056709, e-mail s.stroux@houthoff.com

Terstegge, mr. J.A., Verlengde Tolweg 2 (2517 JV) Den Haag, tel. 070-3318899, fax 070-3225777, e-mail terstegge@tolrecht.nl

Timmermans, mr. T., Apollolaan 15 (1077 AB) postbus 75440 (1070 AK) Amsterdam, tel. 020-6741000, fax 020-6741844, e-mail thomas.timmermans@allenoverly.com

Tjittes, mr. R.J.P.L., Apollolaan 15 (1077 AB) postbus 75440 (1070 AK) Amsterdam, tel. 020-6741000, fax 020-6741111

Tobé, mw. mr. M.P.L., Bredewater 12 (2715 CA) postbus 3020 (2700 LA) Zoetermeer, tel. 079-3303602, fax 079-3303960, e-mail mto@srk.nl

Tol, mw. mr. A. van, Bredewater 12 (2715 CA) postbus 3020 (2700 LA) Zoetermeer, tel. 079-3303192, fax 079-3303960, e-mail ato@srk.nl

Valk, mr. J.P. van der, Koussteensedijk 3 (4331 JE) postbus 240 (4330 AE) Middelburg, tel. 0118-656060, fax 0118-636178, e-mail info@avdw.nl

Veenendaal, mr. H.F., Boompjes 40 (3011 XB) postbus 546 (3000 AM) Rotterdam, tel. 010-4005100, fax 010-4005111, e-mail mail@kneppelhout.nl

Veldhuis, mr. J.M., Paasheuvellweg 20 (1105 BJ) postbus 75029 (1070 AA) Amsterdam, tel. 020-4529717, fax 020-4529714, e-mail j.veldhuis@visserschouten.nl

Ven, mr. P.M. van de, Droogbak 1-a (1013 GE) postbus 251 (1000 AG) Amsterdam, tel. 020-7119000, fax 020-7119999

Geleen, tel. 046-4585052, fax 046-4746470, e-mail geleen@pwt-advocaten.nl

Boode, mr. A.J.:
Strawinskylaan 3127 (1077 ZX) postbus 75306 (1070 AH) Amsterdam, tel. 020-3017438, fax 020-3017378, e-mail deboodea@eu.gtlaw.com

Bos, mr. A.A. (Urk): Dobbe 73 (8032 JX) Zwolle, tel. 038-4223020, fax 038-4223070, e-mail info@tebieseebeek.nl

Bos, mw. mr. H.C.D.:
Sickeszplein 1 (6821 HV) postbus 3155 (6802 DD) Arnhem, tel. 026-3777111, fax 026-3777222, e-mail info@hekkelman.nl

Brakke, mr. J. (Delft): Laak 39 (3891 CT) Zeewolde, e-mail j.brakke@acaadvocaten.nl

Brens, mr. J.L.: Statenlaan 9 (5223 LA) postbus 90121 (5200 MA) Den Bosch, tel. 073-6271888, fax 073-6271800, e-mail jrbrens@hpla.nl

Brusse, mr. W.B.:
Wierdensestraat 122 (7604 BM) postbus 150 (7600 AD) Almelo, tel. 0546-542500, fax 0546-542508

Burgt, mr. D.W.A.J. van der (Tilburg): Claudius Prinsenlaan 130 (4818 CP) postbus 4620 (4803 EP) Breda, tel. 076-5223677, fax 076-5149403, e-mail info@houbenadvocaten.nl

Castelijns, mr. M.W.G. (Breda): De Lind 40 (5061 HX) postbus 42 (5060 AA) Oosterwijk, tel. 013-5299600, fax 013-5299601, e-mail info@vangelderadvocaten.nl

Crucq, mr. J.H.B.:
Strawinskylaan 3127 (1077 ZX) postbus 75306 (1070 AH) Amsterdam, tel. 020-3017300, fax 020-3017350

Dony, mw. mr. G.M.G.:
Droogbak 1-a (1013 GE) postbus 251 (1000 AG) Amsterdam, tel. 020-7119000, fax 020-7119999, e-mail genievieve.dony@cliffordchance.com

Ekart, mr. C.F.M. van den: Singel 195 (3311 KR) postbus 286 (3300 AG) Dordrecht, tel. 078-6148333, fax 078-6143718

Erp, mw. mr. M.J.E.H. van (Rotterdam): Prinsenkade 10 (4811 VB) postbus 2269 (4800

CG) Breda, tel. 076-5225260, fax 076-5226559, e-mail info@mannaerts-appels.nl

Fiscalini, mr. C.A.W.M.:
Boulevard 1 (3707 BK) postbus 64 (3500 AB) Utrecht, tel. 030-8900215, fax 030-8900219, e-mail info@bartelsadvocaten.nl

Gemert, mw. mr. M. van: Huijgensstraat 2 (2515 BC) Den Haag, tel. 070-3877900, fax 070-3874005

Ginneken, mr. M.J. van (Arnhem): Amstelplein 2 (1096 BC) postbus 77900 (1070 MX) Amsterdam, tel. 020-5977830, fax 020-5977230, e-mail marnix.van.ginneken@philips.com

Haitsma, mr. G.R.J. (Houten): Amsterdamsestraatweg 55-a (3744 MA) postbus 377 (3740 AJ) Baarn, tel. 035-5480320, fax 035-5480329, e-mail contact@wakim.nl

Haren, mr. R.M.P.V. van (Houten): Meeuwenlaan 8 (8011 BZ) postbus 570 (8000 AN) Zwolle, tel. 038-4262550, fax 038-4262551, e-mail rmpv.van.haren@driehoekadvocaten.nl

Hemert, mw. mr. P. van (Helmond): Vestdijk 9 (5611 CA) postbus 2154 (5600 CD) Eindhoven, tel. 040-2445600, fax 040-2445411, e-mail p.vanhemert@keizerspoelman.nl

Hendriksen, mr. N. (Hoorn/NH): Herengracht 252 (1016 BV) postbus 10149 (1001 EC) Amsterdam, tel. 020-3300414, fax 020-3306955, e-mail brink@brinkkattorneys.com

Hermans, mr. M.J.B.R. (Eindhoven): Gustav Mahlerplein 2 (1082 MA) postbus 75510 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-7953953, fax 020-7953900, e-mail boekel.de.neree@bdn.nl

Heuvel-Boonstra, mw. mr. H.I. van den (Amsterdam): Sickeszplein 1 (6821 HV) postbus 3155 (6802 DD) Arnhem, tel. 026-3777111, fax 026-3777222, e-mail info@hekkelman.nl

Holsbeek, mw. mr. J.A. (Dordrecht): De Waard 5-g (4906 BC) postbus 5 (4900 AA) Oosterhout, tel. 0162-468468, fax 0162-467344, e-mail info@dewitadvocaten.nl

Hommenga-Tangerman, mw. mr. E.C. (Almere): Meentweg 12-a (8224 BP) postbus 2036 (8203 AA) Lelystad, tel. 0320-245005, fax 0320-231408, e-mail info@westerhuis-cs.com

Hugenholtz-van Kalken, mw. mr. M.I.P. (Utrecht): Kastanjelaan 2 (3833 AN) postbus 230 (3830 AE) Leusden, tel. 033-4342445, fax 033-4342187

Iersel, mr. A.J.T.M.: Singel 195 (3311 KR) postbus 286 (3300 AG) Dordrecht, tel. 078-6148333, fax 078-6143718

Jeltes, mw. mr. M.:
Prinsengracht 668 (1017 KW) Amsterdam, tel. 020-6263138, fax 020-6261658, e-mail jeltes668@xs4all.nl

Jennekens, mw. mr. J.H.A.P. (Heerlen): Wilhelminasingel 79 (6221 BG) postbus 3169 (6202 ND) Maastricht, tel. 043-3561570, fax 043-3257590

Jonge, mw. mr. B. de: Singel 195 (3311 KR) postbus 286 (3300 AG) Dordrecht, tel. 078-6148333, fax 078-6143718

Jonkers, mr. P.S. (Dordrecht): De Kooi 9 (4251 GB) Werkendam

Kiewitt, mr. R.:
Kennemerstraatweg 4 (1815 LA) postbus 1089 (1810 KB) Alkmaar, tel. 072-5129083, fax 072-5129102

Kleijwegt, mr. J.P. (Houten): Meeuwenlaan 8 (8011 BZ) postbus 570 (8000 AN) Zwolle, tel. 038-4262550, fax 038-4262551, e-mail jp.kleijwegt@driehoekadvocaten.nl

Klooken, mw. mr. J.G.T. (Deventer): Sonsbeekweg 8 (6814 BA) postbus 64 (6800 AP) Arnhem, tel. 026-3556900, fax 026-3556909, e-mail info@ijseldijkcorbeek.nl

Koelen, mw. mr. Y.W.A.M. van der (Helmond): Deken van Oppensingel 13 (5911 AA) postbus 1215 (5900 BE) Venlo, tel. 077-7501640, fax 077-7501641, e-mail venlo@rechtshulpzuid.nl

Kohlen, mw. mr. J.I. (Amsterdam): Zuid-Hollandlaan 7 (2596 AL) postbus 90851 (2509 LW) Den Haag, tel. 070-3285328, fax 070-3285325, e-mail janke.kohlen@debrauw.com

Kooten-de Jong, mw. mr. C.A. van (Deventer): Julianalaan 1 (3417 GJ) Montfoort, tel. 0348-475093, fax 0348-472846, e-mail dejong@vankootenadvocaten.nl

Kressin, mr. T. (Oosterbeek): Maliebaan 10-a (3581 CN) postbus 14033 (3508 SB) Utrecht, tel. 030-2364600, fax 030-2364192, e-mail utrecht@vandiepen.com

Kukolja, mr. S.J.P. (Goor): Watermolen 92 (7461 AZ) postbus 260 (7460 AG) Rijssen, tel. 0548-545522, fax 0548-545505, e-mail kukolja@danielshuisman.eu

Langeveld, mr. M. van (Eindhoven): Saal van Zwanenbergweg 11 (5026 RM) postbus 62 (5000 AB) Tilburg, tel. 013-4625730, fax 013-4625739, e-mail mark.van.langeveld@pontefix.nl

Leeuw, mw. mr. M. de (Amsterdam): Zuid-Hollandlaan 7 (2596 AL) postbus 90851 (2509 LW) Den Haag, tel. 070-3285668, fax 070-3285325, e-mail marja.deleeuw@debrauw.com

Lenards, mr. J.M. (Emmeloord): Wijk 4-443 a (8321 GC) postbus 26 (8320 AA) Urk, tel. 0527-684501, fax 0527-685505, e-mail j.lenards@blth.nl

Lenstra, mw. mr. C.M.: Amstel 1 (1011 PN) postbus 202 (1000 AE) Amsterdam, tel. 020-5523643, fax 020-5523221, e-mail clenstra@ha.amsterdam.nl

Leusink, mw. mr. M.:
Sickeszplein 1 (6821 HV) postbus 3155 (6802 DD) Arnhem, tel. 026-3777111, fax 026-3777222, e-mail info@hekkelman.nl

Lips, mr. B.M. (Sint Oedenrode): Bosseweg 5-a (5682 BA) Best, tel. 0499-379111, fax 0499-376161

Logten, mr. M.J.V. van (Arnhem): Pythagoraslaan 2 (3584 BB) postbus 85250 (3508 AG) Utrecht, tel. 030-2121111, fax 030-2121333, e-mail utrecht@cms-dsb.com

Masselink, mr. S.J.M.:
Wierdensestraat 122 (7604 BM) postbus 150 (7600 AD) Almelo, tel. 0546-542500, fax 0546-542508

Meijden, mr. J.J.H. van der: Postmastraat 52 (4105 DW) postbus 161 (4100 AD) Culemborg, tel. 0345-544100, fax 0345-517042, e-mail info@vandermeijdencs.nl

Mooren, mr. G.J.P.M. (Oosterwijk): Diessenseweg 8-b (5081 AJ) Hilvarenbeek, postbus 14 (5050 AA) Goirle, tel. 013-5302378, fax 013-5302379, e-mail g.mooren@ojw-advocaten.nl

Muyzenberg-van Zoelen, mw. mr. J.E.M. van den: Vondellaan 12 (5611 NX) postbus 831 (5600 AV) Eindhoven, tel. 040-2448970, fax 040-2453080, e-mail lvdvmuyzenberg@claassenadvocaten.nl

Orth, mr. B.W.G. (Amsterdam): Orteliuslaan 1051 (3528 BE) postbus 8118 (3503 RC) Utrecht, tel. 030-2879460, fax 030-2879483, e-mail bart.orth@pelliciaan.nl

Oude Essink Nijhuis, mw. mr. K. (Rijssen): Grotestraat 29 (7471 BK) postbus 8 (7470 AA) Goor, tel. 0547-271698, fax 0547-272498, e-mail oude-essink-nijhuis@danielshuisman.eu

Oversluizen, mw. mr. J. (Dordrecht): Willem II Straat 29-a (5038 BA) postbus 246 (5000 AE) Tilburg, tel. 013-5420400, fax 013-5430408, e-mail linssen@linssen-advocaten.nl

Paulus, mw. mr. L.G.T. (Sittard): Wijnstraat 6 (6101 AK) Echt, e-mail paulus@pauluspuddu.nl

Peeters, mw. mr. E.: Meent 94 (3011 JP) postbus 21390 (3001 AJ) Rotterdam, tel. 010-4137000, fax 010-4145719, e-mail peeters@vantraa.nl

Pierik, mw. mr. M.J. (Zutphen): Pantheon 25 (7521 PR) postbus 109 (7500 AC) Enschede, tel. 053-4804200, fax 053-4804299, e-mail info@kienhuishoving.nl

Puddu, mr. G.M.O. (Sittard): Wijnstraat 6 (6101 AK) Echt, e-mail puddu@pauluspuddu.nl

Put, mw. mr. M.E.W.K.A. van der: De Ruijterkade 7 (1013 AA) postbus 19406 (1000 GK) Amsterdam, tel. 020-5234500, fax 020-6209821

Rest, mw. mr. C.C.A.: Dijsselhofplantsoen 16-18 (1077

BL) postbus 76729 (1070 KA) Amsterdam, tel. 020-5747474, fax 020-5747475, e-mail amsterdam@vandiepen.com

Ruiter, mr. E.J. de (Eindhoven): David Ricardostraat 2 (1066 JS) postbus 9999 (1006 CE) Amsterdam, tel. 020-5136022, fax 020-6691531

Sanders, mr. M.E.M.: Wierdensestraat 122 (7604 BM) postbus 150 (7600 AD) Almelo, tel. 0546-542500, fax 0546-542508

Schrijver-Zeeman, mw. mr. J. (Delden): Oldenzaalsestraat 1200 (7524 RJ) Enschede, tel. 06-48332575, e-mail c.schrijver@12move.nl

Schulte, mw. mr. G.I.H. (Lelystad): Lex Brandstraat 11 (1336 CS) postbus 30339 (1303 AH) Almere, tel. 036-5296058, fax 036-5214810, e-mail info@advocatenkantoorshulte.nl

Schümmer, mr. B.A.M. (Hoofddorp): Zoeterwoudsesingel 50 (2313 EK) Leiden, tel. 071-5144477

Slangen, mw. mr. K.J.M. (Zeist): Stadsring 248-250 (3811 HS) Amersfoort, tel. 033-4652800, fax 033-4652807, e-mail k.j.m.slangen@damman-advocaten.nl

Smulders, mr. A.A.S.: Everard Meijsterweg 43-villa (3817 HB) Amersfoort, tel. 033-4450635, fax 033-4655535, e-mail aasadv@xs4all.nl

Souman, mr. J.L. (Zwolle): Sint Antonieweg 10 (8161 CG) postbus 232 (8160 AE) Epe, tel. 0578-614029, fax 0578-627249, e-mail info@steenbergenpartners.nl

Staal, mw. mr. P.A.M.: Biltstraat 101 (3572 AL) postbus 13336 (3507 LH) Utrecht, tel. 030-2333248, fax 030-2343965, e-mail info@dewaalzumpolle.nl

Stoep, mr. P.W.A. van der: Wilhelminaplein 37 (3072 DE) postbus 23134 (3001 KC) Rotterdam, tel. 010-2908512, fax 010-2908595, e-mail pvdstoep@tbi.nl

Swart, mr. M.C.J.: Luchthavenweg 81.248 (5657 EA) postbus 7180 (5605 JD) Eindhoven, tel. 040-2841172fax

040-2836115, e-mail info@advocaat-swart.nl

Tailleur, mw. mr. M.: Arent Janszoon Ernststraat 55 (1083 GR) postbus 7984 (1008 AD) Amsterdam, tel. 020-3010301, fax 020-3010302, e-mail nivra@nivra.nl

Tausk, mr. M.J.: Claude Debussylaan 54 (1082 MD) postbus 2720 (1000 CS) Amsterdam, tel. 020-5517555, fax 020-6267949, e-mail maurits.tausk@bakernet.com

Thomas, mw. mr. A.J.Y.M. (Tilburg): Sophiastraat 34 (4811 EM) postbus 7033 (4800 GA) Breda, tel. 076-5210725, fax 076-5223316, e-mail info@habetsadvocaten.nl

Uppal, mr. R.K.: Sophialaan 33 (1075 BL) Amsterdam, tel. 020-6762500, fax 020-4714443, e-mail mail@dekonink-renes.nl

Veen, mw. mr. A. van: Statenlaan 9 (5223 LA) postbus 90121 (5200 MA) Den Bosch, tel. 073-6271888, fax 073-6271800, e-mail aveen@hpla.nl

Verfuurden, mw. mr. C. (Culemborg): Plesmanstraat 62 (3905 KZ) postbus 650 (3900 AR) Veenendaal, tel. 0318-526644, fax 0318-527575, e-mail advo@berkellaw.nl

Voogd, mw. mr. N.M.N.: Haarlemmerweg 333 (1051 LH) postbus 58188 (1040 HD) Amsterdam, tel. 020-5506666, fax 020-5506777, e-mail nathalie.voogd@kvdl.nl

Vormer, mw. mr. J. de (Den Haag): Staalweg 52-54 (2612 KK) postbus 70 (2600 AB) Delft, tel. 015-2127223, fax 015-2127995, e-mail info@ebhadvocaten.nl

Vijlbrief-Smit, mw. mr. L.H.J.: Ungerplein 2 (3033 BR) postbus 477 (3000 AL) Rotterdam, tel. 010-2418282, fax 010-2418283, e-mail info@vanmeurs-advocaten.nl

Werf, mr. P.E. van der: Willemskade 5 (8911 AW) postbus 835 (8901 BP) Leeuwarden, tel. 058-2120005, fax 058-2155860, e-mail beekadvocaten@planet.nl

Weijers, mw. mr. I.E. (Amsterdam): Cornelis Houtmanstraat 21 (3572 LT) postbus 13324 (3507 LH)

Utrecht, tel. 030-2758999, fax 030-2302555, e-mail info@vanderlindenadvocaten.nl

Wiggers, mr. C.: Haarlemmerweg 333 (1051 LH) postbus 58188 (1040 HD) Amsterdam, tel. 020-5506666, fax 020-5506777, e-mail info@kvdl.nl

Wignand, mr. M. (Groningen): Marsweg 5 (8013 PD) postbus 856 (5201 AW) Den Bosch, tel. 038-8512029, fax 038-8535426, e-mail marten.wignand@essent.nl

Willenborg, mw. mr. M.C. (Utrecht): Jansbuitensingel 30 (6811 AE) postbus 560 (6800 AN) Arnhem, tel. 026-3538211, fax 026-4430943, e-mail marieclaire.willenborg@cms-dsb.com

Witsenburg, mr. A.W.: Nieuwe Stationsstraat 10 (6811 KS) Arnhem, tel. 026-3778911, fax 026-3515235, e-mail info@arcadis-global.com

Wijers, mw. mr. V.E. (Amsterdam): Wilson Street 29 (EC2M 2SJ) London/GB, tel. 0044-20-7786-9100, fax 0044-20-7588-6888, e-mail vanessa.wyers@nautadutlih.com

Zalm, mw. mr. P. van der (Enschede): Marskant 101 (7551 BV) postbus 619 (7550 AP) Hengelo/OV, tel. 074-2593867, fax 074-2593868, e-mail info@blankestijnenoortman.nl

Zimmerman-Dulk, mw. mr. E. den: High Tech Campus 60 (5656 AG) Eindhoven, tel. 040-2746962, fax 040-2724005

Zijdenbos, mw. mr. S.: Richard Wagnerlaan 33 (2555 WT) Den Haag, tel. 070-3922923, fax 070-3922923, e-mail info@zijdenbosadvocaten.nl

Nieuw kantoor/ Associatie

Van den Ekart & De Jonge Advocaten (mrs. C.F.M. van den Ekart, B. de Jonge en A.J.T.M. van Iersel) Singel 195 (3311 KR) postbus 286 (3300 AG) Dordrecht, tel. 078-6148333, fax 078-6143718

Paulus & Puddu Advocaten (mrs. L.G.T. Paulus en G.M.O. Puddu) Wijnstraat 6 (6101 AK) Echt

Pontefix Advocaten (mrs. M. van Langeveld en W.A.G.A. Bastiaanssen-Jacobs) Saal van Zwanebergweg 11 (5026 RM) postbus 62 (5000 AB) Tilburg, tel. 013-4625730, fax 013-4625739

Rijnland Advocaten (mrs. R.T. Boxce en B.A.M. Schümmer) Zoeterwoudsesingel 50 (2313 EK) Leiden, tel. 071-5144477

Sanders & Brusse Advocaten (mrs. W.B. Brusse, M.E.M. Sanders en S.J.M. Masselink) Wierdensestraat 122 (7604 BM) postbus 150 (7600 AD) Almelo, tel. 0546-542500, fax 0546-542508

Naams-wijziging

Nolen Advocaten te Amsterdam thans: **Amstel Advocaten**

Mr. S.H.M. Branger, advocaat en procureur te Alkmaar thans: **Branger & Kiewitt Advocaten**

Advocatenkantoor Eisenmann te Amstelveen thans: **Eisenmann & Ravestijn**

Ruisbroek Jetten Advocaten te Amsterdam thans: **Global Ruitenbergh Advocaten**

Van Laar & De Vries te Woudenberg thans: **IWG-advocaten**

Den Otter De Jong & Withaar Advocaten te Goirle thans: **OJW advocaten**

Advocatenkantoor Parmentier te Haarlem thans: **Parmenties Oass Advocaten**

Den Boef en Post te Amersfoort thans: **Advocatenpraktijk Post**

Spoor/Sanders/c.s. Advocaten te Almelo thans: **Spoor & Hoekman c.s. Advocaten**

Bezoek-adres/ postbus/ tel./fax e-mail

Amstel Advocaten te Amsterdam: Amstel 270 (1017 AM) Amsterdam, e-mail mail@amstel-advocaten.nl

Busquet Advocaten te Rotterdam: Rodezand 34 (3011 AN) Rotterdam, postbus is opgeheven

Advocatenkantoor Fischer te Haarlem: Harmenjansweg 15 (2011 AZ) Haarlem

Global Ruitenbergh Advocaten te Amsterdam: Piet Heinkade 215 (1019 HM) Amsterdam, e-mail info@globalruiterberg.com

Lammers Advocaten te Almelo: Marktstraat 15 (7607 HC) Almelo

Mook Advocaten te Dordrecht: Jan Valsterweg 10 (3315 LG) Dordrecht

Spoor & Hoekman c.s. Advocaten te Almelo: Twentepoort Oost 3-a (7609 RG) Almelo, tel. 0546-543520, e-mail info@spoorhoekman.nl

Taekema Harlequin Advocaten te Den Haag: tel. 070-3389621, fax 070-3389957, e-mail info@taekema-harlequin.nl

De Vos & Partners Advocaten te Amsterdam: P. Cornelisz Hoofstraat 511 (1071 BL) Amsterdam

Wolfs Advocaten te Maastricht: Wilhelminasingel 86 (6221 BL) Maastricht

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het Advocatenblad zijn gepubliceerd zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en BalieNet
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Lorbach, mr. I.E.M. Sutorius mr. G.J. Kemper en mr. H.J. de Groot.

Limitatief hoger beroep

Hof van Discipline, 17 februari 2006, nummer 4378 (mrs. Van Erp Taalman Kip-Nieuwenkamp, Meeter, Hooikaas, Van Loo, Paulussen).

Raad van Discipline te 's-Gravenhage, 20 juni 2005 (mrs. Van Boven, Van den Dries, Hengeveld, Merens en Nijhuis).

Alleen de klager, de advocaat jegens wie de beslissing is genomen, de deken die de klacht ter kennis van raad heeft gebracht en de landelijk deken kunnen hoger beroep instellen tegen een beslissing van de Raad van Discipline. Deze opsomming in artikel 56 lid 1 en 2 van de Advocatenwet is limitatief. Een ander heeft die bevoegdheid niet, ook al zou hij een eigen belang hebben bij het instellen van hoger beroep.

- Advocatenwet: artikel 56 lid 1 en 2
- Gedragsregels 4 en 33

Feiten

Klager heeft tegen mr. Y een klacht ingediend over de wijze waarop deze zijn belangen heeft behartigd in een arbeidsrechtelijk geschil. Mr. Y was destijds werkzaam als advocaat-stagiaire ten kantore van mr. X. Bij beslissing van 20 juni 2005 heeft de Raad van Discipline de onderdelen a, b en c van de klacht gegrond verklaard, de overige onderdelen ongegrond verklaard en aan mr. Y voor de gegrond bevonden klachtonderdelen de maatregel van enkele waarschuwing opgelegd. Ten aanzien van de maatregel heeft de Raad overwogen in het onderhavige geval te volstaan met het opleggen van een waarschuwing. De Raad neemt daarbij mede in aanmerking dat mr. Y bij het innemen van de zaak van klager eerst 3 maanden werkzaam was als advocaat en

voorts ook maatregelen heeft genomen om mogelijke schade ten gevolge van de hem verweten gedragingen te beperken. Er ligt in zo een geval een taak bij het kantoor van mr. Y om mr. Y, gelet op zijn beperkte ervaring en de zwaarte van klagers zaak zo te begeleiden dat hij onder meer het door hem gegeven advies als ook de consequenties daarvan zou hebben vastgelegd.

Tegen deze beslissing heeft mr. X, compagnon van de maatschap, waarbij mr. Y in dienst is, en destijds patroon van mr. Y, hoger beroep ingesteld. Mr. X is van mening dat, gelet op de uitspraak waarin zijn kantoor een ernstig verwijt gemaakt wordt en gelet op de gevolgen die deze uitspraak tot op heden met zich heeft meegebracht – de aantasting van de goede naam van het kantoor en het in diskrediet brengen van de kantoorwerkwijze, alsmede de schade door de nimmer betaalde nota door klager – hem een eigen recht geeft om in beroep te komen tegen deze uitspraak.

Overwegingen Hof

In de bestreden beslissing oordeelt de raad over de organisatie van het kantoor van mr. Y. Mr. Y was stagiaire van mr. X ten tijde van de hem door klager verweten gedragingen. Mr. X meent dat de raad daarmee ook oordeelt over zijn kantoororganisatie. In artikel 56 lid 1 en 2 van de Advocatenwet worden personen genoemd die in de daar genoemde gevallen hoger beroep kunnen instellen tegen de beslissing van de Raad. Deze opsomming is limitatief. Mr. X is niet te beschouwen als de advocaat tegen wie de klacht is gericht. Dit is ook niet het geval als met de in de beslissing genoemde kantoororganisatie ook de kantoororganisatie van mr. X bedoeld zou zijn. Ter zitting heeft mr. X aangevoerd dat hij belanghebbende is en dat hem om die reden de mogelijkheid geboden moet worden hoger beroep in te stellen. Ook al zou mr. X een eigen belang hebben bij het instellen van hoger beroep tegen de beslissing van de Raad, dan neemt dit niet weg dat de Advocatenwet, gezien de limitatieve opsomming van artikel 56 lid 1 en 2, hem daartoe niet de bevoegdheid verleent.

Gelet op het vorenstaande dient mr. X niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Volgt

Nietontvankelijkverklaring in het hoger beroep.

Meldingsplicht

Raad van Discipline Leeuwarden, 8 maart 2006, nummer 41/05

(mrs. Van Riessen, De Groot, Van Hartingsveld, Hemmes en Vogelsang.)

Uit de verplichting een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten vloeit voort dat een advocaat, in het geval van een serieuze aansprakelijkstelling, deze op korte termijn aan de assuradeur dient door te geven. Weigering om daartoe over te gaan is tuchtrechtelijk verwijtbaar.

- Advocatenwet: artikel 46
- Verordening op de beroepsaansprakelijkheidsverzekering (1.4 Kwaliteit van de dienstverlening)

Inhoud van de klacht

Klager heeft zich eind 2001 tot mr. X gewend om hem bij te staan in een geschil dat klager als koper van een boot heeft met de verkoper daarvan; aan de boot bleken gebreken te kleven. Mr. X roept de buitengerechtelijke ontbinding van de koopovereenkomst in, en sommeert tot restitutie van de koopsom. Mr. X stelt ook een concept-dagvaarding op. Daarna onderneemt mr. X niets meer in deze zaak, ondanks herhaalde pogingen tot contact van klager. De zaak blijft stilliggen tot maart 2004. Op een faxbericht van een gemachtigde van klager reageert mr. X met de mededeling dat hij erkent de zaak te lang te hebben laten liggen; hij retourneert de stukken, bij brief van 1 juni 2004. De gemachtigde van klager stelt mr. X aansprakelijk bij brief van 15 september 2004. In die brief wordt uitdrukkelijk verzocht de aansprakelijkstelling door te leiden naar de assuradeur. Mr. X weigert aanvankelijk dit te doen omdat hij meent geen fout te hebben gemaakt. Uiteinde-

lijk heeft hij bij brief van 11 mei 2005 zijn assuradeur alsnog ingelicht.

Inhoud van de klacht

Het eerste onderdeel van de klacht luidt dat mr. X onvoldoende voortvarend te werk is gegaan en dat daardoor een termijn is verstreken, terwijl voorts mr. X heeft geweigerd de claim door te leiden naar zijn assuradeur.

Het tweede onderdeel van de klacht luidt dat mr. X bij het neerleggen van de opdracht niet de noodzakelijke zorgvuldigheid heeft betracht.

Verweer

Mr. X erkent dat de zaak buiten zijn aandacht is geraakt en dat hij er vanaf medio 2002 niets meer aan heeft gedaan; daar heeft hij zijn excuses voor aangeboden. Mr. X voert daarbij aan dat hij vanaf medio oktober 2002 ook niets meer van klager heeft gehoord totdat hij in maart 2004 de brief van de gemachtigde van klager ontving.

Mr. X betwist dat hij zijn assuradeur had behoren in te lichten omtrent de aansprakelijkstelling. Hij heeft immers geen beroepsfout gemaakt en hoeft derhalve zijn assuradeur niet in te lichten.

Mr. X stelt dat hij de opdracht heeft mogen neerleggen en dat gedaan heeft op een wijze waardoor klager daarvan geen nadeel heeft ondervonden.

Beoordeling

De Raad is van oordeel dat mr. X onvoldoende voortvarend te werk is gegaan door vanaf eind mei 2002 tot eind maart 2004 geen actie te ondernemen.

Het had op de weg van mr. X gelegen om de aansprakelijkstelling die hij van klager ontving tijdig door te leiden naar zijn assuradeur. De Raad overweegt daarbij dat advocaten verplicht zijn een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Uit die verplichting vloeit voort dat een serieuze aansprakelijkstelling door de advocaat op korte termijn dient te worden doorgegeven aan de assuradeur, indien daarbij tevens reële (financiële) belangen van klager op het spel staan. Door aanvankelijk te weigeren en uiteindelijk eerst in een laat stadium zijn verzekeringsmaatschappij in kennis te stellen van de claim tegen mr. X heeft

deze tuchtrechtelijk verwijtbaar gehandeld. De klacht is derhalve gegrond.

De Raad overweegt dat de klacht over de (wijze van) nederlegging van de opdracht niet gegrond is, nu er geen sprake van is geweest dat de beëindiging van de opdracht klager heeft benadeeld in zijn belangen.

Beslissing

De Raad verklaart de eerste klacht gegrond en legt aan mr. X een waarschuwing op. Het tweede onderdeel van de klacht wordt ongegrond verklaard.

Noot

Recent is een uitspraak gepubliceerd over de zelfde vraag ten aanzien van de meldingsplicht van de advocaat krachtens de Verordening op de Beroepsaansprakelijkheid (1991) in het geval van aansprakelijkstelling door zijn cliënt. Zie *Advocatenblad* 18, 22 december 2006, pagina 883. In die uitspraak wordt zonder nuances of modaliteiten als oordeel geformuleerd dat iedere aansprakelijkstelling steeds leidt tot een aanmeldingsplicht bij de verzekeraar ('De Verordening voorziet niet in een uitzondering voor het geval er in de opvatting van de advocaat geen schade is').

De nu gepubliceerde uitspraak is genuanceerder.

Hier wordt kennelijk als uitgangspunt genomen dat de meldingsplicht (pas) gegeven is in het geval van een 'serieuze aansprakelijkstelling' terwijl daarbij ook nog eens 'reële (financiële) belangen van klager op het spel moeten staan'. Dergelijke belangen worden bijvoorbeeld niet door de niet-aanmelding op het spel gezet wanneer de gestelde schade binnen het eigen risico blijft.

Door deze clausulering komt de advocaat een eigen beoordelingsvrijheid toe die in de uitspraak van het Hof nu juist geheel wordt weggenomen. In die zin zijn de beide uitspraken dus principieel verschillend, hoewel in beide uitspraken wel als uitgangspunt wordt genomen dat de verzekeringsplicht er is om de cliënt te beschermen.

Ik herhaal daarom met enige klem de opmerking in mijn noot onder de vorige uitspraak dat dit punt de aandacht van de Algemene Raad zal moeten hebben en

mogelijk in een aanpassing van de Verordening (of de toelichting daarop) zou moeten worden verduidelijkt.

Daarbij kan ik mij voorstellen dat de meldingsplicht als uitgangspunt wordt genomen, doch dat daarvan mag worden afgeweken wanneer de aansprakelijkstelling een schade betreft die binnen het eigen risico blijft of wanneer in redelijkheid mag worden geoordeeld dat de aansprakelijkstelling van iedere grond ontbloeit is.

JDL

Beheer van derdengelden

Hof van Discipline, 13 maart 2006, nummer 4409

(mrs. Van Erp Taalman Kip-Nieuwenkamp, Baauw, Poelmann, Scheele-Mülder en Veenendaal)

Raad van Discipline Amsterdam, 8 augustus 2005

(mrs. Marlx, Van den Berg, Doeleman, Romijn en Voorhoeve)

Ook als de betalingsopdrachten door het bestuur van een stichting derdengelden elektronisch worden gegeven, dienen zij te zijn voorzien van twee (elektronische) handtekeningen.

- Advocatenwet artikelen 46, 56 lid 2 (5.5 Nakomen van financiële verplichtingen)
- Boekhoudverordening 1998

Klacht

De klacht houdt zakelijk weergegeven in dat mr. X in strijd met artikel 46 Advocatenwet in de desbetreffende periode als medebestuurder van de Stichting Beheer Derdengelden mr. A nagelaten heeft toezicht te houden op het beheer van die derdengelden waardoor bedoelde gelden uiteindelijk zijn overgemaakt op de rekening van B.

De bezwaren van de deken houden zakelijk weergegeven in dat mr. X in strijd met artikel 46 Advocatenwet nagelaten heeft als bestuurslid van de Stichting Beheer Derdengelden van mr. A toezicht te houden op het betalingsverkeer inzake de derdengeldenrekening van mr. A.

Feiten

Mr. A heeft in 2001/2002 zijn medewerking verleend aan een beleggingsproject van een cliënt van hem door zijn derdengeldenrekening beschikbaar te stellen voor stortingen van de deelnemers en de op die rekening gestorte bedragen doen over te maken naar een daartoe aangewezen bankrekening. In die tijd werd het bestuur van de Stichting Beheer Derdengelden gevormd door mr. X en mr. A. Mr. X was niet op de hoogte van bedoelde stortingen en evenmin van de doorbetalingen, waartoe elektronisch opdracht werd gegeven.

Overwegingen van de Raad

De Raad heeft met betrekking tot de klacht onder meer het volgende overwogen: ingevolge de statuten van de Stichting Beheer Derdengelden zijn de bestuursleden gezamenlijk bevoegd. Van een zorgvuldig handelend bestuurslid mag worden verwacht dat hij in ieder geval toezicht houdt op de door de stichting ontvangen en verrichte betalingen indien door zijn medebestuurder elektronisch wordt gebankierd door achteraf de afschriften van de rekeningen te controleren.

Aan mr. X is de maatregel van berisping opgelegd, welke maatregel mede is gebaseerd op enkele andere feiten die niet in de samenvatting zijn besproken.

Dekenappel

De (enige) door de algemeen deken aangevoerde grief richt zich tegen het in de hiervoor weergegeven overweging besloten liggende oordeel van de Raad dat, indien sprake is van elektronisch bankieren, de tweede bestuurder van een Stichting Derdengelden kan volstaan met controle achteraf.

Overwegingen van het Hof

De grief is gegrond. Ingevolge artikel 1 sub e van de Boekhoudverordening 1998 dienen de statuten van een Stichting Derdengelden gelijkkluidend te zijn aan de als bijlage A bij die Verordening gevoegde modelstatuten. Het voorschrift van artikel 6 lid 1 van de modelstatuten houdt in dat de Stichting in en buiten rechte wordt vertegenwoordigd door het bestuur

dat ten minste dient te bestaan uit twee gezamenlijk handelende bestuursleden. Ingevolge het derde lid van artikel 6 is geen van de bestuursleden bevoegd om een volmacht aan zijn medebestuurder te geven. Hieruit volgt dat, indien er twee bestuurders zijn, de handtekeningen van beiden vereist zijn voor betalingsopdrachten met betrekking tot de derdengeldenrekening. Ook als de betalingsopdrachten elektronisch worden gegeven, dienen zij te zijn voorzien van twee (elektronische) handtekeningen. Het mag zo zijn dat zich bij het telebankieren in de praktijk weleens problemen hiermee voordoen of hebben voorgedaan, maar niet is gebleken dat die zodanig zijn (geweest) dat in het algemeen niet voldaan zou kunnen worden aan het vereiste van twee handtekeningen.

De door de algemeen deken aangevoerde grief betreft een door de Raad aan zijn beslissing ten grondslag gelegde overweging, maar niet de beslissing zelf. Dit betekent dat de gegrondbevinding van de grief niet leidt tot vernietiging, zodat de beslissing wordt bekrachtigd.

Rauwelijks dagvaard

Hof van Discipline, 24 maart 2006, nummer 4418 (mrs. Van Griensven, Beker, De Groot-Van Dijken, De Leeuw en Arpeau)

Raad van Discipline Amsterdam, 22 augustus 2005 (mrs. Van Bennekom, Breederveld, Pannevis, Rigters en Röttgering)

Indien de achtergrond van de klacht een civiel geschil is, is het niet de taak van de tuchtrechter daarover een oordeel te geven. De tuchtrechter toetst in dit kader slechts marginaal.

- Advocatenwet: artikel 46 (3.2 Grenzen aan de vrijheid van handelen)
- Gedragsregel 19

Feiten

Klager is betrokken geweest bij een aanrijding. De verzekeraar van de andere betrokkene heeft de aansprakelijkheid

erkend. Mr. A, de advocaat van klager, en mr. X als de advocaat van de verzekeraar corresponderen over de hoogte van de schadevergoeding. In september 2002 gaan partijen akkoord met het laten verrichten van een arbeidsdeskundig onderzoek. Mr. A en mr. X leveren beiden commentaar op het conceptrapport van de daarvoor aangestelde geneeskundige en mr. X stelt nieuwe vragen waarop de deskundige ingaat in zijn definitieve rapport. In het uiteindelijke rapport kan de klager zich niet vinden, de verzekeraar wél. Partijen hebben nog een bespreking over een mogelijke schikking maar komen er niet uit, waarna mr. A aan mr. X laat weten de onderhandelingen als beëindigd te beschouwen. Hij bevestigt bovendien een eerdere toezegging van mr. X dat zijn cliënte, de verzekeraar, op diens kantooradres kon worden gedagvaard. Mr. X laat daarop in een brief weten dat zijn cliënte voorschotbetalingen aan de klager, die al geruime tijd maandelijks hadden plaatsgevonden, zouden worden gestaakt. Een week later wordt klager door mr. X gedagvaard, waarbij de inzet de terugbetaling van de eerdere voorschotten is, in totaal voor een bedrag van ruim € 700.000. Mr. X had niet aan mr. A laten weten dat zou worden gedagvaard.

De klacht bestaat uit twee onderdelen:

- a) mr. X heeft in zijn commentaar op de conceptrapportage van de verzekeringsgeneeskundige ten onrechte de uitgangspunten waarover consensus bestond verlaten;
- b) mr. X heeft zonder enige voorafgaande kennisgeving aan mr. A. rauwelijks klager gedagvaard op diens woonadres.

Zowel de cliënt als mr. A is klager. In de beslissing van de Raad wordt de cliënt aangeduid als 'klager' en de cliënt en mr. A. gezamenlijk als 'klagers'.

Overwegingen van de Raad

Ad klachtonderdeel a):

Met klachtonderdeel a) wordt mr. X verweten dat hij namens zijn cliënte in de brief van 14 oktober 2004 afstand nam van het eerder met klagers overeengekomen uitgangspunt dat het rapport (van een neuroloog, bew.) de basis voor

de door de verzekeringsdeskundige op te maken rapportage zou vormen. Mr. X heeft deze stelling betwist en betoogd dat zijn vragen en opmerkingen bij de conceptrapportage van de verzekeringsgeneeskundige geenszins impliceerden dat dat uitgangspunt werd verlaten, maar dat deze zien op de zelfstandige onderzoeksplicht van de verzekeringsgeneeskundige en niet met het rapport van de neuroloog in strijd zijn.

De Raad constateert dat hetgeen mr. X met klachtonderdeel a) wordt verweten nauw verweven is met de civielrechtelijke kant van de tussen partijen bestaande geschillen. Immers, uit de dagvaarding blijkt dat ook in de civiele procedure de wijze waarop de schade van klager is dan wel behoort te worden vastgesteld aan de orde komt. Volgens vaste jurisprudentie van het Hof van Discipline is het, indien de achtergrond van de klacht een civiel geschil is, niet de taak van de tuchtrechter daarover een oordeel te geven; dat oordeel is voorbehouden aan de civiele rechter. De tuchtrechter toetst in dit kader slechts marginaal. Marginaal getoetst kan niet worden gezegd dat het standpunt dat mr. X in zijn brief van 14 oktober 2003 innam, evident in strijd is met hetgeen een behoorlijk handelend advocaat betaamt.

Dit klachtonderdeel is dan ook ongegrond.

Ad klachtonderdeel b):

Dit klachtonderdeel ziet met name op het feit dat klager rauwelijks, en op zijn privéadres, is gedagvaard. In dit kader staat voorop dat een advocaat op grond van Gedragsregel 19 verplicht is om, alvorens hij overgaat tot het nemen van rechtsmaatregelen, zijn wederpartij of, zo deze wordt bijgestaan door een advocaat, die advocaat, van zijn voornemen kennis te geven.

Mr. X stelt zich op het standpunt dat Gedragsregel 19 in het onderhavige geval toepassing mist. Hij betoogt daartoe onder meer dat zijn cliënte zich steeds het recht had voorbehouden om de voorschotbetalingen terug te vorderen, zodat klagers met een actie zijdens verweerders cliënte rekening hebben moeten houden,

zeker nadat mr. A te kennen had gegeven dat klager de onderhandelingen formeel als beëindigd beschouwde. Daarbij komt dat mr. X een terugvorderingsactie ook expliciet had aangekondigd tijdens de bespreking van 9 maart 2004, zij het dat toen niet door hem werd gesteld dat zijn cliënte het initiatief zou nemen. De cliënte van mr. X heeft daartoe, naar mr. X stelt, eerst later besloten.

De vraag of mr. X met name tijdens de bespreking op 9 maart 2004, de mogelijkheid van het terugvorderen van voorschotbetalingen als zodanig ter sprake heeft gebracht, behoeft naar het oordeel van de Raad geen beantwoording, nu het in Gedragsregel 19 niet zozeer gaat om een voornemen op enig moment in de toekomst een vordering in te stellen, maar om het van tevoren aankondigen van het daadwerkelijk aanhangig maken van een procedure. Op grond van de stukken en hetgeen mr. X ter zitting zelf heeft verklaard, kan de Raad niet anders dan vaststellen dat de door mr. X – in conventie – geëntameerde procedure tevoren niet behoorlijk aan mr. A is aangekondigd. Daarmee is Gedragsregel 19 geschonden. Wat er zij van een eventueel misverstand tussen mr. X en de door hem ingeschakelde procureur en/of deurwaarder: die miscommunicatie komt voor risico van mr. X. Uit het dossier blijkt immers dat de per koerier op 21 april 2004 gegeven instructie aan de procureur ('betekening uiterlijk 26 april 2006') uitdrukkelijk ruimte biedt voor een eerdere betekening dan de kennelijk door mr. X voorziene datum van 26 april 2004. De Raad merkt in dit verband overigens op dat de woordkeus van mr. X in diens brief van 23 april 2004 aan mr. A zich niet aanstonds laat rijmen met de inhoud van zijn brief van 21 april 2004 aan zijn procureur.

Anders dan mr. X kennelijk meent, leiden de omstandigheden van het geval voorts niet tot de conclusie, dat het ontbreken van een aankondiging vooraf achterwege kon blijven. De Raad is integeendeel van oordeel dat die omstandigheden mr. X er eens te meer toe hadden moeten hebben nopen de hier besproken gedragsregel na te leven.

De Raad wijst in dit verband op de aard van de zaak, de hoogte van de voorschotbetalingen (waarvan het mr. X bekend was dat deze door klager direct werden uitgegeven), het uitzonderlijke karakter van een terugvorderingsactie als de onderhavige als zodanig, het ontbreken van een ondubbelzinnige schriftelijke mededeling dat – in conventie – teruggevorderd zou worden, de afspraak dat de cliënte van mr. X op zijn kantooradres gedagvaard mocht worden alsook het feit dat partijen inmiddels zeer langdurig met elkaar in onderhandeling waren geweest.

Gelet op die omstandigheden is de Raad van oordeel dat klagers ervan uit mochten gaan dat, zo de cliënte van mr. X ervoor zou kiezen dat zij, en niet klagers, het initiatief tot een procedure zou nemen, zij daarvan tijdig voor mr. X in kennis zouden worden gesteld. Door dat na te laten heeft mr. X bovendien het risico aanvaard dat klager, zoals hij zelf stelt en door mr. X niet gemotiveerd is weersproken, van de rauwelijks op zijn woonadres uitgebrachte dagvaarding een terugslag van belang heeft ondervonden. Dit alles had mr. X behoren te voorzien en voorkomen. Dit klachtonderdeel is mitsdien gegrond.

Mede gelet op het feit dat mr. A ter zitting heeft aangegeven dat het hem en zijn cliënt vooral om het principe gaat en het hen niet te doen is om een aan mr. X op te leggen maatregel ziet de Raad geen aanleiding een maatregel op te leggen.

Beslissing van de Raad

De Raad acht klachtonderdeel a) ongegrond en klachtonderdeel b) gegrond.

Beslissing van het Hof

Nu het onderzoek in hoger beroep niet heeft geleid tot de vaststelling van andere feiten dan wel tot andere beschouwingen en gevolgtrekkingen dan die vervat in de beslissing van de Raad, verenigt het Hof zich daarmee.

De beslissing van de Raad wordt bekrachtigd.

— JUSTION ADVOCATEN —

ROTTERDAM – BREDA – MIDDELBURG

Justion Advocaten is een dynamisch kantoor met 10 advocaten met vestigingen in Middelburg en in Rotterdam en sinds 1 februari jl. met een vestiging in Breda. Het leveren van hoogwaardige kwaliteit en service tegen een betaalbare prijs staat bij ons centraal. Justion Advocaten hecht aan een open en persoonlijke relatie met haar cliënten.

Voor onze nieuwe vestiging in Breda aan de Baronielaan zoeken wij in verband met de verdere ontwikkeling en groei van deze nieuwe vestiging een:

ervaren advocaat (m/v) arbeidsrecht - ondernemingsrecht

Wat vragen wij:

- tenminste een voltooide stage en ruime ervaring op het gebied van arbeidsrecht en ondernemingsrecht;
- ervaring in het opbouwen en onderhouden van een relatiernetwerk;
- goede communicatieve vaardigheden;
- het leveren van een actieve bijdrage aan de verdere uitbouw van onze vestiging in Breda;
- een enthousiaste persoonlijkheid met een resultaatgerichte instelling, die goed zelfstandig kan werken.

Wat bieden wij:

- een professionele werkomgeving waarin ruimte is voor eigen initiatief en persoonlijke ontwikkeling;
- een plezierige onderlinge sfeer die open en informeel is.

Uw reactie:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met mevrouw mr J.M. van Koeveringe-Dekker (0118-623719) of mevrouw mr J. Mikes (010-4113076).

Uw brief en CV kunt u zenden aan: Justion Advocaten, T.a.v. mevrouw mr. J. M. van Koeveringe, Postbus 132, 4330 AC Middelburg of per e-mail: jvk@justionadvocaten.nl

Website: www.justionadvocaten.nl

Uw sollicitatie wordt uiteraard vertrouwelijk behandeld.

zoekt op korte termijn

een ervaren Advocaat-medewerker (m/v)

voor de algemene praktijk
(aandachtsgebieden personen- en familierecht en strafrecht)

Ons kantoor houdt zich o.a. bezig met arbeidsrecht, personen- en familierecht, bouwrecht, strafrecht en ondernemingsrecht.

Aan ons kantoor zijn op dit moment 4 advocaten verbonden. Wij verlenen rechtshulp aan zowel ondernemingen/ondernemers als particulieren en hebben relaties in het gehele land.

Van de advocaten wordt onder andere een energieke en flexibele instelling verwacht. Wij bieden de daarop aansluitende goede werksfeer en arbeidsvoorwaarden.

Schriftelijke sollicitaties aan:
Sloof Advocaten, t.a.v. mr D.H. Sloof
Postbus 10185 (1301 AD) Almere,
Telefoon: 036 - 534 44 00
e-mail: info@sloofadvocaten.nl

Stationsplein 35, 1315 KT Almere, tel. 036 - 534 44 00
* fax: 036 - 534 35 20 *

Hopmans | & | Associés

advocaten en procureurs

zoekt voor uitbreiding van de algemene praktijk een
(gevorderd) **advocaat-stagiair (m/v)**

bij voorkeur met ervaring in het familierecht

Sollicitaties binnen 14 dagen richten aan mr. J.W.J. Hopmans, postbus 12, 6562 AA Groesbeek, tel: 024 - 397 28 11, www.hopmansadvocaten.nl

gevestigd aan de Nieuwe Gracht te Haarlem

zoekt op korte termijn **een (gevorderde) advocaat-stagiaire (m/v)** die affiniteit heeft met de rechtsgebieden Intellectuele Eigendom en/of Ondernemingsrecht.

Reacties gaarne schriftelijk aan: Eblé Advocaten
T.a.v. de heer mr B.F. Eblé
Nieuwe Gracht 76
2011 NJ Haarlem
(info@eble.nl)

Telefonische inlichtingen: 023 - 532 59 50

Voor onze vestiging in Almere zijn wij op zoek naar een:

Aspirant-partner arbeidsrecht

De Haan Advocaten & Notarissen is een full-servicekantoor met meer dan 120 medewerkers en competenties op vrijwel alle rechtsgebieden.

Behalve problemen oplossen, proberen we ze bij voorkeur te voorkomen. Bijvoorbeeld door bemiddeling, coaching of het geven van incompanytrainingen en -cursussen.

Open, ondernemend en laagdrempelig, zo werken we. Net even anders. Zowel voor bedrijven, overheidsinstanties en instellingen. Juristen van De Haan zijn betrokken, strijdlustig en innovatief. Wij realiseren ons terdege dat geen enkele cliënt of zaak gelijk is. En dat tekent ons!

De Haan Advocaten & Notarissen heeft vestigingen in Groningen, Leeuwarden, Assen en Almere. De afgelopen vier jaar waren wij binnen de top 50 het snelst groeiende kantoor van Nederland. Deze tendens willen wij graag voortzetten.

Taken en verantwoordelijkheden

- Het adviseren en bijstaan van cliënten
- Het verder opbouwen en uitbreiden van de bestaande commerciële praktijk door het genereren van (nieuwe) opdrachten
- Het voorzitten van de sectie arbeidsrecht Almere

Profiel

- Minimaal zes jaar ervaring als advocaat
- Doortastende en ondernemende persoonlijkheid; weet cliënten aan zich te binden
- Bij voorkeur afgeronde Grotius-opleiding arbeidsrecht
- Enthousiast en betrokken bij de organisatie
- Analytisch, relationeel en communicatief sterk

Wij bieden een inspirerende werkomgeving in een groeiend kantoor, waarin alle rechtsgebieden zijn vertegenwoordigd.

Binnen ons kantoor is volop ruimte voor initiatieven en het zelfstandig opbouwen van je eigen praktijk. Wij bieden gunstige carrièreperspectieven en concurrerende arbeidsvoorwaarden.

Meer informatie

Voor meer informatie kun je contact opnemen met Eveline Kuiper, personeelsfunctionaris, telefoon: (050) 57 57 426. Je kunt je sollicitatie met motivatie en cv mailen naar: vacatures@dehaaninfo.nl. Kijk ook op onze website: www.dehaaninfo.nl.

De Haan
ADVOCATEN & NOTARISSEN

RASSERS

ADVOCATEN EN NOTARISSEN

Rassers Advocaten en Notarissen te Breda is een juridische dienstverlener met een rijke, inmiddels 100-jarige historie in Breda en omstreken. Rassers kenmerkt zich door een dynamische, stimulerende en collegiale werkomgeving met 85 medewerkers waaronder 32 juristen.

Wegens versterking en uitbreiding van de sectie bouwrecht zoeken wij een

ADVOCaatMEDEWERKER BOUWRECHT (m/v)

met drie tot vijf jaar aantoonbare ervaring op het gebied van bouwrecht.

De praktijkvoering richt zich op de advisering van en procesvoering voor alle bij het bouwproces betrokken partijen, met de nadruk op aannemers. Het is een zelfstandige en veelzijdige baan voor een advocaat die praktisch is ingesteld en gewend is te werken in een dynamische advies- en procespraktijk.

Wij bieden je goede arbeidsvoorwaarden en een informele en prettige werksfeer. Wij zijn een door de Nederlandse Orde van Advocaten erkende opleidingsinstelling en bieden ruimte voor ontwikkeling van onze juristen.

Wij verwachten dat je een proactieve en servicegerichte instelling hebt, over uitstekende communicatieve vaardigheden beschikt en zowel zelfstandig als in teamverband kunt werken.

Informatie over deze vacature kun je inwinnen bij mr. J.A.M. Smeekens, te bereiken via telefoonnummer 076-5136136. Raadpleeg ook onze website www.rassers.nl. Schriftelijke reacties met curriculum vitae en cijferlijst kun je sturen ter attentie van mevrouw E.J.Th. Stevens, of per e-mail stevens@rassers.nl

Sophiastraat 22-28, 4811 EM Breda
Postbus 3404, 4800 DK Breda

Acquisitie naar aanleiding van deze advertentie stellen wij niet op prijs.

zoekt

Oproep vervulling vacatures Algemene Raad

Oproep

Volgens het rooster van aftreden zullen Els Unger en Ed van Liere per 1 juli 2007 de Algemene Raad verlaten. Er ontstaan dan twee vacatures. Namens het College van Afgevaardigden, dat ingevolge art. 19, eerste lid, Aw de leden van de Algemene Raad kiest, roept de Algemene Raad belangstellende advocaten op zich te melden bij de deken Els Unger, telefoon: 020 - 683 57 80, e-mail: unger@ungerhielkema.nl.

Toelichting

Leden van de Algemene Raad plachten via coöptatie en op voordracht van de Algemene Raad door het College van Afgevaardigden te worden gekozen. Het College van Afgevaardigden en de Algemene Raad menen dat het tijd is deze procedure transparanter te maken en te vervangen door een publieke openstelling. Vacatures in de Algemene Raad worden in het vervolg in *het Advocatenblad* en in *de Orde van de dag* gepubliceerd.

Elke belangstellende advocaat die meent te voldoen aan het profiel wordt uitgenodigd te reageren. Het profiel bevat enerzijds eisen van algemene aard en anderzijds wisselende bijzondere eisen met het oog op een goede diversiteit en verdeling van kennis en ervaring in de Algemene Raad. De Algemene Raad werkt niet meer volgens het strikte systeem van portefeuillehouders. Er worden dus geen kandidaten gezocht voor een bepaalde portefeuille.

Profiel

De algemene profieleisen zijn:

- advocaat met een goede reputatie;
- bestuurlijke kwaliteiten;
- duidelijke belangstelling voor het door de Orde te dienen algemeen belang van de zorg voor een vakbekwame en integere advocatuur.

De Algemene Raad voert een diversiteitbeleid en zal daarom bij de selectie rekening houden met de wens de Algemene Raad zoveel mogelijk afspiegeling van de balie te doen zijn. Bij de vervulling van deze vacatures worden in het bijzonder advocaten beneden de 45 jaar uitgenodigd te reflecteren.

Informatie over de functie

Het tijdsbeslag is gemiddeld ongeveer 400 uur per jaar. De Algemene Raad vergadert ten minste eenmaal per maand in Den Haag. Gestreefd wordt extra overleg zoveel mogelijk per e-mail of per telefonische conferentie af te doen. Daarnaast is er door het jaar heen een aantal vaste bijeenkomsten. Er is voorzien in een financiële tegemoetkoming .

Els Unger zal graag uw eventuele vragen beantwoorden. Sollicitaties worden natuurlijk vertrouwelijk behandeld.

Een ieder wordt uitdrukkelijk verzocht de aandacht te vestigen op mogelijk geschikte kandidaten.

De Nederlandse Orde van Advocaten, gevestigd in Den Haag, is de publiekrechtelijke beroepsorganisatie van alle (14.000) advocaten in Nederland. De wettelijk vastgelegde kernfunctie is de zorg voor de kwaliteit van advocatendiensten. Deze omvat onder andere een omvangrijk opleidingsprogramma voor de advocatuur, het opstellen van verordeningen en andere bindende regels, tuchtspraak, voorlichting en dienstverlening aan de leden. Daarnaast adviseert de Orde de overheid over beleidsvoorstellen en wetsontwerpen. De Orde wordt bestuurd door de Algemene Raad. Het Bureau in Den Haag telt 50 medewerkers.

VAN DER NAT LITIGATION

gespecialiseerde procesadvocaten

VAN DER NAT LITIGATION is het eerste

Nederlandse advocatenkantoor dat bewust heeft gekozen voor de gespecialiseerde procespraktijk.

Onze focus ligt op een vijftal rechtsgebieden:

arbeidsrecht, pensioenrecht, verzekering &

aansprakelijkheid, personenschade en

commercial litigation.

Wij richten ons op het bedrijfsleven, (grotere)

werkgevers en verzekeraars en staan hen bij in

alle situaties waarin conflicten dreigen of spelen.

Dit in de combinatie van klassieke advocatuur

met een hedendaagse, zakelijke bedrijfsvoering.

Wij zijn op zoek naar een startende of gevorderde

advocaat-stagiaire met een passie voor deze

rechtsgebieden. Een ambitieuze jurist die zich

wil ontwikkelen tot een echte 'litigator' in een

gespecialiseerde procespraktijk. Stuur je c.v. en

cijferlijst met een bondige brief naar onderstaand

adres t.a.v. Ella P.H. Schuld. Voor meer informatie

bel je met Martijn Lauxtermann (020 – 305 8200)

of kijk je op www.vandernatlitigation.nl

**AAN DE APOLLOLAAN
LIGGEN KANSEN VOOR
EEN AMBITIEUZE
ADVOCAAT-STAGIAIRE
VERZEKERINGS- EN
AANSPRAKELIJKHEIDSRECHT**

VAN DER NAT LITIGATION NV
Apollolaan 153, 1077 AS Amsterdam
Telefoon 020 - 305 82 00
e-mail info@vandernatlitigation.nl

Een scherpe diagnose

moet helder zijn

U bent, als advocaat, gebaat bij een duidelijke vertaalslag van de operatietafel naar de rechtbank, van een röntgenfoto naar een puntig advies. Voor deze en andere heldere medische adviezen kunt u terecht bij LechnerConsult. Bel voor info of vrijblijvende kennismaking naar 010 - 47 62 870.

Schiekade 458 • 3032 AX Rotterdam
Tel: 010 - 47 62 870 • Fax: 010 - 47 72 075
E-mail: info@lechnerconsult.nl • www.lechnerconsult.nl

Gimbrère Advocaten

Breda - Barcelona

Gimbrère Advocaten is een modern en dynamisch advocatenkantoor met vestigingen in Breda en Barcelona. Voor ons kantoor te BREDA zijn wij op zoek naar een enthousiaste

GEVORDERD STAGIAIRE / MEDEWERKER

Kandidaten dienen te beschikken over enkele jaren ervaring in de algemene praktijk met de nadruk op het civiele recht, een uitstekend juridisch inzicht, goede communicatieve vaardigheden en plezier in het werk. Ook een praktische en commerciële instelling is in deze functie van belang.

Voor meer informatie over ons kantoor verwijzen wij u naar onze website: www.gimbreereadvocaten.nl

Uw schriftelijke sollicitatie kunt u binnen 14 dagen richten aan: Gimbrère Advocaten, t.a.v. Mr F.T.H. Gimbrère, Postbus 1039, 4801 BA Breda.

Achtung Deutschland!

Onze drie Duitse advocaten:

- wijzen u op de risico's en kansen naar Duits recht
- kunnen in geheel Duitsland voor u procederen
- beheersen de Nederlandse taal

Dijks Leijssen Advocaten & Rechtsanwälte

Boddenkampsingel 76 Postbus 76, 7500 AB Enschede NL
Telefoon: +31(0)53 433 54 66 Telefax: +31 (0)53 433 10 01
Website: www.dijksleijssen.nl E-mail: info@dijksleijssen.nl

Al meer dan 25 jaar met recht grensverleggend

ESQ SERRARIS

Advocaten

ESQ Serraris Advocaten is een regionaal opererend kantoor met vestigingen in Raamsdonksveer en Dorst. Voor de algemene praktijk is per direct ruimte voor een parttime of fulltime advocaat (gevorderde stagiaire of medewerker).

Ben je zelfstandig, sociaal vaardig, nauwkeurig en een echte netwerker, reageer dan snel: 06 22 936 785. Motivatie en cv: info@esq.nl.

De Koning & Mulder Advocaten

dKM~

De Koning & Mulder Advocaten is een van de toonaangevende kantoren op het gebied van transport & logistiek, internationale handel, en verzekering & aansprakelijkheid. Onze 11 advocaten voeren een gemengde advies- en procespraktijk, die zich uitstrekt over alle werelddelen. De cliëntenkring bestaat onder meer uit verzekeraars, logistiek dienstverleners, havenbedrijven, vervoerders, expediteurs, opslaghouders en goederenhandelaren.

Voor onze hoofdvestiging te Amsterdam zijn wij op zoek naar een:

Advocaat-stagiair(e)

met 0-2 jaar ervaring, die beschikt over een goede civielrechtelijke basis en zijn/haar moderne talen goed beheerst.

De Laïressestraat 151
1075 HK Amsterdam
T +31 (0)20 578 86 60
F +31 (0)20 578 86 80
E info@dkm.nl

www.dkm.nl

Interesse? Stuur dan binnen 14 dagen een korte brief met curriculum vitae naar De Koning & Mulder Advocaten, t.a.v. mr. J. Blüm, De Laïressestraat 151, 1075 HK Amsterdam. Voor meer informatie kun je contact opnemen met Jantien Blüm, tel. 020 - 57 88 660, e-mail j.blum@dkm.nl, of kijken op www.dkm.nl. Reacties worden uiteraard vertrouwelijk behandeld.

Wil jij:

- werken in een sterk specialistische en internationale praktijk, waar de top van de markt wordt bediend?
- het schrijven van een doorwrochte memorie afwisselen met het aan de ketting leggen van een vliegtuig en een bespreking bij een containerterminal?
- zelfstandig zaken behandelen, veel procederen, met persoonlijke en intensieve begeleiding?
- werken bij een kantoor met een menselijke maat en uitstekende arbeidsvoorwaarden, waar kwaliteit, hard werken en plezier hebben hoog in het vaandel staan?

TogaMaster

Een vliegende start in de advocatuur?

Er zijn nog plaatsen voor de TogaMaster-opleiding van augustus 2007

Universiteit Maastricht

www.togamaster.nl

TOGA
atelier
Schout & Katsantonis

www.toga.net

- Rijksleverancier
- Toga's op maat van eerste kwaliteit stof
- Korte levertijd
- Bep. cadeau bij bestelling toga

Industrieweg 51
Tel. 010 - 245 07 66

3044 AS Rotterdam
Fax 010 - 245 07 67

www.schoolpleinadvocaten.nl te Utrecht

zoekt per medio 2007 op basis van kostendeling een zelfstandig werkend

advocaat of gevorderde stagiaire die in staat is een lopende asiel/vreemdelingenpraktijk over te nemen

en een

advocaat die naast de algemene praktijk zich speciaal bezig houdt met strafrecht en/of BOPZ

Geïnteresseerden kunnen contact opnemen met Hans Langenberg
h.langenberg@schoolpleinadvocaten.nl
 Schoolpleinadvocaten, Postbus 13319, 3507 LH, tel. 030 - 231 36 46

KALFF & KATZ

media en entertainment advocaten

heeft plaats voor een **advocaat-stagiaire**

over ons:

*"Is it right? ... Is it fair?" Get a grip
 Carlton—we're a law firm!"*

over de vacature:
www.3k.nl of 020 - 676 07 80

© The New Yorker Collection 2006 Leo Cullum from cartoonbank.com. All Rights Reserved.

WESSEL, TIDEMAN & SASSEN

ADVOCATEN

WESSEL, TIDEMAN & SASSEN ADVOCATEN IS EEN GERENOMMEERD HAAGS KANTOOR, DAT ZICH ONDSCHIEDT DOOR KWALITEIT, PERSOONLIJKHEID EN BETROUWBAARHEID. WTS BIJDT BINNEN DE COMMERCIELE RECHTSPRAKTIJK EEN ONDERNEMERSGERICHT DIENSTENPAKKET AAN. WTS IS GEEN TRADITIONEEL KANTOOR, BESTAAANDE UIT ZELFVOLDANE NOTABELEN, MAAR EEN MODERNE EN KLANTGERICHTE ORGANISATIE.

WTS zoekt:

een **FAILLISEMENTS-CURATOR**

advocaat of jurist met ervaring in het insolventierecht

en een (gevorderde)

STAGIAIR(E) VASTGOED

met aantoonbare belangstelling voor het vakgebied

WERKEN BIJ WTS

WWW.SEEYOUINCOURT.NL

WTS zoekt geestdriftige en geestige juristen, die analytisch vermogen en initiatief combineren met een pragmatische en onafhankelijke persoonlijkheid. Problemen zijn voor u uitdagingen.

WTS biedt een dynamische rechtspraktijk in een informele en sfeervolle werkomgeving, met vele ontplooiingsmogelijkheden.

Misschien wel het leukste advocatenkantoor op één van de mooiste locaties van Den Haag.

Schriftelijke reacties kunt u richten aan:

Wessel, Tideman & Sassen Advocaten
 mr Fredrik Knoeff
 Postbus 80504
 2508 GM DEN HAAG
f.knoeff@wtsadvocaten.nl

Kantooradres Van Stolkweg 10, Den Haag

Postadres Postbus 80504, 2508 GM Den Haag

Telefoon 070 3504055, Fax 070 3506187

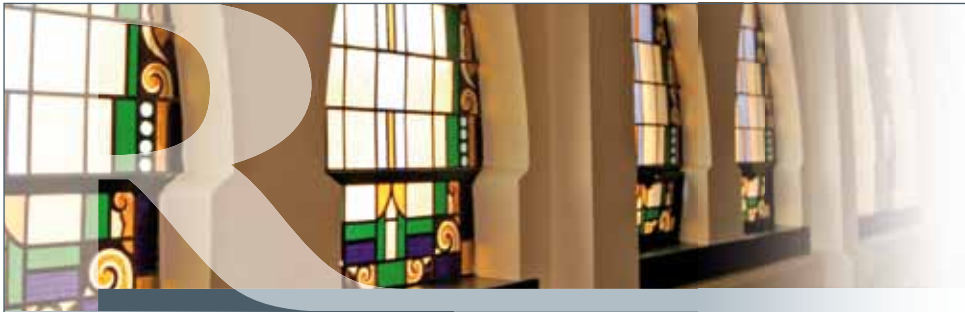
WIE DUREFT?

Bent u de **Advocaat-Medewerker** Arbeidsrecht & Ondernemingsrecht die geknipt is voor onze Amsterdamse vestiging? Of bent u één van de ervaren **Juridisch-Secretaresses** waar wij op azen? Oriënteer u nader via de button 'Vacatures' op www.hrmadvocaten.nl en stuur uw

CV plus motivatie naar René Snip: rjsnip@hrmadvocaten.nl

HRM ADVOCATEN[®]

Rensen advocaten geldt al jarenlang als een van de meest gerenommeerde kantoren in de kop van Noord-Holland. Het kantoor is in 1983 opgericht en op dit moment zijn er twaalf advocaten aan het kantoor verbonden. De advocaten van het kantoor zijn gespecialiseerd in de belangrijkste rechtsgebieden, waaronder ruimtelijk bestuursrecht, faillissements- en ondernemingsrecht, ambtenarenrecht, bouwrecht en onroerend goedrecht. Er wordt binnen het kantoor in secties gewerkt.

Sollicitatie

Uw sollicitatie kunt u sturen naar:
Rensen advocaten,
t.a.v. mr. drs. O.H. (Oscar) Minjon
Postbus 409, 1800 AK Alkmaar
Per e-mail:
minjon@rensenadvocaten.nl

Wij zijn momenteel op zoek naar een

Advocaat-medewerker

De advocaat medewerker die wij zoeken is een gedegen advocaat met een (bijna) afgeronde stage. Wij zoeken iemand die in staat is zelfstandig de praktijk te voeren, ruime kennis en ervaring heeft op het gebied van het civiele recht en/of het bestuursrecht en die gewend is cliënten praktisch en op hoog niveau te adviseren.

Wij bieden:

- ruimte voor persoonlijke en professionele ontwikkeling
- ruimte voor ondernemerschap
- een goede balans tussen werk en privé

Advocaat-stagiaire

Van een advocaat-stagiaire verwachten wij goede studieresultaten, een gedegen kennis van het Nederlandse recht, het vermogen om resultaatgericht werkzaam te zijn en een grote inzet. Onze voorkeur gaat uit naar kandidaten met affiniteit met het civiele recht en/of het bestuursrecht.

Stagiaires kunnen bij ons rekenen op een goede opleiding met ruimte voor eigen verantwoordelijkheid, zelfstandigheid en initiatief.

Informatie

Voor meer inhoudelijke informatie kunt u contact opnemen met mr. drs. O.H. (Oscar) Minjon: (072) 515 55 44.

Acquisitie naar aanleiding van deze advertentie wordt niet op prijs gesteld.

Bezoekadres

Nassaulaan 30, 1815 GL Alkmaar

Postadres

Postbus 409, 1800 AK Alkmaar

T (072) 515 55 44

E info@rensenadvocaten.nl

W www.rensenadvocaten.nl

Aarnoudse Advocaten B.V.

zoekt voor de algemene praktijk

**(GEVORDERD) STAGIAIRE/
ADVOCAAT-MEDEWERKER M/V**

met uitstekende communicatieve vaardigheden

Aarnoudse Advocaten B.V.
Burgemeester van Heemstralaan 48
7413 BV DEVENTER
tel.: 0570 - 62 62 22
www.aarnoudseadvocaten.nl

(Mogelijkheid tot specialisatie wordt niet uitgesloten.)

Van Rossum & Timmers Advocaten

zoeken een

advocaat-stagiaire (m/v)
voor hun algemene praktijk.

Voor de vereisten die gesteld worden aan de stagiaire: zie alle overige gelijksoortige advertenties in dit blad.

De sollicitaties kunnen gericht worden aan:
Van Rossum & Timmers Advocaten
Postbus 166
6680 AD Bommel
tel: 0481 - 465 448

LEIDSEGRACHT 3 ADVOCATEN

Leidsegracht 3 Advocaten is een niche kantoor, dat zich richt op de handelspraktijk en de culturele sector. Vanuit het hart van Amsterdam wordt de praktijk gevoerd, met bijzondere aandacht voor het intellectuele eigendomsrecht, het ondernemingsrecht, het arbeidsrecht en de algemene civiele (proces)praktijk. Het kantoor bestaat thans uit 8 advocaten, allen met een ruime ervaring zowel binnen de adviespraktijk als op processueel vlak.

In het kader van de uitbreiding van de praktijk zijn wij op zoek naar een:

GEVORDERDE STAGIAIRE / ADVOCaat MEDEWERKER
voor de (te combineren) **intellectuele eigendom** en **algemene civiele (proces)praktijk**

GEVORDERDE STAGIAIRE / ADVOCaat MEDEWERKER
voor de (te combineren) **ondernemingsrecht** en **arbeidsrecht praktijk**

Profiel:

2 tot 5 jaar ervaring;

kennis en ervaring binnen (één van) de aangegeven rechtsgebieden;

kennis en ervaring op het gebied van het civiele (proces)recht;

goede beheersing van de Engelse taal.

Indien u geïnteresseerd bent verzoeken wij u uw sollicitatie (incl. curriculum vitae, cijferlijst en eventueel uw stagebeoordeling) te zenden aan:

Leidsegracht 3 Advocaten
Mr G.J.T.M. van den Bergh
Leidsegracht 3
1017 NA Amsterdam
vandenbergh@leidsegracht.org

www.leidsegracht.org

VAN STEENDEREN MAINPORTLAWYERS is een advocatenkantoor gevestigd in het Rotterdamse Scheepvaartkwartier in een schitterend negentiende-eeuws kantoorpand, gelegen aan de Nieuwe Maas. Het kantoor is per 1 januari 2006 van start gegaan als de voortzetting van de (voormalige) maritieme praktijk van NautaDutilh. Het bedienen van internationaal opererende bedrijven in de scheepvaart-, energie- en transportsector kan heden ten dagen het beste geschieden vanuit een gespecialiseerd kleinschalig kantoor. Van Steenderen MainportLawyers bestaat thans uit vijf advocaten, die in hun werk ondersteund worden door twee officemanagers en twee secretaresses. Onze cliëntèle is professioneel en veeleisend. Men weet wat men mag verwachten en wij spelen daarop in door het leveren van de voor cliënten essentiële toegevoegde waarde.

Vacature: Beginnend Medewerker

Ben je aan het einde van jouw stage, of zojuist medewerker geworden en besef je dat je wellicht nog niet de juiste plaats hebt gevonden om je te ontwikkelen tot een advocaat die op zijn vakgebied ook internationaal meetelt? Van Steenderen MainportLawyers heeft belangstelling voor jou, mits je juridisch - inhoudelijk uitstekend bent onderlegd, aantoonbare, zelfstandig opgedane, proceservaring hebt en belangstelling hebt voor onze praktijk. Van Steenderen MainportLawyers biedt veel mogelijkheden voor verdere groei en ontwikkeling.

Vacature: Ervaren Medewerker

Wij hebben plaats voor een advocaat met 3-7 jaar ervaring. Ruime ervaring in de procespraktijk is een vereiste. Met name zijn wij geïnteresseerd in kandidaten die zich tot dusver hebben ontwikkeld in de verzekerings- en aansprakelijkheidspraktijk of in het bouwrecht. Ook werkervaring als stafjurist binnen de Rechtspraak kan de gevraagde competenties opleveren. Uiteraard heb je belangstelling voor onze praktijk. Hoogwaardige praktijk, waarin je al jouw juridische creativiteit en energie kwijt kunt, is aanwezig.

Spreekt een van beide functies je aan? Van Steenderen MainportLawyers heeft de werving- en selectieprocedure nog geheel in eigen hand. Een reactie, voorzien van een *curriculum vitae* (met cijferlijst), kan gestuurd worden aan Mr Marieke van den Dool, Postbus 23493, 3001 KL Rotterdam, marieke.vandendool@mainportlawyers.com. Zij is ook gaarne bereid nadere inlichtingen te verstrekken. Dit kan telefonisch: 010 - 266 78 62 (doorkiesnummer).

www.mainportlawyers.com

Overheidsjuristen **Adviseurs van topniveau**

Leeuwendaal is een bureau met ruim 110 medewerkers dat hoogwaardige adviesdiensten levert op het terrein van HRM, management & organisatie en juridisch advies. En met succes, zo blijkt uit onze zeer hoge score uit het klanttevredenheidsonderzoek. De overheidsjuristen zijn ervaren juristen die de weg kennen binnen gemeenten, waterschappen, provincies en departementen. Steeds meer overheidsorganisaties maken gebruik van onze expertise, zoals bestuursrecht, ambtenaren- en arbeidsrecht en omgevingsrecht.

LEEUWENDAAL

Ben je op zoek naar:

- meer variatie in je werk?
- het deel uitmaken van een team van ervaren collega-juristen waarmee je kunt sparren?
- een professionele, inspirerende en informele werkomgeving?
- meer dynamiek in je werk zonder dat het 'te commercieel' aanvoelt?
- werk als interim-jurist, procesjurist en juridisch adviseur?

Herken je dit? Je bent meer dan welkom.

Wij zoeken kandidaten voor de volgende functies:

- > **Juristen omgevingsrecht**
- > **Breed inzetbare overheidsjuristen**

Kijk voor meer informatie op www.leeuwendaal.nl. Reageren of solliciteren kan ook via deze site of mail je brief met cv naar sollicitatie@leeuwendaal.nl. Voor meer informatie kun je bellen naar mr. Dick de Leeuw of mr. Jacques Hofs, telefoon (070) 414 27 00.

B O R S B O O M & H A M M
a d v o c a t e n

Borsboom & Hamm is een advocatenkantoor met vestigingen in Rotterdam, Dordrecht en Barendrecht. Het kantoor bestaat uit circa 30 advocaten en voert een sterk ondernemingsgerichte praktijk.

Wij zoeken:

Advocaten Ondernemingsrecht / Insolventierecht (m/v)

Reacties kunt u richten aan:

Borsboom & Hamm N.V., t.a.v. Mw. H. Wervenbos, Postbus 156, 2990 AD Barendrecht, tel.: 0180-642000 of per e-mail aan helga.wervenbos@borsboomhamm.nl.

www.borsboomhamm.nl

RAIO Recht doen aan mens en maatschappij

de opleiding tot rechter of officier van justitie

EEN BIJZONDERE FUNCTIE: RECHTERLIJK AMBTENAAR IN OPLEIDING (RAIO)

U bent recentelijk afgestudeerd als jurist en hebt interesse voor de functie van rechter en officier van justitie. Dan verwachten overheid en maatschappij meer van u dan de titel meester in de rechten. Zo spelen een aantal essentiële persoonlijke kenmerken, maar ook uw ambitie een belangrijke rol. Door toe te willen treden tot de rechterlijke macht en de benodigde opleiding met stages te willen volgen, legt u hiervoor de daadwerkelijke basis. U investeert zo tevens in uw persoonlijke en vakmatige ontwikkeling. Rondt u de selectieprocedure met succes af, dan wacht u een intensieve en afwisselende praktijkopleiding van 6 jaar.

DE RAIO-OPLEIDING

Een aantrekkelijk aspect van de opleiding is de mengvorm van theorie en praktijk. De theorie omvat verschillende cursussen van één of meerdere dagen; het praktijkdeel bestaat uit een binnenstage (4 jaar) bij de straf- civiele en bestuurssector van de rechtbank en het parket van de officier van justitie en een buitenstage (2 jaar).

In het 4e jaar kiest u ervoor of u rechter of officier van justitie wilt worden. Aan de hand van die keuze gaat u uw kennis als rechter-plaatsvervanger of plv. officier van justitie verdiepen. De laatste 2 jaar van de opleiding betreft een stage buiten de rechterlijke macht b.v. bij een advocatenkantoor. Op basis van eerder opgedane werkervaring kan uw opleiding tot rechter of officier van justitie worden bekort. De Raio-opleiding start in april en oktober.

INTERESSE?

U kunt het gehele jaar solliciteren voor de Raio-opleiding. Mits u uw rechtenstudie hebt voltooid met als onderdelen Nederlands burgerlijk (proces)recht,

straf(proces)recht en bestuurs(proces)recht. Voorts heeft u nog geen of minder dan 6 jaar juridische ervaring. De selectieprocedure bestaat uit 4 stappen en kan binnen 2 maanden worden afgerond.

Sollicitaties voor de opleiding van 1 oktober 2007 dienen uiterlijk 12 april 2007 in het bezit te zijn van het secretariaat van de Raio-selectiecommissie. Als in het aantal beschikbare opleidingsplaatsen is voorzien wordt uw sollicitatie meegenomen voor de opleiding van 1 april 2008.

Neemt u voor verdere informatie over de opleiding en de selectieprocedure of voor het aanvragen van een sollicitatieformulier contact op met:

Raad voor de rechtspraak
Secretariaat Raio-selectiecommissie
Postbus 90613
2509 LP DEN HAAG
Telefoon: 070 - 361 97 55
E-mail: raio@rechtspraak.nl

Meer informatie over de rechterlijke macht vindt u op internet: www.rechtspraak.nl en www.openbaarministerie.nl

de Rechtspraak
Raad voor de
rechtspraak

OPENBAAR
MINISTERIE

De ondernemende advocaat

Over ondernemerschap en trends in de advocatuur

Een boek over de trends die op de advocatuur afkomen. Trends die de omgeving van de advocaat bepalen en hem soms tot een meer ondernemende houding dwingen.

Aan de hand van interviews met (ervarings)deskundigen worden een negental trends benoemd en uitgewerkt. Het boek – De ondernemende advocaat – geeft u praktische handreikingen en tips en helpt u een ondernemende visie te ontwikkelen.

Bestel nu!

Auteurs: M.M. de Laart, H.F.M. van de Griendt
Omvang: 175 pagina's
ISBN: 978 90 5901 7764
Prijs: € 27,50

Hierbij bestel ik

tit. van De ondernemende advocaat (ISBN 978 90 5901 7764) € 27,50

Organisatie	
Naam	mv
Adres	
Postcode	
Plaats	
Telefoon	
E-mail	
Datum	handtekening

Meer informatie over de boeken vindt u op www.ElsevierJuridisch.nl

U kunt deze ingevulde coupon faxen naar: 070 - 441 59 29
Of sturen naar Elsevier Juridisch, t.a.v. klantenservice,
antwoordnummer 16010, 2501 VE 's-Gravenhage.

Gespreksgeduld wordt gewaardeerd.

Real Business Information bv legt gegevens vast over de uitvoering van de (abonnement) overeenkomst. Deze gegevens kunnen worden gebruikt om te informeren over voor u relevante producten en diensten van Real Business Information bv, haar groepsmatige bedrijven en zorgvuldig geselecteerde dealers. Uw e-mailadres wordt alleen gebruikt om u te informeren over gelijkaardige producten en diensten van Real Business Information bv en haar groepsmatige bedrijven. Als u geen prijs stelt op deze informatie, per post of via e-mail, kunt u dit schriftelijk aangeven aan Real Business Information bv, t.a.v. Administratie, Postbus 604, 7000 AB DOETICHEM of per e-mail administratie@realbusiness.nl

Levenbach
advocaten

Levenbach Advocaten is een gespecialiseerd advocatenkantoor in Amsterdam-Zuid nabij het Vondelpark. Ons kantoor richt zich op de commerciële praktijk, met de nadruk op het ondernemingsrecht, het arbeidsrecht, het onroerend goed recht en het opstellen van commerciële contracten.

Tevens hebben wij een team van specialisten dat zich toelegt op het insolventierecht. Bij ons gaan mensen op een informele manier met elkaar om en krijg je de ruimte om jezelf professioneel te ontwikkelen. Wij bieden daarnaast een prima salaris, goede secundaire arbeidsvoorwaarden en een prettige werkomgeving. Bovenal heb je de mogelijkheid een bijdrage te leveren aan de expansie van ons kantoor.

Levenbach zoekt **ADVOCAAT-STAGIAIRES**

Van de gezochte advocaat - stagiaire verwachten wij:

- **goede studieresultaten;**
- **een aantoonbare belangstelling voor bovengenoemde rechtsgebieden;**
- **uitstekende beheersing van de Engelse taal in woord en geschrift en bij voorkeur kennis van het Duits en/of Frans;**
- **een gezonde dosis ambitie gepaard aan een buitengewoon gevoel voor humor en relateringsvermogen;**
- **goede sociale en communicatieve vaardigheden.**

Graag zien wij jouw schriftelijke sollicitatie met curriculum vitae voor 20 april 2007 tegemoet. Je kunt deze sollicitatie richten aan:

Levenbach Advocaten

T.a.v. mr Auke J. de Vries, Postbus 53081, 1007 RB Amsterdam
Of per e-mail: aukedevries@levenbach.nl

Voor nadere informatie kun je contact opnemen met mr Auke de Vries of mr Aernout Zappey, tel. 020 664 65 11.
Dan heb je onze website www.levenbach.nl natuurlijk al bekeken.

**LE COCQ
&
PARTNERS
ADVOCATEN**

te
Rotterdam

zoeken ter spoedige versterking van de strafrechtsectie een
gevorderde advocaat-stagiaire of medewerker

De strafrechtsectie legt zich van oudsher toe op strafzaken in de breedste zin van het woord. De praktijk beslaat derhalve strafzaken aangaande jeugdigen tot de meest gecompliceerde, grote zaken veelal met een verwijt ex art. 140 Sr.

Tevens nodigen wij ter bediening van de civiele- en bestuursrechtelijke spin off van de clientèle van de strafpraktijk geïnteresseerden uit om te solliciteren op een vacature van

advocaat/medewerker
voor de civiele en/of bestuursrechtelijke praktijk

Inlichtingen bij en sollicitaties binnen twee weken na verschijningsdatum van dit Advocatenblad richten aan mr. N. Lagerweij, Postbus 30, 3000 AA Rotterdam.

Ons kantoor is gevestigd te Hoogeveen, een stad die door haar centrale ligging in Noord-Oost Nederland zeer goed bereikbaar is. Hoogeveen vervult een belangrijke regionale functie, te midden van een prachtige omgeving met veel ruimte en natuur, waar het werken, wonen en recreëren nog ongekende mogelijkheden biedt.

Ons kantoor, met 6 advocaten het grootste in de regio, is gehuisvest in een modern geoutilleerd monumentaal kantoorpand, dat in zekere zin onze werkopvatting uitstraalt: "vernieuwend, efficiënt en cliëntgericht met een ouderwets ambachtelijk gevoel voor gedegen juridische vakkennis en een goede vertrouwensrelatie met onze opdrachtgevers".

VAN STEEN EN PRONK
advocaten

Wij zoeken op korte termijn:

- **een advocaat-medewerker/gevorderd stagiaire (m/v)**
voor de civiele praktijk met bijzondere belangstelling voor het insolventierecht
- **een advocaat-medewerker/gevorderd stagiaire (m/v)**
voor de familiepraktijk

Kandidaten met een gedegen juridische kennis en ervaring op de genoemde rechtsgebieden genieten de voorkeur.

Verder vragen wij van kandidaten:

- goede sociale en communicatieve vaardigheden;
- een grote mate van zelfstandigheid;
- de bereidheid om in Hoogeveen of directe omgeving te wonen en zich voor langere tijd aan ons kantoor te binden;
- een praktische en zakelijke instelling, zonder het sociale aspect van de praktijk uit het oog te verliezen.

Wij bieden:

- goede arbeidsvoorwaarden;
- een inspirerende werkomgeving;
- een ontspannen collegiale sfeer;
- mogelijkheden voor specialisatie;
- uitstekende doorgroeimogelijkheden.

Raadpleeg ook onze website: www.vansteenenpronk.nl

Geïnteresseerden wordt verzocht hun sollicitatie met curriculum vitae te sturen/mailen aan:

Van Steen en Pronk advocaten

Postbus 486

7900 AL Hoogeveen

T.a.v. mr P.J. van Steen

e-mail p.van.steen@vansteenenpronk.nl

telefoon: 0528-267231

Uw sollicitatie wordt strikt vertrouwelijk behandeld.

Plaats uw advertentie midden in uw doelgroep. Het Advocatenblad helpt u daarbij.

Elke drie weken bereikt u met een personeelsadvertentie in het Advocatenblad alle geïnteresseerde juridisch actieve juristen.

Desgewenst helpen wij u met het opstellen van de tekst voor uw personeelsadvertentie, die professioneel vorm wordt gegeven in uw eigen huisstijl, met uw eigen logo!

Meer informatie?

Wilt u meer informatie, bel dan Cock Brouwer, tel. 0172 - 23 44 60, fax 0172 - 23 30 17, die u graag vrijblijvend informeert over alle mogelijkheden.

brouwer's direct marketing

U zoekt:

- advocaten
- medewerkers
- stagiaires
- (bedrijfs)juristen
- belastingdeskundigen
- leden rechterlijke macht

capra zoekt advocaten/juristen

Wie wij zijn

Capra is al bijna 80 jaar een toonaangevend adviesbureau op het gebied van het ambtenarenrecht, arbeidsrecht en bestuursrecht. In de uitoefening van onze praktijk staan wij met name overheidswerkgevers regelmatig bij in geschillen met personeelsleden. De laatste vijftien jaren is ook arbeidsrecht meer en meer tot ons takenpakket gaan behoren, en ook hier treden wij meestal aan werkgeverszijde op. De omvorming tot een maatschap van advocaten heeft in 2003 plaatsgevonden. Wij hebben vestigingen in 's-Gravenhage, 's-Hertogenbosch en Zwolle.

Wie wij zoeken

Wij zoeken voor onze vestigingen in 's-Gravenhage, 's-Hertogenbosch en Zwolle ervaren juristen, bij voorkeur met een voltooide advocatenstage. Je moet wel in staat zijn (op korte termijn) zelfstandig te adviseren en procedures te voeren op een wijze die recht doet aan de reputatie van deskundigheid en inzet die Capra heeft opgebouwd.

Wat wij bieden

Goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden, een plezierige en informele werkomgeving en de kans om je op hoog niveau te bekwamen op een minder bekend, maar zeer aantrekkelijk rechtsgebied.

Heb je interesse? Schrijf of bel naar:

mr. J.J. Blanken, Postbus 85532, 2508 CE 's-Gravenhage,
telefoon 070 – 3648102

mr. M.J.M. Schoonhoven, Postbus 11078, 5200 EB 's-Hertogenbosch,
telefoon 073 – 6131345

mr. P.J. Schaap, Terborchstraat 12, 8011 GG Zwolle, telefoon 038 - 4235414

of kijk op onze website: www.capra.nl

mr. J.J. Blanken
Postbus 85532
2508 CE 's-Gravenhage
telefoon 070 – 3648102

mr. M.J.M. Schoonhoven
Postbus 11078
5200 EB 's-Hertogenbosch
telefoon 073 – 6131345

mr. P.J. Schaap
Terborchstraat 12
8011 GG Zwolle
telefoon 038 - 4235414

Brunel Legal biedt je meteen het échte werk.

Sta je op het punt om aan je carrière te beginnen of overweeg je een volgende stap? Als je precies weet wat je wilt, dan kan Brunel Legal de juiste ingang voor je creëren. Maar de kans is groot dat je nog niet precies weet wat jouw carrièrestap moet zijn. Brunel Legal biedt jou de mogelijkheid om professionele projecten bij gerenommeerde organisaties uit te voeren. Zodat je je in een korte tijd goed kunt oriënteren en tevens snel kunt ontwikkelen. Kijk op www.brunel-legal.nl.

brünellegal
Spreekt jouw taal

Brunel Legal is onderdeel van beursgenoteerd zakelijk dienstverlener Brunel International N.V., en helpt ondernemingen en instellingen bij het oplossen van juridische vraagstukken. Dit doen we door de inzet van gekwalificeerde juristen. Brunel Legal Interim detacheert ervaren juristen en Brunel Legal Talent bemiddelt juridisch toptalent.